

କି ଅବଧାନ, ଅପଣ ଏପରି ନରୁ-
କି ପାଇ ?

ପ୍ରଶ୍ନ—ଅମ୍ଭେ ଶୁଣି ଅଛୁ ଅପଣ ମର
ଅପଣ ? ନା ଅମ୍ଭେ ମର ନାହିଁ—
କି ଅପଣରେ ଭିତ୍ତା ହୋଇଅଛି । ନା ଅମ୍ଭେ
କି ଅପଣକୁ ଚୁମ୍ବି ନିଶ୍ଚୟ ମରୁଅଛୁ ।

ସମ୍ଭବ ସମାଦବାହୁକା ସମ୍ପାଦକ ଶୁଣା-
କି ଅପଣ ମଧୁରଭକ୍ତ ସୁଭକ୍ତସ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ-
କି ଅପଣ ଓ ସାହାବନରୁଚ୍ୟୁ ଶ୍ରୀ ହାରକା-
କି ଅପଣ ନିଜନିଜର ମୃତ୍ୟୁସମାଦ ସାଧାରଣକୁ
କି ଅପଣ ବଡ଼ ଦରବରରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ସମାଦବାହୁକା କୌଣସି ଖଲଲେକ କଣେ
କି ଅପଣ ଦେଶହତ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତିର ଭରତ
କି ଅପଣ ମୋ ମନରେ ସଦେହ କି ଅପଣ
କି ଅପଣ ମୁଁ କାହାପରି ବୁଝିପାରୁ ଅନେକ
କି ଅପଣ କରୁଅଛୁ । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଶୁଣା
କି ଅପଣ ଏହିପରି ଭ୍ରମ କରେ ।

ଏ ମୁରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନର ଦୁଃଖକା । ଶୁଣା
କି ଅପଣ ଅମ୍ଭମାନେ ସମାଦପତ୍ରରେ ଲେଖି
କି ଅପଣ ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାହାକୁ ପାଞ୍ଚବକ
କି ଅପଣ ସମନ ଗୁହକୁ ପଠାଉଅଛୁ । କାହା ପତ୍ନୀ-
କି ଅପଣ ଚିତ୍ତରେ କଳବ ଲଗାଇ ଦେଉଅଛୁ ।
କି ଅପଣ କଥାରେ କେହି ବରୁଣୁଦରେ ଅଗ୍ନି
କି ଅପଣ ଦେଇ ଚାହାର ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ସୁଜନଙ୍କ
କି ଅପଣ କରୁଅଛୁ । ଏପରି ଦୁଃଖକା ଓ
କି ଅପଣ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବପର ଦୁଃଖେ ?

ଅନ୍ୟର ଅକାରଣ ନିନ୍ଦା କରିବାବେଳେ
କି ଅପଣ ଅପଣକୁ ବଡ଼ ମଣି ମନେ
କି ଅପଣ ଦେଉଁ ପୁଣି ଏହି ଅନନ୍ଦର ଲେଖି
କି ଅପଣ ଅନନ୍ଦପତ୍ର ପାରିନା ଏହା କି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
କି ଅପଣ ପରାଧୀନ ନୁହେ ? ଏହିପରି ସ୍ତବ
କି ଅପଣ ଜନସମାଜରେ ଯେଉଁ ଲୋକ
କି ଅପଣ ଲୋକର ଅପା ବରେ ବେ ଦୟା-
କି ଅପଣ ପାରି ନାହିଁ ।

କଟକ } ବସନ୍ତ
୧୦୩୮୩ } ଶ୍ରୀ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !
କି ଅପଣ ନବ୍ୟଦଳର ଅଗ୍ରର ବ୍ୟବହାର
କି ଅପଣ କର ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ସମୟ
କି ଅପଣ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୋଇ ମନ ପୁର ରହି

ପାରୁ ନାହିଁ । ପୁର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଧୀର ମନରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଲଭିବାର ଆଶା
ଆଏ । ଅଜ ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ସମୟାୟ
ବସନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ କରି ଶୋଷିତ ଅଭିଶପ୍ତ
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ମନେ କରି ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
ଉଦ୍ୟତ ହେଲୁଁ । ସମାଜର ଭାବୀ ମଙ୍ଗଳାଶା
ନବ୍ୟଦଳର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । ଦେଶ-
ର ମଙ୍ଗଳ, ସମାଜର ଉତ୍ତରସାଧନ, ବଶେଷ
ବ୍ୟବଚର୍ଚ୍ଚା, ମାତ୍ର ପ୍ରଭୃତ, କୁପ୍ରଥା ସଂଶୋଧନ
ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ନବ୍ୟଦଳଠାରୁ ଅପଣ
ନ କଲେ ଆଉ କାହାଠାରୁ କରଯିବ । ଦେ-
ଶର ଉଦ୍ଧୃତ ବସନ୍ତରେ ମୁଲ ପିଲାମାନେ
ଯେତେ କେତକଗୁଡ଼ିକୁ ଖୁଅନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ
ଯେତେ ମଣ୍ଡବ୍ୟଥା ଅନ୍ୟ କାହାର ଭେଦେ
ଆଏ ନା । କିନ୍ତୁ ମୁଲରୁ ବ୍ୟାପୀ ଗ୍ରହଣ ଉତ୍ତ-
ରେ ସଫର ସାଗରେ ଲମ୍ଫ ପ୍ରଦାନ କରି,
ନିଜ ଭ୍ରମମାନ ବସନ୍ତର କରି ଭବିଷ୍ଠ ବଜ୍ରମା-
ନଙ୍କ ସହିତରେ ସଭାବକର ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
କଳାପକୁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ସମାପଣ ଭୁଟି
କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବ୍ୟାପୀ ଅର୍ଜନରେ ସହ ହିତା-
ହୀନ ରହିଲେ ହୋଇ ଅବସଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ-
କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ହୁଏ ତେବେ
ପାଠ ନ ପଢ଼ି ମୂର୍ଖ ହୋଇଥିଲେ କେହି କାହା-
ରକୁ କିଛି କହନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅନେକ ବକ୍ରତା
ପ୍ରଦାନ କରିଆନ୍ତି ଯେ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଉତ୍କା-
ର ପର ପଡ଼ିବାପେକ୍ଷା ତାଙ୍କ ଦୃଢ଼ମୁଣ୍ଡରେ
ଦୃଢ଼ରୁତ କରିବେ, ବର୍ତ୍ତବ୍ୟସାଧନବେଳେ ଉତ୍କ-
ଳର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭେ ଜଣାସା
କରୁଁ ଯେ ଉତ୍କଳକୁ ବଞ୍ଚାବ ନ କରି ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କର୍ମର ବଶ ହୋଇ ମନ ଦୃଢ଼ ସଦ୍‌କାରେ
ମାତ୍ରକାର୍ଯ୍ୟମାନ ସ୍ଵରୁରୁପେ ନିର୍ଦ୍ଦେ ନିନ୍ଦା
କରିବାକୁ ସମସ ଦେବତ ? କୌଣସି ନିଜ ବନ୍ଧ
କି ଅପଣ ଅଜ୍ଞାନ କୁଳଗୀଳ ଲୋକଙ୍କୁ କୌଣସି
ପ୍ରଶ୍ନର ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଅନେକ
ଗୁଡ଼ିଏ କଥା କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି କଷ୍ଟ
ଭୟରେ ସନ୍ଧେପରେ ଯାହା ଦେବ କହିବାକୁ
ଶ୍ରେୟ । ଯଦି ବର୍ତ୍ତବ୍ୟାନୁସେଧମାନେ ମନେ
କରନ୍ତି ତେବେ ଜଣାସା କରୁଁ ସେମାନଙ୍କର
ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତିହୀନ ସମାଧା ଦେଲା କି ?
କୌଣସି କର୍ମର ମୁନବଠାରୁ କୁଟୀ ଗ୍ରହଣ
କରିବା ଅବଶ୍ୟକୀୟ ମନେ କରି ପ୍ରକୃତ କଥା
ଉତ୍ଥାପନ ନ କରି, ପିତାଙ୍କ ସମୟ ହୋଇଅଛି
କି ଭଲକ ଭରମାବସ୍ଥା କା ପକା ବ୍ୟାପ

ଦେଉଅଛି ଏହାକରି କୁଟୀ ଗ୍ରହଣ କରି ଘରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଅଥଚ ବୁଝିବାକୁ ଗଲେ ବନ୍ଧୁ ମିଛ
କିମ୍ପା ଏ ସବୁ ଘଟଣା ବ ୧୦ ଶ୍ରେ କଲେ ହୋ-
ଇଥିଲା । ଏପରି କୁଟଳ ଭ୍ରମମାନଙ୍କୁ ସଦ୍‌ଗୁ-
ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ନବ୍ୟଦଳର
ସଭ୍ୟମାନେ କି ଲକ୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ବା ମାତ୍ର
ଲିପି ମନେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

“ ପଶିଲ ଚୁଲିରେ ବଦାନ ହୋଇବା,
“ ପଶିଲ ଚୁଲିରେ ସୁଜନ ପାଇବା ”

ଦେ ନବ ସୁବକ୍ତବନ ! ବ୍ୟାପୀୟରେ
ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଅ ଉତ୍କଳର ଅପଣ-
ବ୍ୟାପୀ ନ କରି ସଫାର କାନକେ ପ୍ରବେଶ କରି
ଦୁଃସାଦସ ପୁଞ୍ଜକ ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶ-
ଇ କରି । ଏ ଶରଭକ୍ତର ଗାବନକୁ ଚିତ୍ତପ୍ତାୟୀ
ମନେ ନ କରି ବ୍ୟାପୀ ଗଢ଼ରେ ମତ୍ତ ନ ହୋ-
ଇ କୁସଫାର ଉଦ୍ୟାନେ ଭ୍ରମଣ ନ କରି ଯୋ-
ବନ ସୁଖେ ଅଗ୍ରକୁ ନ ହୋଇ ମୈତ୍ରରେ ଓ
ମିଳମାନଙ୍କ ଯଥାର୍ଥ ଭାବକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି,
ଭ୍ରମମାନଙ୍କ ମାତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟମାନ ହୃଦୟ କଳ-
ରେ ପ୍ଳାବି ଦେଇ, ସମାଜ ବସନ୍ତକାଳୀନଙ୍କୁ
ଏକତ୍ରୀଭୂତ କରିବାରେ ଯତ୍ନ ଓ ପରଶ୍ରମ କରି
ତାହା ହେଲେ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରିବ ।
ମତ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରି “ ମତ୍ତର ସାଧନ କିମ୍ପା ଶଙ୍ଘ-
ର ପତନ । ” ଭ୍ରମମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟମା-
ନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ସ୍ଵରୂପ ବାକ୍ୟମାନ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ-
ରେ ଦେଖାଅ ତାହାହେଲେ ମାନବ ଜାତିରେ
ଗଣ୍ୟ ହେବ ଇନ୍ଦ୍ରିୟରେ ପ୍ରଶଂସା ଗ୍ରାହ୍ୟାୟ
ଓ ପରକାଳରେ ଆଦରଣୀୟ ହେବ ।

କଟକ } ଅପଣଙ୍କର ।
୧୦୩୮୩ } ଶ୍ରୀ ଅ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୋଟିସ ଅଦାଲତ ମୈକଦାସ
। କ । କଟକ ।
ଯେହେତୁ କଳାହାଣ୍ଡି ସ୍ଵଳାଙ୍କର ପୁରୁଣା
ଭାମଜନ ଖ ୧ ଶ୍ର ଓ ପୁରୁଣା ଘୋଡ଼ଗାଡ
ଖ ୧ ଶ୍ର ଏରୂପ ମାଲମାନ ଅପନ୍ତା କୁଲଇ ମାସ
ତା ୩ ରାଜ୍ୟ ଦବା ପ ୧୨ ଖା ସମୟରେ ଏ
କଚେସ୍ତରେ ନିଲାମ କରଯିବ ଏଥିପାଇଁ ସଦ-
ସାଧାରଣଲୋକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି କ
ଉପର ଲିଖିତ ମାଲମାନ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଲାମ-
ରେ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ରଖୁଥାନ୍ତେ ସେ ନିରୂପିତ
ଭାଗାଖ ଓ ସମୟରେ ଦକ୍ଷରେ ଦାକର ଅସିବ

ପ୍ରକାଶପାତ୍ର କି ଉକ୍ତ ମାଲମାନ ସହର କଟକ
 କରପୁର ନିବାସି ଗୋପାଳ ମହାରଣା ଘରଠା-
 ରେ ରଖା ଯାଇଥିବା ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଖିବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ସେଠାରେ ଦେଖି
 ପାରିବେ ତା ୧୮ ରୁଖ ମାସେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୩
 ମସିହା ।

F. Jones
 Magistrate.

It is hereby notified for general
 information that an extraordinary
 meeting of the Katak student's Asso-
 ciation will be held on Tuesday,
 the 26th instant, at 8 P. M. at the
 Printing Company's Hall when Babu
 Madhusudan Das M. A. B. L. will
 deliver a speech on "Evolution
 theory—matter or mind."

Katak, } Gaganbikari Chowdhury,
 22nd June, }
 1883 } Honorary Secretary.

Wanted a Sub-Inspector for Tal-
 chair Police salary Rs. 15 per mensem.
 Applications with copies of testimo-
 nials will be received up to 1st July
 1883,

Talchair Police } R. B. H.
 Office }
 31st May 1883. } Rajah.

ଘାଲଚେର ଗୁଜୁଆନପୁ ପୁଲିସ୍ ସଭାଖାତ
 ସବ୍-ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଏକଜଣ ଆବେଦନକରୁଛନ୍ତି ଡୋ-
 ଇଅଣ୍ଡ ମାସିକ ବେତନ ଟ ୧୫୦ ଟା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହେବ ।

ଯେଉଁମାନେ ଏ ବର୍ମାଭାଗୀ ହେବେ ସେ-
 ମାନେ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ଆବେଦନପତ୍ର ସହିତ ସର୍ଟିଫିକ-
 ଟର ପ୍ରତିଲିପି ଅଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ କ ୧ ବସ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭ ଦଫ୍ତରକୁ ପ୍ରେରଣ କରି ପାରିବେ ।
 ଘାଲଚେର ଗୁଜୁଆନପୁ } ଶା ଗୁଜା ଗମତନ୍ତ୍ର
 ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ } ଶାଫର ଦରଦମନ
 ୩୧/୫/୮୩ }

ନୂତନ ସାଲିସା, ନୂତନ ସାଲିସା ।

ଅପୁଣ୍ୟେ ମତରେ ସାଲିସା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ
 ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ଓ କଷ୍ଟ
 କର । ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ସାଲିସା ନାନା ଦାରଣା
 ରେ ଏ ଦେଖାଯିବ ଦେହରେ ଭେଦେ ଉପ-
 କାଶୀ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ହେତୁରୁ ଏକପ୍ର-
 ଦାର ନୂତନ ସାଲିସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ବ୍ୟବ-
 ହାର କରିବୁ । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯିବ ସାଲିସାରୁ
 ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାଦ୍ୱାରା

ଦେହର ପାରତ ଓ ଦୂରର ରକ୍ତର ସମସ୍ତ
 ଦୋଷ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଯାଏ । ଦେହର
 ଅହୁନତା, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ, କାଢ଼ି, ଶୁଖିଲ କୁଣ୍ଡିଆ,
 ଘା, ନାଲିଘା, ପାସର ଘା, ଇଞ୍ଜିନିୟର ଘା,
 କୁଣ୍ଡିଆ, ଯେତେ ଅସୁଖ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଉପ-
 ଚକ୍ଷୁର ଜର, ବୋଷ୍ଟିକାଠିନିୟ, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କର
 ପୀଡ଼ା ନିବାରଣ ନାନା ପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା ଶୀଘ୍ର ଏକ
 ନିମ୍ନେ ଅରୁମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୦ ଟା ପ୍ୟାକି
 ଟ ୦ । ଉତ୍କଳ ଟ ୧୦୫ । ପୀଡ଼ା ଅରୁମ ନ
 ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ ଦିଆଯାଏ ।

ଋଷିଧ କଲିକତା ଠାରୁ ଚାଲିଯିବା
 ନାମ ପୁକେ ଦେବୁ ଚୂର୍ଣ୍ଣାଦି ଖୁଣ୍ଟି ୪୭ ନମ୍ବର
 ଭବନରେ ଏ, ଘୋଷ କୋଞ୍ଚାକିହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୁଏ, ଏକ ବେତଲ ଭାଦ୍ରବ ନିକଟରେ
 ମିଳଇ ।

Wanted a Native Doctor for Talchair
 Dispensary, salary Rs. 20 per mensem.
 Applications with copies of testimo-
 nials will be received up to 1st July 1883.

Talchair } R. R. B. Harrichundan
 3rd June, } Rajah.
 1883. }

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ।
 ଗୁଜା ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତି ଧନୀନ୍ଦ୍ର
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଅଦରର ପଦାର୍ଥ ।
 ଏକମୋତି କଟକର ଉତ୍କଳ
 ଚାରିବସି ଓ ଜାଲଦାର ଗୁପ୍ତାର

ଗୋଲପଗଛ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲପଗଛ ଓ ପତ-
 ମଣ୍ଡିତ ଚକ୍ରମ ଜାଲ ଲେଖାଏ ଅଛି ଓ ଇହିଁ
 ଉପରେ ଏକ ଗୋଲପଦାନ ଜଡ଼ିତ ରହିଅଛି ।
 ଇହିଁ ଲଗିଥିବା ସୁନ୍ଦର ବୈଠକା ଜାଲ ଉପରେ
 ଗଛ ରହିଅଛି । ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେ ମନ ଦର୍ଶନ
 କରବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛର ଓଜନ ୩୨୨୫ ର ଓ
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୫୦ ଟା ଅଟଇ । ଦୁଇଗଛ
 ଏକତ୍ରେ ଅଥବା ପ୍ରଥମରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ
 ଯାରେ ।

ଶ୍ରୀହରିମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭ
 ନିକଟରେ କମ୍ପା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିବେ ଚିତ୍ତ କରିବେ ।

୧୭୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ମାମଣି ଅଭ୍ୟ ।
 } ବେଲଙ୍ଗାବଜାର ସହର କଟକ

The power of attorney
 by the undersigned to Mr. A. W.
 BELLS is cancelled from this
 Cuttaek, }
 28th Feby. } J. BULLOCH & Co.
 1883. }

ପ୍ରକୃଷ୍ଣ ସହିତ୍ୱ ବରଣ୍ୟ କରଣ
 ପିଠାଅ ଚଢ଼ଳ ମୁଦ୍ରା କରୁଅ ।

ବିଧବା ବିବାହ
 ଉଦ୍ଦୀପନ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦ / ଉଦ୍ଦୀପନ ୫୦୦ /
 ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ମାମଣି ସହିତ୍ୱ ବରଣ୍ୟ କରଣ
 ପିଠାଅ ଚଢ଼ଳ ମୁଦ୍ରା କରୁଅ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିବୋଲୀ ଫେକ୍ଟିରୀ
 ଏହା ଦୁଇପେଟେ ମୁଦ୍ରାକରଣ ପଦ୍ଧତି
 ଋଷିଧ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । ଦେହପାତ୍ର ଜାଲ
 ଉପରେ ଓ ଦେଖାଯିବ ଋଷିଧାଦ୍ୱାରା
 ବରଣ୍ୟ ବୋଷ୍ଟିକାଦି ଘାତର ସୁପ୍ତ
 ଉପରେ ଉପକରଣ ବରଣ୍ୟ ମିଳିପାରେ ।
 ଉଦ୍ଦୀପନ ମୁଦ୍ରା ଉଦ୍ଦୀପନ ୫୦୦ /
 ୫୦୦ / ୧୦୦ ଉଦ୍ଦୀପନ ୫୦୦ /

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ଉଦ୍ଦୀପନ ପଦ୍ଧତି
 ଶୁଭ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା —

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସମ୍ପାଦକ	
ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟ	୫ ୦୦
ଅଧ୍ୟକ୍ଷତ୍ୱ	୫ ୦୦
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସମ୍ପାଦକ	୫ ୦୦

ମାତ୍ର କୋଣସି ବଜ୍ରପତ୍ର ଉପରେ ଶୁଭ
 ଉଦ୍ଦୀପନ କର୍ତ୍ତୃ ୫ ୦୦ ର ଉପାଦେୟ ନାହିଁ ।
 ଉଦ୍ଦୀପନ ଓ ଦୁଇପେଟେ ସମ୍ପାଦକ କର୍ତ୍ତୃ
 ଦେବା ଓ ଦୁଇପେଟେ ସମ୍ପାଦକ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଭରଣ ସମ୍ପାଦକ ସୁପ୍ତ ବରଣ୍ୟ
 ଘାତକ ।
 ବଜ୍ରପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ବଜ୍ରପତ୍ର ସତେ ପଠାଉଅନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀ ସମ୍ପାଦକତ୍ୱ	୫୦୦	ଅଧିକ
ମଧୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ	୫୦୦	ବରଣ୍ୟ
ନିମାନ୍ତରଣ ଉପାଦାନ	-	-
ମୌଲିକ ମୁଦ୍ରାକରଣ	-	-
ବାହୁ ଉଦ୍ଦୀପନ ମିତ୍ର	-	-
ଉଦ୍ଦୀପନ ମିତ୍ର	-	-
ମାତ୍ରକର ଉଦ୍ଦୀପନ	-	-
ଉଦ୍ଦୀପନ ଉଦ୍ଦୀପନ ଦେହପାତ୍ର	-	-

ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ମାମଣି ସହିତ୍ୱ ବରଣ୍ୟ କରଣ
 ପିଠାଅ ଚଢ଼ଳ ମୁଦ୍ରା କରୁଅ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକ ।

୧୮ ଶ

୧୨ ଶ

ପ୍ରା. ୩୦ ରବି ମାସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସପ୍ତ ୧୮୮୩ ମସିହା । ମୁ. ଅଗାଧ ୧୮୮୩ ସପ୍ତ ୧୨୧୦ ମାଲ ଶକାବଦ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାୟ
ଦାରିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨
ଜ କମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଅଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ଦେଖିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗତ ସ୍ୱରୁବାରଠାରୁ ଲଗାଣ ବୃଷ୍ଟି ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ସେ ବନ୍ଧୁ ଦିବାରତ୍ନ ବିପ୍ଳବ ଜଳ ବର୍ଷି ଅଛି ମୋଟ ସଲର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ବର୍ଷା ପମାଦ ଅସୁଅଛି । ହାଲିଠାରୁ ନୂଆ ବଜିର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଯେମନ୍ତ ବର୍ଷା ବୋଇଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ବଜି ବଜି ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ପୁଣି ବସନ୍ତ ସେ ଅଦାଳ ଦେଉ-ରୁ ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକ ଯାନ୍ତି ଅସୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବଲଲଭୁ ଜୀବଜୀବ ଯୋଗେ ସମ୍ଭାଦ ଅସିଥିଲେ ବି ବିପ୍ଳବ ଅସିଥି ଦେବାରୁ ମୁକ୍ତିଦାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପାଶୁଲିପିକୁ ପାଲି-ମେଘରୁ ଉଠାଇ ନେବା କାରଣ ମନିମାନେ ହିର କରଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରି ଅନେକ ଲୋକ ବୁଝିଥିଲେ ଯେ ଇନ୍ଦବର୍ଷ ସାଦେବକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପାଶୁଲିପି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ କଥା ଦୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ପାଶୁଲିପିର ପ୍ରତିବାଦ-କାରମାନେ ଦେଶୀମାର ଚାଲି ଥିଲେ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଗଲ ଯେ ଇନ୍ଦ୍ର ସମ୍ଭାଦ ବଲ-ଭର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟଇ ଉତ୍ତର ବର୍ଷାୟ ପାଶୁଲିପି ସମ୍ପର୍କରେ ନୁହଇ ।

ବଜି ଅନଳ ସହର ଗଜେଟରେ ପାଠକଲୁ ବ ଗତ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ସଂସ୍କୃତ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ପଦ୍ମାସୀ ହୋଇଥିଲେ

ତହିଁରେ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଭେଦାନ୍ତାଳ ସୁଲଭ ଦୁଇଜଣ ଶୁଭ ଅନନ୍ତରଥ ଏବଂ ଦାନବକୁ ଦାସ ଭୃତ୍ୟାଣ୍ଡି ଦୋଇ ସଥାକମେ ବିଦ୍ୟାଭୃତ୍ୟଣ ଏବଂ କବିଭୃତ୍ୟଣ ପଦ ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଶୁଭକୁ ଗୋଷ୍ଠସମ୍ପାଦକ ରୁଡି ଟ ୨୦୦ ଙ୍କା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶୁଭକୁ ସୁଜା ଶ୍ରୀମାନନ ଦେବ ବୁଡି ଟ ୨୦୦ ଦୟା ପାଇଅଛି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ କାଶିନାଥ ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ଟ ୨୦୦ ଙ୍କା ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଅଞ୍ଚଳର ସିକପ୍ପା ଗ୍ରାମର ବାରିକ ବ୍ରାହ୍ମୋସବର ବିବରଣ ଗତ ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣରେ ଲେଖା ଅଛି । ଉତ୍କଳର ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଏକ ଅମୃତୋକ୍ତା ସେଠାରେ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସଙ୍କାଶେ ପୃଥକ୍ ଗୁରୁତ୍ୱମାନ ଟଣା ହୋଇଥିଲେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ହାଜି ମୁଦଳ ଏକତାର ଗୋପି-ଯଜ ସହଜ ଛଡା ଦୋଇ ପଞ୍ଚାବକାଳ କାର୍ତ୍ତିକ କରଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶଙ୍ଖ ବଜାଇବାଦ୍ୱାରା ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ । ପାଣ ବଗୁର-ମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗର୍ତ୍ତନ କରି ଉତ୍କଳ ଶେଡ଼କୁ ଅଜୀବ ମଧୁର କରଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନ-ରେ କାହିଁକି ? ଏବେ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗରେ ଜାତିଦେବ ରୂପ କୁସଂସ୍କାର ଗଲପତ ଅଛି କି ?

ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାଦେବକର ବଦଳି ଦେ-ବାରୁ ଭାବ୍ୟକ ପ୍ରଗୁରକ ଗୋଷ୍ଠିଏ କେଶବର

ନିୟମ ଆଗାଭର ଗୁରୁତ ଦୋଇଅଛି । କରେ-ଶ ସତକର ଏକ ଅଂଶରେ ଥିବା କାହିବର-ମାନ ଉପରବଳୀ କରବାର ସେ ନିଷେଧ କର-ଥିଲେ । ଗୁରୁସମିପାନେ ଏଥିରେ ମହା ଦର-ବରରେ ପତ ଦରଶାସୁ କରବାରୁ ଶାସ୍ତ୍ର-ତେୟାରମାନ ଘୋକସ୍ ସାଦେବ ଏବର୍ଷ ଉପ-ବଳୀ କରବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସାଦେବ-କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଗୁରମାୟ ଅଟଇ କାରଣ ଦୁଃଖି ପ୍ରକାକଠାରେ ଭାବ୍ୟକର ସଦାନୁଭୂତି ଥିବାର ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ମାତ୍ର ଏହି ନିଷେଧକୁ ଏକାବେଳେକେ ଉଠାଇ ଦେବାର ଉଚିତ । ଏପରି ଅଂଶିକ ବିଧାନ କରବାର କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦାୟ କୌଣସି ପଳର ଅଶା ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଯେବେ କୁଟାର ଦେଲା ଭେବେ କେବଳ ଦାଶ୍ରତର ଖପରେଲି କଲେ ବି ଅଗ୍ନିଭୟ ନିବାରଣ ଦେବ ? ବିଶେଷତ ଦାଶ୍ରତରେ ନିର୍ଦ୍ଦାର କାର-ବାର ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଅଶା କରୁ-ତେୟାରମାନ ସାଦେବ ଏହାକୁ ସୁନ୍ଦରୁପେ ବିଶ୍ୱର କରବେ । ଅସୁର ବୁଣାଯାଏ ଯେ ମିତ୍ତ-ନିସିପଲ ଦଗିଗୁକୁ ବିକ୍ରୟ ଅଥବା ଅନ୍ୟରୂପେ ଛଡାଇ ଦେବାକୁ ତେୟାରମାନ ପ୍ରସ୍ତାଦ କର-ଅଛନ୍ତି । ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାଦେବକର ଏହି ଅନର୍ଥକ ଶକ୍ତିକଳ୍ପ କାର୍ତ୍ତି ଯେବେ ଶାସ୍ତ୍ର ଲୋପ ହୁଅଇ ଭେବେ ହଲ ।

ଗର ସୋମବାର ଏଠା ଶିକ୍ଷାକ୍ରମିତ ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ କାଳପଦ ବାନର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ
ରଚନା ବୈଷୟିକ ପାଠିକା ଗୁଡ଼ିକାର ଶିକ୍ଷକର
ପରିବାର ଉପସ୍ଥଳ ପୁସ୍ତକ ଅଟଇ କି ନାହିଁ ଏହି
ବସ୍ତୁର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକ
ପ୍ରକାଶ ହେବା ସମୟରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିର
ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ତହିଁର ଆସ୍ତା
କାହାର ? ସେ ସମୟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପଣ
ସାହେବ ଆପଣା ଦୟା ଗୁଣରେ ହେଉ ଅଥବା
ହୁଲ ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ
ହେଉ ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ହୁଲ ହଜାର ଖଣ୍ଡ କିମ୍ବ
କରି ଗୁଡ଼ିକାମାନଙ୍କରେ ବିକରଣ କଲେ ଏବଂ
ଶୁଣିବାରେ ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ ହେଥିବୁ ସାର ଆଠ ପର ଖଣ୍ଡ କିମ୍ବ କରି
ବିକରଣ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
କର ଉତ୍ତରା ଅଧିକ ଏକ ହଜାର କି ବାରଶହ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ସେବନ ଶିକ୍ଷା
କମିଟିରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଲ ଯେ ଏହା ଆଦୌ
ଗୁଡ଼ିକାମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥଳ ନୁହଇ । ଅନେକ ସତ୍ୟ
ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦୋଷ ଥିବାର ଦେ-
ଖାଇଲେ ଏକ ବେହୁ ଏହାରୁ ହଲ ପୁସ୍ତକ
ଜ୍ଞାନ ନଲେହେ ଗୁଡ଼ିକାମାନଙ୍କ ଅଧୋଗ୍ୟ ଥିବାର
ମତ ଦେଲେ । ଏହି ପୁସ୍ତକ କିମ୍ବ କରିବାରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଯେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଲ
ତାହାକୁ ଅପବ୍ୟୟ ଭାବେ ଅରୁ କି ବୋଲିଯିବ
ଏକ ତହିଁ ପାଠିକ ବେହୁ ବାସ୍ତୁ ନୁହନ୍ତି ?
ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଣା ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵାଧୀନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିବା
ସରକାରୀ ଟଙ୍କାର ବେତେ ଅଂଶ ଏହି ପ୍ରକ-
ରରେ ଅପବ୍ୟୟିତ ହେବାର ଅନୁମୋଦନ
ସାଧା ସୁନ୍ଦର ଲେଖିଯାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଢ଼ିଣା
ତହିଁର ଗୋଟିଏ ଜାକନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଅଟଇ ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ଭଲପା କରୁ ଏପ୍ରକାର ଅପବ୍ୟ-
ୟ ନିବାରଣ ଏକ ଉପସ୍ଥଳ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ
ପଥରେ ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ଏଣିକି
କର୍ତ୍ତୃପଥମାନେ ବିହୀନ ହେବୁ ବସବେ ।

ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟାପାର ଆଇନ ।

ଏତେ କାଳ ପୁସ୍ତକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ପୁସ୍ତକ
ବ୍ୟାପାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆଇନକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
ଉଦ୍ଘାଟନା ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି ଖଟାଉ ଥିଲେ ।
ମଧ୍ୟ ପୁରୁଖୋତ୍ସବ ପଠିକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ
ସେଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶୁଣୁ ସାହେବ

ଆଇନର ସେପରି ଅର୍ଥକୁ ଉପାଦାନ ଜ୍ଞାନକର
କେବଳ ପ୍ରକୃତ ସାହିତ୍ୟମାନଙ୍କ ପଥରେ ସେ
ଆଇନ ଖଟିବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍
ଯେଉଁ ଉଦ୍ଘାଟନାମାନଙ୍କରେ କେବଳ ଗର୍ଭସ୍ତ୍ର-
ମଣ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅଧିଷ୍ଠା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବସା
କରିବେ ସେହି ଉଦ୍ଘାଟନାଙ୍କ ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ଆଇ-
ନର ବ୍ୟାଧି ଖଟିବ ଏବଂ ସେହି ପର ସମ୍ପର୍କ-
ରେ ଆଇନ ଲଘନର ଅପରାଧ ସତ୍ୟରେ
ହେଲୁଅ ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ଲୋକଙ୍କୁ
ଗୁଲାନ କରିବେ । କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ଉକ୍ତ
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ନିକଟରେ ଗୁଲାନ କରିଥିଲେ
ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଇନ ନ ଖଟିବ କି
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଖଲସ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଣୁ ସାହେ-
ବଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅର୍ଥାତ୍ ଅଟଇ । ସନ ୧୮୭୧
ସାଲର ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଏ ଆଇନ କେବଳ ମାତ୍ରୀକ
ପୁସ୍ତକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୋଇଥିଲ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ହେଉବାଦ ଏବଂ ଶେଷରେ ସାମ୍ବାଦିକତା
ପୁସ୍ତକରେ ଲେଖା ଅଛି । ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର
ଲୋକଙ୍କ ସକାଶେ ନିଉନସିପଲ ପ୍ରକାର ସଂ-
ରଣ ଆଇନ ଅଛି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚନାରେ ସେମାନଙ୍କ
ନକର ହର ମନ ହୁଣା ଯିବ । ପୁସ୍ତକ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଆଇନର ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି
ଆଦୌ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ କରି କେବଳ ଉପଲକ୍ଷ-
ରୁପ ରୂପେ ଆଇନର ସଂରଣ ନାମ 'ବ୍ୟାପାର
ବସ୍ତୁର ଆଇନ'ରୁ ବୁଝି ନେଇଥିଲେ ଯେ
ସକଳ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି ତାହା ଖଟିବ ଏବଂ
ଚର୍ଚ୍ଚନାରେ ସାଧା ପ୍ରତି ଆଇନ ଲଗଇ
ନାହିଁ ଏପରି ଦାଗୁଲୋକଙ୍କୁ ଧର ସୁଦ୍ଧା ଦଣ୍ଡ
ଦେଉଥିଲେ । ଶୁଣୁ ସାହେବ ଆଇନର ପ୍ରକୃତ
ଅର୍ଥ ଚୁକ୍ତିକ ଦେଇ ଯେମନ୍ତ ଆପଣାର ସ୍ତ୍ରୀ
କିବେତନା ଓ ଦୟାର ପରଚୟ ଦେଇ ଅଛ-
ନ୍ତି ତେମନ୍ତ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ
ଅନର୍ଥକ କ୍ଳେଷରୁ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି ।

ପୁଣି ତତ୍କାଳର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଜଗନ୍ନାଥ ସତକରେ ଟାଣି ପ୍ରଭୃତ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ତତ୍କାଳର ଦେବାର ଏଥି ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଥିଲୁ
ସେ ଅଞ୍ଚଳର ପଞ୍ଚକଳଠାରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ
ଉକ୍ତ ସତକରେ ଜମିଷ୍ଟ ଚୋର ଓ ତତ୍କାଳର
ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟପ୍ର
ସମ୍ପାଦନା/ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ଏକଦଳ ତତ୍କା-
ଳର ବଲ୍ଲ ବର୍ଣ୍ଣ ଏଲକାରେ ପଞ୍ଚକଳ ପ୍ରତି
ବିଶେଷ ଅନ୍ଧାଗୁରୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିକଟରେ

ଧର୍ମଶାଳା ତଃରେ ବସ କରୁଥିବା ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ
ଗଃରେ ଗୋଇଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ତାହା ବେକ-
ରେ ହୁଇତୋଟି ହାଣି ପକାଇ ଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ
ଏ ଅବସ୍ଥା ତାହାର ଶାଳାରେ ଚିତ୍ତସ୍ଥିତ ହେଉ-
ଅଛି ଏବଂ ତତ୍କାଳର ମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଜ
ନାହିଁ ।

ସୋସେ ନିକଟ ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ସେଠା
ପୋଖୁମାଖୁର କାନ୍ଥକୁ ଚଳଇ ମସହା ୧୧ ରା-
ଖ ରୂପରେ ୩୭ ତତ୍କାଳର ଠେଙ୍ଗା ନେଇ
ଦେଇବା ଓ ବାବୁ ଭବବାସ ଦସ୍ତରେ ସାଦସ
ଦେଖାଇ ଓ ସଦୁଦାସ ନିକଟସ୍ଥ ପାନବରନ
ଆବୁ ରୁଣ୍ଡ କରି କୌଶସିରୁପେ ଉଷାପାଇବାର
ଗତ ଉତ୍ତର ଦର୍ପଣରେ ଲେଖା ଅଛି । ଏହି
ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଘାଟନାରୁ ଶୁଣୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
ଜଗନ୍ନାଥ ସତକରେ ତତ୍କାଳର ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି
ମାତ୍ର ପୁରସ ରପୋର୍ଟରୁ ଏ କଥା ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି
କି ନା ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ସାଧାରଣ ବ୍ୟାସ ଯେ ପୁରସ ଆପଣା ଦୁର୍ଗମ
ଦୋଳାକା ବାରଣ ପଞ୍ଚ ପୁସ୍ତକ ଏହାର
ପଠଣ ଲୁଚାଇ ରଖନ୍ତୁ ବିଶେଷରେ ବାଲେଶ୍ଵର
ପୁରସ ଅବସ୍ଥାରେ ତତେ ଚୋର ତତ୍କାଳର
ମୋକଦ୍ଦମା ସିଦ୍ଧା ସାଦସ୍ତ କରାଯାଏ ଏବଂ
ଗୁଦାର କରବା ଲୋକଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ସମ୍ପାଦ ଦେବା
ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଯେଉଁ କୌଶଳ
କରାଥିଲେ ତହିଁରେ ଅନେକ ଲୋକ ସରସ୍ତ୍ର
ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ଶୁଣୁ ନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁ-
ହଇ ଏ ପ୍ରକାର ଏକା ପୁରସ ରପୋର୍ଟ ଉପରେ
ନିର୍ଭର କରି ପଞ୍ଚକଳର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରହିବା
ଉଚିତ ନୁହଇ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆସନ୍ତୁ ନିମିଷକାଳ
ସାହେବ ଓ କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜଣା ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷରୂପେ ଅନୁରୋଧ କରୁ-
ଅଛି କି ଗତ ଉତ୍ତର ଦର୍ପଣର ଉଲ୍ଲେଖ
ପୁସ୍ତକରେ ଏବଂ ସମ୍ଭବରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକଟି ଲେଖା
ଅଛି ତାହା ମନୋଯୋଗ ସହକ ପାଠ କରିବୁ
ମହୋଦୀ ସମ୍ପାଦ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବାଲେଶ୍ଵର
ସରରେ ଜୟନ୍ତ ବସନ୍ତ ସାହେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଏବଂ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସତ୍ର ପୁରସ ପ୍ରକାଶ
ହେତୁ ସ୍ତଳକେଳେ ସେମାନେ ବିଶେଷ
ଦଲେଦସ୍ତୁତୀ ତତ୍କାଳର ମାନଙ୍କୁ ଅପୂର୍ବ କରୁ
ଥିଲେ । ପୁରସ ଲୁଚାଉଥିବ କେବଳ
ମନୋସେ ସାହେବ ଖଣି ଉତ୍ତର କରିବା ଉ-
ଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ବନୋଦସ୍ତ ଶୁଣି ଦେଇ
ପଞ୍ଚକଳର ସକଳାମ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଦ୍ଵାଦଶ ପଦ୍ମକୁ ପୁଲକ ସ ବଳ ଉଣା କରି ଦେବା
 ସେ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା
 ଚହଁର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସରଭୟ ଦେଉଅଛି । ସୁତରାଂ
 ପୂର୍ବ ବନୋବସ୍ତୁକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ଅଥବା
 ସମ୍ପ୍ରଦାନ ରକ୍ଷା କମିତ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବହିତ
 ଉପାୟ କରିବା ନିତନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ-
 ଅଛି । କୌଣସି କଠିଣ ଉପାୟଦ୍ଵାରା ତକାଲଗତ
 ମୂଳ ଏହି ସମୟରୁ କାଟି ଦେବାକୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ନୁହେଁ । ତକାଲଗତ ସମ୍ପାଦା ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ
 ପଛକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ କରିବା ସମ୍ଭବ କଷ୍ଟକର
 ହେବ ।

ମାନାଜ ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ।

ମାନାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନ ପ୍ରଣାଳୀ
 ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁରେ ପୁସ୍ତକମଣି ପାଇବା କାରଣ
 ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୋଗ କରାଯାଇ । କମି-
 ଟିଟିକ ରିପୋର୍ଟପତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଗବ-
 ଶ୍ଣିର ମାନବର ଗ୍ରାଫ ସାଦେବ ପ୍ରିଭ କରିଅଛନ୍ତି
 କି ଯେଉଁ ନଗରରେ ଦଶହଜାର ଅଥବା ଅଧକ
 ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି ସେ ପ୍ଲାନ ଯେବେ ନା-
 ଏବ ଉଦ୍ଵିଗ୍ନଦାରଙ୍କ ପଦରୁ ଉଣା ନ ଥିବା
 କୌଣସି ରେବନ୍ୟ କର୍ମରୁଣକ ସଦର ମୁକାମ
 ହୋଇ ଥିବ ତେବେ ସେଠାରେ ମିଉନିସି-
 ପାଲିଟି ସଙ୍ଗଠିତ ହେବ ଏ ନିୟମଦ୍ଵାରା ଅ-
 ପାଲିଟି ୧୨ ଗୋଟା ମିଉନିସିପାଲିଟି ବୃଦ୍ଧି
 ହେବ । ଯେ ସମସ୍ତ ନଗରର ନିବାସିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ୨୫୦୦୦ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ସେଠାରେ ନିବାସନ
 ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେବ । ନିବାସନ କରିବାର
 ଅଧିକାର ଧନ ଏବ ଶିକ୍ଷାର ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁ-
 ସାରେ ହିଅ ଯିବ । ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶା-
 ଲଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମିଉନିସିପାଲିଟି ମଧ୍ୟ ଏହି
 ଅଧିକାର ପାଇବେ । ନିବାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଯେଉଁ
 ଠାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେବ ସେଠାରେ ନିବ୍ୟପତ୍ର
 ସ୍ଵୟମାଳେ ଅପଣା ସଦକାଣ୍ଡ ସମ୍ଭବତ ମନୋ-
 ପସ କରବେ । ସଦକାଣ୍ଡ ସମ୍ଭବତ ସମତା
 ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଏ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଉତ୍ତମ
 ହୋଇଅଛି ମତ୍ର କଲେକ୍ଟର ମି.ଜି.ଫ୍ରେଡ୍‌ଙ୍କ
 ସମ୍ମତ କରିବାର ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ନିୟମ
 ହୋଇଅଛି ଉକ୍ତରେ ଅପ୍ରେମାଳେ ଶିକ୍ଷ୍ୟ
 ଦାନ ନ ପାରୁ । କମିଟି ଅପଣା ରିପୋର୍ଟରେ
 ପୁଲକିଅଛନ୍ତି କି ମିଉନିସିପଲ ବୋର୍ଡରୁ ନି-
 ଯର ପ୍ରଧାନ ଦ୍ଵାବମକ ଏକାବେଳେ ଅନୁ-

କର ଦେବା ଉଚ୍ଚ ନୁହେଁ । ଏହି ନିୟମ
 ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ କମିଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
 ଉଚିତ । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ଏହି କଥାକୁ ଘେନି
 କହିଅଛନ୍ତି କି ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ ନ
 ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସଦକାଣ୍ଡ ସମ୍ଭବତ ହେବେ
 ଏବ ଚାହାଙ୍କ ଦାଲରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଭାର ରହିବାର ନିୟମ ହୋଇ ଥିବାରୁ
 ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଅନୁର କରଦେବାର
 ଅବଶ୍ୟକତା ବିଶେଷ ଅନୁଭବ ହେଉଁ ନାହିଁ ।
 କିନ୍ତୁ କଥା ହେଉଅଛି କି ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ
 ଦାବମତ ମତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲୋକେ ବହୁ କହ-
 ବାକୁ ସାଦର୍ଯ୍ୟ ଦୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଅପୂର୍ଣ୍ଣା-
 ସନ ପ୍ରଣାଳୀ ସଫଳ ହେଉ ନାହିଁ । ଏପରି
 ସ୍ତଳେ ବରଂ ଏମନ୍ତ ନିୟମ ହେବାର ଉଚିତ
 ଯେ ନୂତନ ଅଇନ କମିଟି ଏକ ନଗରରେ
 ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହେବ ମାତ୍ର ସେଉଁଠାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ
 ହେବ ସେଠାରେ ଜିଲ୍ଲା ଦାବମ ସମ୍ଭବତ
 ହେବେ ନାହିଁ ।

ମୋଫସଲରେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନ ବିଧି ପ୍ରସ୍ତୁତ ସ-
 ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି କି ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ସମିତିକୁ ମୂଳ କରିବାକୁ ହେବ ଏବ ଏଥିର
 ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଗ୍ରାମ୍ୟ ପଞ୍ଚାଏତ ହେବେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ସମିତି ଉପରେ ଭାଲୁକ କମିଟି ଏବ ଚହଁ
 ଉପରେ ଉପାଦେଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ବା ଜିଲ୍ଲା ସମିତି
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେବ । ସନ ୧୮୭୯ ସାଲର ଲୋ-
 କଲମ୍ବଣ ଅଇନନୁସାରେ ଯେଉଁ ଘର ଟାକୁ
 ଅଦାୟ ଦେବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ସେହି
 ଟାକୁର ଟଙ୍କା ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମିତିଙ୍କ ପାଶ୍ଵି ହେବ ।
 ଏଥିକୁ ଏହି ଘର ଟାକୁ ଅଦାୟ ହେବା
 ସନ ୧୮୭୩ ସାଲରୁ ଲର୍ଡ ନର୍ଥବୁକଙ୍କ ଆଜ୍ଞାନୁ-
 ସାରେ ରହିତ ହୋଇଅଛି । ଲୋକଙ୍କୁ ଅପୂ-
 ଶାସନ ଅଧିକାର ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସେ ଟାକୁକୁ
 ପୁଲକୀକର କରିବାକୁ ହେଲେ ନୂତନ ବିଧିରେ
 ଟାକୁ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ନାହିଁ ଏ କଥା ବୋଲି-
 ବାର ବାଟ ରହିବ ନାହିଁ ଏବ ଏହି ଟାକୁ
 ବୃଦ୍ଧିକୁ ମୂଳ କାରଣ ଜ୍ଞାନ କରି ଲୋକେ ଅ-
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣାସନର ଅଧିକାରକୁ ଆଦୌ ଆଦର
 କରିବେ ନାହିଁ । ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ବା
 ସନା ଯେ ମାନାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଣ୍ଡ ଏହି ଟାକୁ
 ବସାଇବାର କଲ୍ୟାଣ ପରିଚାଳା କରିବେ ।
 ମାନବର ଗ୍ରାଫ ଗଫ ସାଦେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବସ୍ତୁରେ ଅନେକ ଉଦାରତା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି
 କିନ୍ତୁ ଚହଁ ସଙ୍ଗେ ଜିଲ୍ଲା ଦାବମକୁ ସମ୍ଭବତ

କରିବା ଓ ଘର ଟାକୁ ପୁଲକୀକର କରିବାର
 ଯୋଗ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ଯୋଗି ଦେଇଥିବାରୁ ସେପରି
 ଉଦାରତା କେବଳ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଉଅଛି ।

ଶ୍ରେ ଦେଶର ପ୍ରଜାପୁତ୍ର ବସ୍ତୁକ
 ଅଇନ ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଇନର ନବମ ଅଧ୍ୟାୟରେ
 ନାନାଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଜାକପ୍ରତି ଯେଉଁ ସାଧାରଣ
 ବିଧିମାନ ଖଟିବ ଚହଁର ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଅଛି
 ଯଥା; ଖଜଣା ଅଦାୟର ବସ୍ତି ନିରୂପଣ
 ପାଇତ ଓ ହେସାବ ପାଇବା ଖଜଣା ଅମାନତ
 କରିବା ବାଳା ଖଜଣାର ସୁଧ ଶତପୁରଣ
 ପାଇବା ଲଭ୍ୟାଦ । ଏ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁରେ ପ୍ର-
 ତଳତ ବିଧିଠାରୁ କିଛି ନୁଆ କଥା ବସିଅଛି ।
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପାଇତ ଓ ହେସାବ ବସ୍ତୁକ
 ବିଧି ଗୁରୁତର ଅଟଇ । ଏ ମଧ୍ୟରେ ବିଧାନ
 ହୋଇଅଛି କି ପ୍ରଜା ଖଜଣା ଦେଲ ମାତ୍ରରେ
 ବାହୁଲ୍ୟ ବିବରଣ ସହିତ ଖଣ୍ଡିଏ ପାଇତ
 ପାଇବ । ପାଇତରେ ସେ ଧରଥିବା କମି ଓ
 କମା ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରାୟ ସକଳ କଥା ଲେଖା
 ଥିବ । କମିଦାର ଉପକଲିଖିତ ବିବରଣରେ
 ପ୍ରଜାକୁ ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଇତର ଖଣ୍ଡେ
 ଅନୁଲିପି ଅପଣା ସିରପ୍ଟାରେ ରଖିବ । ଯେବେ
 ଅଇନ ଲିଖିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ସହିତ ପାଇତ
 ନ ଦେବ ତେବେ ସେହି ପାଇତ ଲାଗଣ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମିଦାର ସମସ୍ତ ଖଜଣା ପାଇଥିବାର
 ବିଶେଷନ ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାକ ହେବ । ପ୍ରଜା ହେସାବ
 ମାଗିଲେ କମିଦାର ଆଇନ ଲିଖିତ ବିବରଣ
 ସଂସ୍ତୁକ ହେସାବ ଲେଖି ଦେବ ଏବ
 ଚହଁର ଖଣ୍ଡେ ଅନୁଲିପି ଅପଣା ସିରପ୍ଟାରେ
 ରଖିବ । ପାଇତ ଏବ ହେସାବ ଦେବାକୁ
 ଚୁକ୍ତି କଲେ ତାହା ଅପରାଧ ସ୍ଵରୂପ ଗଣ୍ୟ ହେବ
 ଏବ ଚହଁପାଇ କମିଦାର ଉପରେ ଟ ୫୦୯୩
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜରିମାନା ହେବ । ଏପରି ରୁଚିତ
 ହେସାବ ନ ପାଇଲେ ଚହଁ ସକାଶେ କାମ୍ୟ
 କରି କମିଦାରଠାରୁ ଶତପୁରଣ ନେଇ ପାଇବ ।
 ଖଜଣା ଅମାନତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକା ନିୟମ
 ଏହିପରି ହୋଇଅଛି କି ଯେ ସ୍ତଳେ ଖଜଣା
 ପାଇବାର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵାଧିକାରୀ ବା ଏ ବସ୍ତୁ-
 ଯୁରେ ରୁଚିତ ସନ୍ଦେହ ହେବ କମା ଯେ
 ସ୍ତଳେ ଅନେକ ସରକାରୀ ଖଜଣା ପାଇବାର
 ସ୍ଵାଧିକାରୀ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଏକ-
 ତ୍ରରେ ପାଇତ ପାୟା ଯିବାର ସଂଯୋଗ

ନ ଥିବ ବନ୍ୟା ଏପରି ସରକାରମାନେ ଜଣେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିୟୁତ୍ତ କରି ନ ଥିବେ ସେ ସ୍ତଳେ ରହିଲ ଅପଣାର ଦେଖୁ ଖଜଣା ସରକାର ମହଲମାରେ ଅମାନତ କରିବ । ଅମାନତ ଟଙ୍କା ଯେଉଁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ନିକଟରେ ଦାଖଲ ହେବ ତାହାକୁ ଅଧିକାର ଦିଆ ଯାଇ- ଅଛି କି କୌଣସି ସ୍ତଳେ ଉପସ୍ଥିତ ବିବେଚନା କଲେ ଅମାନତ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅମାନତ ଟଙ୍କା ସ୍ୱୟଂ ଦାବାଦାରମାନଙ୍କୁ ଦେବା ଅଥବା ଦେବାପା ଅକାଳକର ବନା ନିଶ୍ଚିତରେ କାହାରକୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଅଧିକାର କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

ଉପର ଲିଖିତ ବ୍ୟାଜ ଉତ୍ତମ ଦୋଳଅଛି ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମଧ୍ୟରେ ପାଉଛି ଓ ଦେଖା- ବମାନ ଠିକ ରହିଲେ ଅନେକ ବ୍ୟାବହାର ବାଟି ବନ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କେହି ଜମିଦାର ଦୁଇ ଗୁଣ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଜା ସହର ଦେଖାବ ନିକାଶ ନ କରିବା ଓ ପାଉଛି ଦେବାରେ ବିଶେଷ ଚିତ୍ତ କରିବାର ସହଦା ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଏଥିରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ହାନି ହୁଅଇ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସୁଖି ଭାବପରି ପାଉଛି ଜାଲ କରିବା ଏମନ୍ତ ସଦକ ସେ ଚହୁଁ ପ୍ରତି ଅକୌ ଅଦାରତ ଅସ୍ତ୍ର କରିଛି ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱରୁ ବସସ୍ତ୍ର ସେ ଦେବେକ ଜମିଦାର ଶୁଣା ଫାଇମରେ ପାଉଛି ଦେଇ ଚହୁଁର ଅନୁଲିପି ଅପଣାଠାରେ ରଖିବାର ନିୟମ ହେତେ ବର୍ଷରୁ ଅତର ଅସ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ବର୍ଷିତ ହେଉଅଛି । ସତରୁ ଜମିଦାରମାନେ ସୁଦା ଏ ବ୍ୟ ବରୁକରେ ଗୁହାର କର ନ ପାରନ୍ତି ହାରିଣ ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ଏ ପ୍ରଣାଳୀଟି ସୁବିଧାକରକ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କ ଧାରଣା ଦୋଳଅଛି । କେବଳ କଥା ଏତିକି ସେ ଅନେକ ଗୁରୁ ଜମିଦାରଙ୍କର ଏପରି ସଙ୍ଗ- ତା ନାହିଁ ସେ ଶୁଣିମତ ପାଉଛି ଲେଖି ଦେବା ଏବଂ ହୁଣାବ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଣେ ମୋହରର ରଖିପାରନ୍ତି ଅଥବା ସେପରି ବନ୍ୟା ବା ଅନ- କାଶ ନାହିଁ ସେ ଆପେ ଶୁଣିମତ ପାଉଛି ଲେଖିଦେବେ । ଏମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦଗ୍ରବ୍ୟ- ମନ ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ହେବ । ଏପରି ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହି ବ୍ୟୟମାନ ଚହୁଁ ଶିଖିଲ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେବେ ଅଧିକ ସଦରୁ ଜମିଦାରମାନେ ଏ ନିୟ-

ମରୁ ନିଷ୍ଠୁର ପାଇବେ ତେବେ ଅଧିକ କାହାର ବିଚ୍ଛି ଅପରି ରହିବ ନାହିଁ ।

ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟର ପ୍ରଧାନ କଥା ଏହି କ ପ୍ରଜା ଅପଣା ଗୁଣ ଜମିର ଉନ୍ନତ ସାଧନ କରିବା ଏବଂ ସେହି ଭୂମିରୁ ବେଦଖଲ ଦେବା ଜାଲରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଉନ୍ନତର ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ଦାବା କରିବାର ବ୍ୟାଜ ଅଛି । ଏ ନିୟମ ଗୁରୁ- କ ନୁହଇ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଦଖଲ ସ୍ୱଳ୍ପ- ବାନ୍ ପ୍ରଜାର ଗୁଣରୁମି ଉକ୍ତିକାଣ୍ଡ କମେ ନିଲମ ଦେବାର ନିୟମ ଅବଧାରୁପେ ଜଣ ଦେଲେ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ନିୟମର ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ଜଣାଯିବ ନାହିଁ । ଅଧିକଂଶ ରାଜତଦଖଲ ସ୍ୱଳ୍ପବନଦେବା ଏବଂ କେବଳ କରଲସୁଲକର ବେଦଖଲ ଦେବାକୁ ଦାୟତ୍ୱସୁ ନଥିବା ଓ ଉକ୍ତି- କାଣ୍ଡନିଲମ ସମସ୍ତରେ ଉନ୍ନତ ସାଧନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ଅପେ ନିଶ୍ଚିତ ଦୋଳମିତା ପ୍ରଥମେ ଏପ୍ରକାର ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତର ଦାବା ଅକ୍ତ ଦେବ ମାତ୍ର ଦେଖର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭୂମିର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ବିଷୟରେ ଉକ୍ତ ଦେବା ଏତେ ଅବଶ୍ୟକ ସେ ଚହୁଁ ଯିବ ସାମାନ୍ୟ ରାଜତଦ ସକାଶେ ଓ ମଧ୍ୟ ଦଖଲ ସ୍ୱଳ୍ପବାର ପ୍ରଜା କେବେ ବେଦଖଲ ଦେଲେ ତାହା ସକାଶେ ବିଶେଷ ବ୍ୟ ରକିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନ ଦୋଳଅଛି ଏହି ବ୍ୟୟମାନ ଏହିପରି ମୂଳସ୍ତରରେ ଗଠିତ ଦୋଳଅଛି କି ଯେଉଁ ପରର ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଧିକ ଦେବ ତାହାର ଉନ୍ନତ କରିବାର ଦାବା ଅଗ୍ର- ଗଣ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ସେ ଚହୁଁରେ ଅନିଚ୍ଛୁ ବା ଅକ୍ଷମ ଦେଲେ ଅନ୍ୟପକ୍ଷ ସେହି ଉନ୍ନତ କର- ପାଇବ ଏବଂ ଚହୁଁର ଫଳଭୋଗୀ ଦେବ । ଅବ ଏବଂ ଦଖଲ ସ୍ୱଳ୍ପବାର ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବ୍ୟ ଦୋଳଅଛି କି ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ଜମି ପକ୍ଷରେ ତାହାଙ୍କ ଉନ୍ନତ କରିବାର ଦାବା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ସେ ଯେବେ ଏ ସ୍ୱଳ୍ପାନ୍ୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ ଦେବ ବନ୍ୟା ଜମିଦାର କୌଣସି ଉନ୍ନତ ସାଧନ କରିବାକୁ ତାହାକୁ କହଲେ ସେ ତହା ଉଚିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ଚିତ୍ତ କରିବ ତେବେ ଜମିଦାର ଆପେ ସେହି ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଜା ପକ୍ଷରେ ଏଥିର ଠିକ ବ୍ୟପାର ନିୟମ ଦୋଳଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ତାହାର ଗୁଣ ଜମିର ଉନ୍- ତ ପକ୍ଷରେ ଜମିଦାରର ଦାବା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ଯେବେ ତାହାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସାରେ ଜମିଦାର ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତରେ ସେ ଉନ୍ନତ

କରିବାକୁ ଚିତ୍ତ କରିବ ତେବେ ସେ ଉକ୍ତ ଉନ୍ନତ ଆପେ କରିବ । କେବଳ ରାଜତଦ ବାସନ୍ତ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ବିଧାନ ଦୋଳଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ । ଏପ୍ରକାର ଉନ୍ନତ ସକାଶେ ଏହା ରାଜତଦ ଦାବା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ । ଜମିଦାର କେବେ- ବେଳେ ତାହାର ଉକ୍ତା ବରୁକରେ ଏପରି ଉନ୍ନତ ସକାଶେ ପ୍ରଜାକୁ ବାଧ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଜମିଦାରଦ୍ୱାରା ଭୂମିର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ଦେବ ତେବେବେଳେ ସେ ପ୍ରଜାଠାରୁ ଚୁକି ଖଜଣା କେତାହାକୁ ଚହୁଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳଭୋଗୀ ଦେବ ଅଧିକ ପ୍ରକାହାର ଉନ୍ନତ ସାଧନ ଦେଲେ ସେହି ପ୍ରଜା ଚହୁଁର ଫଳ ଭୋଗ କରେ ଏବଂ ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ଛଡା ବେଦଖଲ ଦେବା ସମୟରେ ଚହୁଁର ଶକ୍ତି- ପ୍ରାପ୍ତ ପାଇବ । ତତ୍ତଳ ସ୍ୱଳ୍ପବାର ପ୍ରଜା ଆପେ ଯେଉଁ ଉନ୍ନତ ସାଧନ କରିବ ଚହୁଁ ସକାଶେ ଚୁକି କମା ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିୟମ ଦେଇ ଅଛି ସତରୁ ଚହୁଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ସେ ଭୋଗ କରିବ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ରାଜତଦ ବେଦଖଲ କରିବା ପକ୍ଷରେ ଜମିଦାର ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଅଧିକ ବ୍ୟଜ ଦୋଳଅଛି ଚହୁଁରେ ସେ ପ୍ରକାର ପ୍ରଜା ବ୍ୟ ରଖା ଯାଉବ । ତାହା ଜମିଦାର କୌଣସି ବିଶେଷ ଚୁକିଦାସ ପ୍ରତିକ୍ରୁ ଏହି ସମସ୍ତ ଫଳରୁ ବ୍ୟବ କରିବ ଏଥିର ନିୟମ ଦୋଳଅଛି କି ଯେଉଁ ଚୁକିଦାସ ଜମିଦାର ପ୍ରଜାକୁ ଅପଣା ଗୁଣର ଉନ୍ନତ କରି ଦେବ ନାହିଁ ବନ୍ୟା ଯଦୁର ପ୍ରଜା ବେଦଖଲ ଦେଲେ ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ପାଇବ ନାହିଁ ଏପରି ଚୁକି ଅଧିକ ଦେବ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଜମି ମତ କରିବା, ଖଜ- ଣାର ବସ୍ତି ପ୍ରିର କରିବା ପ୍ରକାର ବେଦଖଲ କରିବା ଲିଖ୍ୟ ଦେବେଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟ ଅଛି । ସକଳ ପ୍ରକାର ଜମି ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜତ ଲାଖଣ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ମତ କରିବାର ଅଧିକାର ଜମିଦାରକୁ ଦିଆ ଯାଇ ଅଛି । ପ୍ରଜା ସେପ୍ରକାର ବସ୍ତିରେ ଜମିଦାରକୁ ଖଜଣା ଦେବ ଚହୁଁର ବ୍ୟାଜ କରିବାର ସମତା ବେଦନ୍ୟ କୋର୍ଟକୁ ପଦକୁ ଦୋଳଅଛି କେତେ ପ୍ରକାର ସୂକ୍ଷିଣ୍ଣ ବସ୍ତି ଏବଂ ଦେଖାଗୁରୁ ମାନ୍ୟ କର ବୋର୍ଡି ଏକ୍ତା ଛାଡ଼ା ସକାଶେ ବସ୍ତିବନା ପ୍ରିର କରି ଦେବେ ଚୈତ୍ତବିକା ବନା ଏବଂ ବର୍ଷ ଜମି ପଦ୍ୟୁ ବନ୍ୟା ଖଜଣା ବାଧ୍ୟ ଅକାଳରେ ରାଜତ ଦେବେବେ । ସରକାରରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟାଜ

ଦେ ନାହିଁ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରପାୟୀ ଅମ୍ବୋନେ ପୁଲ
ଦ୍ୱାରା ପାସପତ୍ର ଉତ୍କଳର କେତେକ ଘଣ୍ଟା
ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ଖୋଲି ପକେଟରେ
କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ ।

ଉପସହାର ପୁଲରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ
ଲଳିତମୋଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ମହାଶୟ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକରୁ ବାହାରି, ସ୍ତରେନ, ବାହୁ-
କାମ୍ୟାୟୀ ଘଟଣାବଳୀ, (ଯାହା ସେ ସ୍ୱୟଂ
କାହାଣୀରେ ଦେଖି ଆସିଥିଲେ) ଉପସ୍ଥିତ
କାହାଣୀରେ ଅମ୍ବୋନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କାଳ
କାଳର ଉପକାରଣା ବିଷୟ ଉତ୍ତମରୂପରେ
ରୁଣ୍ଡା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଇତି ।

କଟକ } ବିନୟାବନଳ
ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲ } ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲର ଶତ୍ରୁଗଣ
କମଳା ।

(ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକର)

ଉତ୍କଳ ମହିମାଶ୍ରମ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାଠିକା
ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମାପେଷୁ ।
କଟକ ।

ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ କମଳାପୁ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଧିବା ରମଣୀର ପାଣିପତ୍ର
ପ୍ରକାଶକର ଅଛନ୍ତି । ବିଧିବା ବିବାହର ସମସ୍ତ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସହଯୋଗରେ ନବ ରଚିତ
ପୁସ୍ତକମାନାରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ ଦେବାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧାରଣ ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଜାତିର ଅନ୍ୟ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଭାବାର ଜାତିର ନଷ୍ଟ ଦେବ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କୌଣସି ଶ୍ରୀ ସଜାଗତ୍ୱ ସୁରୁଷଦ୍ୱାରା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ ଭାବାର ସ୍ୱାମୀ ଭାବକୁ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତେ । ଅତି ଅଳ୍ପ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କ ନାମରେ ଏକପ୍ରକାର ଜାତି
ପ୍ରକାଶ ସେମାନେ ଆଜ୍ଞାତ ପ୍ରକୃତିରେ ବର୍ଣ୍ଣ-
କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଭକ୍ତ ନୁହନ୍ତି । ସେମାନେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଦାନ କରି ପାରନ୍ତି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାତିରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରନ୍ତି ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଗଭୃତ ଏକ ଜାତି ବୋଲି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ସୁଦମାନେ ଗଭୃତ ଘରେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉତ୍କଳ ସୁଦ ଘରେ ଶ୍ରୀର ପାରବେ ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କେହି କାହାର ଜାତି ଶତ ପ୍ରକାଶରେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରି ପାରବେ ନାହିଁ । ସୁଦ ଶ୍ରୀ ସହଜ

ଉତ୍କଳ ଅଥବା ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ସହଜ ସୁଦର ଗୁପ୍ତ
ପ୍ରକାଶ ସହ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ କେବେ ପୁସ୍ତକ-
ଶିଳ୍ପ ସଜାଗତ୍ୱ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଦୁଷ୍ଟାୟ
ଦେବ ନାହିଁ । ଏ ସ୍ଥାନର ଶ୍ରୀମାନେ ପିଠୁରବଳ
ପକ୍ଷୀପର ଗୁପ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ରହନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବୋନେର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱାରା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ନିଆଅନ୍ତର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏକଟି କର୍ମ କରୁଅଛନ୍ତି । କଟକରେ
ପ୍ରକାଶ ଦୋରଅଛି ଯେ ନିଆଅନ୍ତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନିଆନ୍ତ ପାଠକ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବ ନୁହେ । ସେ
ମହାଶୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭୋଗ
କରି ନାହାନ୍ତି । ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ଅବଶି-
ଷ୍ଟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସୁପ୍ରଶଂସାରେ ରହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିବ୍ୟାଦ
କଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅସିବାକୁ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏ ମହାଶୟ ଗୁପ୍ତା, ଉପସେନ-
ସର ଓ ତାଙ୍କଘର ଲକ୍ଷ୍ୟଦର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା
ମାନବର ସୁପ୍ରଶଂସାରେ ସାହେବଙ୍କ ଜଣାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଗୁପ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ବଡ଼ ଅନୁଗ୍ରା
ଦୋର ସୁଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଗୁପ୍ତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିୟମ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ ଦୋରଅଛନ୍ତି
ଶାସ୍ତ୍ର ମୋକଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାରୁ ପ୍ରକାଶକ
ଏହାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ପରମପୁ ଦୋରଅଛନ୍ତି ।
ସକ୍ତେପୁଷ୍ପମନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଭାର ଦେବାଦାନ ମାନବୀରୁ ସୁପ୍ରଶଂସାରେ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅପଣାର ବିଚରଣଭାର
ପରପୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କଘ-
ର ଅନ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କଘର ବିଷୟରେ
ସେହି ମହାତ୍ମା କଥାଏ କହିବେ ସେ ଅମ୍ବୋ-
ନେର ପରମପ୍ରୀତି ଭକ୍ତ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ୨୩୩୩ ।

ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀ

ମହାଶୟ !
ମହାଶୟ ଶ୍ରୀମାନ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିୟମ
ସାମାନ୍ୟରେ ରଚନାଟିକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପିଠୁପ୍ରକାଶ
ପ୍ରକାଶ ଏକପାଠ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ସ୍ଥାନ ପୂର୍ବ
ସୁପ୍ର ସ୍ଥାନ ପ୍ରକାଶ କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବା
ଦେବେ ।

ସନ୍ତ୍ୟା ।
ଅବଶେଷ ଦେଲେ ଦିବା ଦିବାକର କର ।
ଉପେକ୍ଷିତ କଲେ ଭୁକ୍ତ ଭୁକ୍ତର ବିର ।
ନାଶନେ ଅଲେକୋତ୍ପତ୍ତ ଭମ ଭମଗୁଣ ।

ବହୁଣ ସକଳେ ବଳେ ବଳେ ଗୁହାସୀମ ।
ବିକ୍ରମେ ବିକ୍ରମେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବିକ୍ର ଘୋଷ ।
ବଦେ ଧାରତର ତର ତର ଦଳ ଦୁଷ୍ଟି ।
ବିସୋଗେ ନାଥର ଅରଥର କମଳମା ।
ସଂସୋଗେ ସୋଗେ ସୋଗେନୁ ସଥା ମୁଦେ-
[ସଖୀ]

ପଥା ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭେ ନିଗୁଣ ।
ଝଂକୃତ କୃତ କୃତଗ କୁମ୍ଭଦମା ପାଶ ।
ବ୍ୟାପାରେ ବିରତ ରତ ରତ ମୋଦାନାପେ ।
ଅମାତ ମାତଗତୟ ସଥା ଅନୁରୂପେ ।
ସ୍ତ୍ରୀପନେ ବିପଥ ପଥ ପଥରେ ପଥକ ।
ବିଦି ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭେଲେ ଲେଖି ଜନାନ୍ତକ ।
ପୁରେ ପୁରେ ପୁରେ ପାପ ପାପ ଦୁଷ୍ଟଭାଷି ।
ପ୍ରଭୁଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ସୁନକ୍ଷତ ପରକାଶି ।
ଉଷ୍ଣର ଉଜ୍ଜନ ଜନ ଜନମର ସର ।
ସାଧନେ ସଂପ୍ରତି ପ୍ରତି ପ୍ରତିବକ୍ତ ଦୂର ।
ଏକାନ୍ତ ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଜାନକୀବଳିତ ଘୋଷ ପ୍ରଧାନ ଶିଖର
ଜେନପୁର ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କବିତା କଳାପ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୁଶଳିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ଦେ-
ଉଅଛି ।

NOTICE.

Is hereby given that on and after
1st July 1883 all travellers by Govern-
ment Steamers and Boats between
Pooree and Chandbally will be taken
up and set down at the No. 3 Bridge
of the Taldundah Canal close to Pil-
grin Road; all travellers between
Cuttack and Chandbally with their
luggage will be taken up and set down
at the No. 1 Bridge of the Taldundah
Canal close to chowliagong Road.

2nd On and after the 1st August
next all goods and packages of what-
ever nature will be loaded and unload-
ed at No. 1 Bridge of the Taldundah
Canal.

Cuttack }
27-6-83 } JOHN MACMILLAN
Executive Engineer
Mahanuddy Irr. Division

ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ସାମ୍ବଲକ
 ଉତ୍କଳ ଉପଲକ୍ଷରେ ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିର ନିକଟରେ
 ଥିବା ଉପାସନାଗୃହରେ ୧ ଭାଗ୍ୟ ଜୁଲାଇ
 ରବିବାର ଦିନ ପ୍ରାୟଃକାଳ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ
 ବ୍ରହ୍ମୋପାସନା ହେବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଶ୍ରୀ
 ମଙ୍ଗଳକାର }
 ୨୨୨୮୮୩ } ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ ।

ନୋଟିସ ଅଦାଲତ ମୌକଦାଘ
 । କ । କଟକ ।

ସେହେତୁ କଳାହାଣ୍ଡି ସ୍ତ୍ରୀକାଙ୍କର ସ୍ୱରୂପା
 ରାମକଳ ଶ ୧ ଶ୍ର ଓ ସ୍ୱରୂପା ଘୋଡ଼ଗାଡ଼
 ଶ ୧ ଶ୍ର ଏରୂପ ମାଲମାନ ଅସନ୍ତା ଜୁଲାଇ ମାସ
 ତା ୩ ରାଜ ଦିବା ପ ୧୨ ଦା ସମୟରେ ଏ
 କଠେଣ୍ଡରେ ନିଲମ କରାଯିବ ଏଥିପାଇଁ ସକ୍ଷ-
 ସାଧାରଣଲୋକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି କି
 ଉପର ଲିଖିତ ମାଲମାନ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଲମ-
 ରେ ନେବାକୁ ଲଜା ରଖୁଥିବ ସେ ନିରୁପିତ
 ଭାଗ୍ୟ ଓ ସମୟରେ ହଜୁରରେ ଦାକର ଅଧିକ
 ପ୍ରକାଶପାଠ କି ଉକ୍ତ ମାଲମାନ ସଦର କଟକ
 ହରିପୁର ନିକସି ଗୋପାଳ ମହାରଣା ପଠା-
 ରେ ରଖା ଯାଇଅଛି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଖିବାକୁ
 ଲଜା ରଖିବ ସେମାନ ସେଠାରେ ଦେଖି
 ପାରିବ ତା ୧୮ ରାଜ ମାସେ ଜୁନ ସନ ୧୮୮୩
 ମସିହା ।

F. Jones
 Magistrate.

Wanted a Sub-Inspector for Tal-
 chair Police salary Rs. 15 per mensem.
 Applications with copies of testimo-
 nials will be received up to 1st July
 1883.
 Talchair Police Office } R. B. H.
 31st May 1883. } Rajah.

ଭାନଡେର ସୁକଥାନପୁ ପୁଲିସ ସଦାଶାନ୍ତ
 ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଏକଜଗ ଅବଶ୍ୟକତାର ହୋ-
 ଯାଉଅଛି ମାସିକ ବେତନ ଟ ୧୫୦ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲା ।
 ସେହିମାନେ ଏ କର୍ମଭାରାଣୀ ହେବେ ସେ-
 ମାନେ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ଅବେଦନପତ୍ର ସହତ ସାର୍ଟିଫିକେ-
 ଟର ପ୍ରକାଶପି ଅଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ୧୧ ଦିନ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ ଦଳିକକୁ ପ୍ରେରଣ କରି ପାରିବେ ।
 ଭାନଡେର ସୁକଥାନପୁ } ଶ୍ରୀ ସୁକା ସୁମନ୍ତ
 କମିଶନରୀ }
 ୩୧୫୮୮୩ } ଶାସକର ଦରଦରନ

ନୂତନ ସାଲସା, ନୂତନ ସାଲସା ।
 ଅପୁଣ୍ୟେ ମତରେ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ
 ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅଗତ ବ୍ୟସ୍ତସାଧ ଓ କଷ୍ଟ-
 କର । ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ସାଲସା ନାନା କାରଣ-
 ର୍ତେ ଏ ଦେଶୀୟକ ଦେହରେ ଭେଦେ ଉପ-
 କାରଣ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ଦେହରୁ ଏକପ୍ର-
 କାର ନୂତନ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିକ୍ରୟ
 କରୁଅଛୁ । ଏହା ଅଗତମ ଦେଶୀୟ ସାଲସାରୁ
 ଉତ୍ତ୍ୱେଷଣୀୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଦେହର ପାତ୍ର ଓ ଦୂଷିତ ରକ୍ତର ସମସ୍ତ
 ଦୋଷ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଯାଏ । ଦେହର
 ଅଳ୍ପକା, ଉନ୍ୟାମାନ୍ୟ, କାହୁ, ଶୁଖିଲ କୁଣ୍ଡିଆ,
 ଦା, ନାଲିଦା, ପାସର ଦା, ଉଦ୍‌ଲିକର ଦା,
 କୁଣ୍ଡିଆ, ଖେଟର ଅସ୍ତ୍ରଣ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଓ
 ଉଚ୍ଚକର ଜର, କୋଷ୍ଠକାଠିନ୍ୟ, ଶ୍ୱାଳେକକର
 ପୀଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି କାଳୀ ପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା ଶୀଘ୍ର ଏକ
 ନିସ୍ତପ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରଣ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୮ କା ପ୍ୟାକି
 ଟ ୦ । ଜଳନ ଟ ୧୦୫ । ପୀଡ଼ା ଅଗତମ ନ
 ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ ଦିଆଯାଏ ।
 ଉପସ୍ଥ କରଇବା ଚନ୍ଦ୍ରକଣ୍ଠା ବାଳାଜି
 ନାର ମୁକ୍ତ ଦେବୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣନାଳ କୁଣ୍ଡିଆ ୪୭ ନମ୍ବର
 ଭବନରେ ଏ, ଗୋପ କୋଷ୍ଠାଳୟର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୁଏ, ଏକ ଦେବଲ ଭାଦ୍ରାକ ନିକଟରେ
 ମିଳଇ ।

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏକ ଅସ୍ତ୍ରଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ।
 ସୁକା କମିସାର ପ୍ରକାଶି ଧନାନ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଅଦରର ପଦାର୍ଥ ।
 ଏକପୋଡ଼ି କଟକର ଉତ୍କଳ
 ଶାସକସି ଓ ଜାଲଦାର ରୂପାର
ଗୋଲପଗଛ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲପଗଛ ଓ ଗନ୍ଧ-
 ମଣ୍ଡିତ ଚକ୍ରମ ଜାଳ ଲେଖିଏ ଅପ୍ତ ଓ ବହି
 ଉପରେ ଏକ ଗୋଲପଦାନ କରତ ରହିଅଛି ।
 ଏସ ଲିଖିଥିବା ସୁନ୍ଦର ବୈଠକ ଜାଲ ଉପରେ
 ପର ରହିଅଛି । ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେକ ମନ ଦରଶ
 କରିବ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛର ଓଜନ ୧୨୨୫ ର ଓ
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୫୫୦ କା ଅଟଇ । ଦୁଇଗଛ
 ଏକତ୍ରେ ଅଥବା ପୁଅରୁଗେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ
 ପାରେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଦକମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ନୀଦ୍ୱାରା ଅପ୍ତ
 ନିକଟରେ ଦିଆ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀକ ଦାୟିତା-
 ଲୟରେ ଭଙ୍ଗ କରିବେ ।

୧୨୮୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଅପ୍ତ ।
 } ଭେଲକାଦଳା ସଦର କଟକ
 The power of attorney granted
 by the undersigned to Mr. A. W.
 BELLIS is cancelled from this date.
 Cuttack,
 28th Feby. } J. BULLOCK & Co.
 1883. }

ଦ୍ରାଘିଣ ଶକ୍ତିୟ ବରଷା ଭରଣ
 ପିଟାଅ ତହଲ ମୁହୁର କରୁନ ।

ବିଧବା ବିବାହ
 ଉଦ୍‌ପତ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ / ଭାବମାସୁର ୧୦୮୯
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀକ ଦାୟିତାରେ ଏକ ପତ୍ର ଉପରେ
 ପଞ୍ଚାପଦ ବାହୁ ଶ୍ରୀ ସୁମନ୍ତର ମୁହୂର୍ତ୍ତାଦ ପତ୍ରରେ ଉ-
 ଦ୍ୱେଷ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଭାଗୀନା ଦେହୁ
 ଏହା ବୃତ୍ତବେଶରେ ଦୁଇପାଠକର ପଦ-
 ଉପସ୍ଥ ଦୋର ବ୍ୟବହାରୀ ଦେହୁଦାର
 ଉପଦେଶାପ୍ତ ଓ ଦେଶୀୟ ଉପସ୍ଥାପକରେ ଦେହୁ
 ଦକତା ଦୋଷାଦକରୁ ବାର୍ତ୍ତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରବେଶେ
 ବିକ୍ରରେ ଚଳଇପିତ ଚଳରେ ମିଳିପାରେ ପତ୍ର:-
 ଭାବମାସୁର ସହତ ଅଭିଭାବକ ୫୭୩ । ୮ ଅଭିଭାବକ
 ଟ ୧୧ କା । ୧୭ ଅଭିଭାବକ ୫୭୩ ମୂଲ୍ୟ ୫୭୦ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଦେଖିବର ହୋଇବାର ଦେହୁ ଚଳଇ
 ଶିବ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ପତ୍ର:-

ଗୁଣମଣ୍ଡଳ ସଦାପତ୍ରେ	
ଧାତ ପତ୍ର	୫ ୫୦
ପଞ୍ଚମସୁ	୫ ୨୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରସ୍ତ	୫ ୦୦

ମାତ୍ର ଦୌରରେ ଚଳଇବ ସେତେ ଗୁଡ଼ ଦେହୁ
 ଦେହୁର ଦେହୁ ୫ ୫୦ ରୁ ଉପା ଦେହୁ ମାତ୍ର ।
 ଦୂରପ୍ତ ଓ ଦୁରପ୍ତର ସଦାପତ୍ରେ ଦେହୁ ଗୁଣମଣ୍ଡଳ
 ଦେହୁ ଓ ଦୁରପ୍ତ ସଦାପତ୍ରେ ଦେହୁ ।
 ଏକ ଦେହୁ ସଦାପତ୍ରେ ଦେହୁ ଦେହୁଦେହୁ ଦେହୁ
 ପାଦ୍ୟ ।
 ଦେହୁଦେହୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେହୁଦେହୁ ଦେହୁ ଦେହୁଦେହୁ ଦେହୁ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।
 ବାହୁ ପଞ୍ଚାପଦ ଦେହୁ ପିତଦେହୁ ଶକ୍ତି ୫ ୦ ୫
 ଶ୍ରୀ ଦେହୁ ଦେହୁଦେହୁଦେହୁଦେହୁ ଦେହୁ ଦେହୁଦେହୁଦେହୁ
 ଦେହୁଦେହୁଦେହୁ ଦେହୁଦେହୁଦେହୁ ମୁହୁତ ଓ ଦେହୁଦେହୁ ଦେହୁ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୮୮୮

୨୭ ଶ୍ରୀ

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଉଛୁ ଯେ ଏହି ପତ୍ରିକା ୧୮୮୮ ମସିହା ୧୨ ମଇ ୨୫ ତାରିଖରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ।

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାୟ
ବାରିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨
ଉଚ୍ଚମ	ଟ ୦ ୫	ଟ ୧

ଏତଦ୍ଦେଶନ ଗଜେଟ୍ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅଳ୍ପ କାଳ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଲେଖକ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଦାକିଲିଂଠାକୁ କଲିକତାକୁ ଆସିବେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଦେଶପାସ ରହି ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ଯାତ୍ରା କରିବେ । ଦାକିଲିଂକୁ ଫେରି ଯିବା ପୂର୍ବ ଏ କିଛି ଥରେ ଆଦିବାସ ବ୍ୟବସାୟ ଅଛି । କାହିଁ ଯାତ୍ରାରେ ଏ କଥା କିଛି ଜଣା ଶୁଣା ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ସତ୍ୟ ଦେଲେ ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ଦେବ ।

ଗଠ ରୂପକାର ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଚିନ୍ତନର ସ୍ତୂପ ସାହେବ ଗୁଣବାନ ବାଟେ ଯାତ୍ରା କଲେ । ଅଳ୍ପ କାଳକାଳରେ ପଞ୍ଚମ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ସାହେବକୁ ଗୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବସ୍ତ୍ରୋତ୍ତର ଯାତ୍ରା କରିବେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ସାହେବ ଏକଟି ଚିନ୍ତନର ଅଗାମୀ ଶକ୍ତିବାର ଏଠାରେ ପଞ୍ଚମ ପାଠକ । ସ୍ତୂପ ସାହେବ ଅଗାମୀ ଅଳ୍ପକର ମାସ ତା ୪ ରଖିରେ ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସିବେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚୟ କରି କହିଅଛନ୍ତି ।

ଏଠାର ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ଦୁଷ୍ଟି ଓ ନିଦାବଳି ହେତୁ କଲିକତା ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରପଞ୍ଚା ଏବଂ ରଘୁନାଥପୁରର ଜାକ ଅନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘ ୨ ଓ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଘ ୫ ଓ ସମ-

ୟରେ ରମାନା ଦେବ ଏବଂ ଘ ୫ ଓ ସମ-ୟରେ ସଦର ଜାକ ଘରର ଜାକବାକୁ ଝଡ଼ା ଯିବ । ପାର୍ବଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଚିଠି ପ୍ରଭୃତି ସଦର ଜାକଘରରେ ଅପରାଧ ଏ ୫ ଓ ଏବଂ ଗୁଣ-ନୀତିକ ଜାକଘରରେ ଘ ୫ ଓ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରିବାକୁ ଦେବ ନୋହଲେ ସେଦଳ ଜାକରେ ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଗୁରୁତ୍ଵେନ ନିର୍ମାଣମୂଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଯାଠକ-ମାନେ ଶକ୍ତି ଏ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରାକାଶରେ ଦେଖି-ବେ । ଏହା ଜଣେ ଅନୁଭବୀ ବ୍ୟକ୍ତିଦ୍ଵାରା ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଘରକଥା ଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଯେବେ ଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଅବସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ଏକ-ମାତ୍ର ସଙ୍କଳ୍ପ ହୁଅଇ ତେବେ ପଠକପ୍ରେରକଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଓ ପରମର୍ଶ ଅକାଟ୍ୟ ଅଟଇ । ଅଗ୍ରେମାନେ ଅପା କରୁଁ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏହାକୁ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ବିବେଚନା କରିବେ ।

ଗଠ ମଙ୍ଗଳବାର ଏଠା ମୁନିସିପଲ କମିଟି-କର ଅଧିବେଶନରେ ଏଠାର ନୂତନ ଉତ୍ପତ୍ତି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଫ୍ରେଜର ସାହେବ ମୁନିସିପାଲିଟିର ସଦ୍‌କାରୀ ସଭାପତି ସ୍ଵରୂପ ମନୋମାତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ ଅନୁଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣା

ସଦ୍‌ଗୁଣ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ପରିଚୟ ଦେଇ ସମସ୍ତଙ୍କର ସନ୍ତୋଷଭାଜନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣୁକରି ଅଗ୍ରେମାନେ ଅପା କରୁଁ ସେ ମୁନିସି-ପଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସନ୍ତୁ-ଷ୍ଟ କରିବେ । ତଥାତଃ କେହି ବେସରକାରୀ କମି-ଶନର ଏ ପଦ ପାଇବାକୁ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ବାଲେଶ-ରରେ ଓ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଚାରେ ବେସରକାରୀ ମନୁଷ୍ୟ ସଦ୍‌କାରୀ ସଭାପତି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଠା କମିଶନରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହି ବେସର-କାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ପଦରେ ମନୋମାତ ନ ଦେବା ଅବା ଇହୁଁକ ଅଗ୍ରଦ ନ କରିବା ଆ-କ୍ଷେପ ଓ ନିନ୍ଦାର ବସ୍ତୁ ଅଟଇ ।

ଲୋକେଲ ଫଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ଦେସାବମାନ ଚିନ୍ତାରେ କରିବା କାରଣ ଏକ ସମ୍ପ୍ରାଦ ଦେଲ କଲିକତା ଏକାଉଦ୍ୟୋଗ ଜେନରାଲଙ୍କ ଆସିସର ଏକ ଜଣ ଅଗ୍ରିଷ୍ଟ ବାବୁ ଏ ନଗରକୁ ଆସିଅ-ଛନ୍ତି । ଏଠାକୁ ଆସିବାବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରପଞ୍ଚାର ଦେସାବ ଚିନ୍ତାରେ କରି ଆସିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟି ଦେସାବ ଚିନ୍ତାରେ ପନ କପର ଦେବ ଅଗ୍ରେମାନଙ୍କର ଜାଗିବାର ବଡ଼ କୌତୁହ ଦେଉଅଛି । କାହିଁକିରଣର ମୋକ-ଦମାର ଅବସ୍ଥା ଆଲୋଚନା କଲେ ଏ ଦେସା-ବରେ ଅନେକ ଗୋଲମାଲ ଥିବାର ଅନାୟାସ-ରେ ଅନୁମାନ ହୋଇ ପାରେ ଏବଂ ଅତ୍ତକେହି କିଛି ଟଙ୍କା ଆୟୋଗ କରିଅଛି କି ନା ତାହା

ମଧ୍ୟ ଏହି ସୁଯୋଗରେ ବାହାର ପାରେ । ଏପରି କେତେ ଟଙ୍କା କେତେ ପ୍ରକାରେ ଅପହ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦେଖିବରୁ ବାହାରବାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ ଅଳ୍ପକ୍ଷ ମିତ୍ତନସିପଲ ବଗିଚାରେ ବେତେ ଅଧିକ ଓ ବ୍ୟୟ ହେଲା ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଫଳତଃ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେଉଅଛି କି ନାହିଁ ଅନୁମାନେ କହ ନ ପାରୁଁ ମାତ୍ର ଯେବେ ତାହା ନ ଦେବି ତେବେ ସେପରି ଜବାବରେ ଆଉ କି ଫଳ ଅଛି ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ମିତ୍ତନସିପଲ ଲିଖିତମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ପାଦକ ଜନ୍ମ ମୂଲ୍ୟ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରି ଦୋଲ ଅଛି ତହିଁରୁ ଭଲ ଲିଖିତ ଅଧ୍ୟାୟ ଗୋଟିକାକୁ ବ୍ୟାପାରଣ ଉଦ୍ଧୃତ କରୁଁ ଯଥା:—

- ବସୁସ ଅନୁସାରେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ।
- ଏକ ବର୍ଷର ନ୍ୟୁନ ପିଲା ୨୭୭.୪
- ” ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ” ୫୭.୫
- ୧୦ ” ” ” ” ୧୪.୧
- ୨୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦୂରା ୪୭.୨

ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ମିତ୍ତନସିପଲ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ନ୍ୟୁନ ବୋଲି ଏ ଭାଲିକା ସହର ତହିଁର ସମ୍ପର୍କ ନ ରଖେକିନ୍ତୁ ଯେବେ ଏଠାର ଭାଲିକା ପ୍ରକାଶ ଦେବ ତେବେ ସେ ଉପଲବ୍ଧିତ ଫଳକୁ ପୁଅକୁ ପଢ଼ାଇ ଅନୁମାନ ହେଉ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ଉଚ୍ଚ ଘଟଣା ବଢ଼ିଥିଲା ସେଠାରେ ଉପାଳନ ବିଶ୍ୱ ବଧ ଦେଉଅଛି ସନେଦ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଏକଟ ପ୍ରମାଣ ଦେଉଅଛି ଯେ ଶିଶୁ ଉଦ୍ଧାର ନିମ୍ନମାନ ଏ ଦେଖିବୁ ଲେବକି ଅକୌଣସି ଛଣା ନାହିଁ । ଏହି ଅସାଧାରଣ ପ୍ରାଣି ନାଶର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥଳ ଦାଉ ପ୍ରସୂତ ବାଉ ଅଛି ଏକ ଅଣା ନୁହଇ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଷୁ ଏଥି ପରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦୋଲ ସରକାରୀ ଉପାଳନମାନଙ୍କରେ ଯାହା ଶିକାର କନୋବସୁ କର ଦେବେ ।

ଗର ସମ୍ରାଜ୍ଞ ଗୁରୁବାରଠାରୁ ଲିଖାଣ ଝଡ଼ ଦେବା ସମ୍ପାଦ ଗର ପଞ୍ଚକାରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ତାହା ବେବଲ ଲିଖାଣ ନ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଶ୍ୟାମଳ୍ୟ ଗୋଟାକି ଥିଲା । କରୁହତାଉ ବାପୁ-ଗାମ୍ବ ମହଲୁମାର ପ୍ରକାଶକ ଏହି ଚୋପାନ ଦେବ

ବୋଲି ଏକଦଳ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିପ ଉ ଅପଣା ଦୈନିକ ଉପୋର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ନିହାଳ ବସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ସରକାରୀ ନିଉଁ ହେବା ଥିଲା ଉତ୍ତାପ ଦେଇଥିଲେ । ବଙ୍ଗୋପସାଗରର ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ଏ ହେତୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ଦୋଲ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ସାଗରଦ୍ୱୀପ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କୁଳ ଦଗରୁ ଅପସର ଦେଉଅଥିବାର ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକୂଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଥିଲା । ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ହେବା କୌଣସି ଉତ୍ପାଦ ନ କର ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ ଶେଷକାଗସର ଅଞ୍ଚଳକୁ ବାହାର ଯାଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ମିଶି ଗଲା । ଏ ନିଗରରେ କେବଳ ଶୁକ୍ରବାର ସପ୍ତରେ ବତୀ-ସର ବଳ ବହୁ ଅଧିକ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶନି-ବାର ଦଳ ବର୍ଷା ଓ ବତୀସ ଉଣା ପଡ଼ି ତହିଁ ଅରୁଦନଠାରୁ ଅକାଶ ପରାଧାର ଦୋଲ ଗଲ ମାତ୍ର ବଙ୍ଗଳାଠାରୁ ମାତ୍ରାକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକୂଳ ଏବଂ ତହିଁର ପଶ୍ଚିମରେ ବକାସର ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇ-ଥିଲା । ଏହି ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଆମାନ ପୁଣି ଦୋଲ ଗଲ ଏବଂ ମୋଫସଲ ବଲ ଖଲ ସମସ୍ତ ଦୂରସର ମହା-ନଗର ଦିଅଁକି କଲ । ବିପ୍ଳବ ସ୍ତମ୍ଭ ବେତେ ସ୍ତାନରେ ଗଢ଼ା ଥୋଇ ଦୋଲ ଯାଇଅଛି ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୨୪ ଇଞ୍ଚ ବାନ୍ଧିରେ ୨ ଇଞ୍ଚ ଏବଂ କଟକରେ ୨ ଇଞ୍ଚ ବର୍ଷା ଦୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗରୁଠାରେ ସକାୟେସା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଅର୍ଥାକି ୧୦୪ ଇଞ୍ଚ ଦୋଇଥିଲା ।

ଏବର୍ଷ ଏଠା ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ସାମ୍ପ୍ର-ସର ଉତ୍ସବ କହ ସମାବେଦରେ ଦେଉଅଛି । ଏଥି ପୂର୍ବେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ସନେ-ମାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କା ଚହୁଡ଼ୁଥିଲା ଏବର୍ଷ ଗର ସନକାର ବନୁ-ଉତ୍ସବ ଅରମ୍ଭ ଦୋଇଅଛି ଅସନ୍ତା ସେମବାର ସେଷ ଦେବ । ଗର ଉତ୍ସ-ବାର ଗଡ଼ରେ ଉପାସନା ସମୟରେ ବହୁ ଅଲକବ ବଥା ଦେଖା ଗଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଉଦମସ୍ତଳାକ ସେମାକେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବା ଅଷ୍ଟମ୍ଭ ସମାଜ ମନରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଲ ସରଦା ମଧ୍ୟରେ ବସି ଥିଲେ । ଏଦଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଲବ ଅନ୍ୟ ଲେବେ ଅନେକ ଉପାସନା ପ୍ରକେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ପୁଲ ଶୁଣ ଥିଲେ । ଏମାନେ ପୁଲରେ କୌଣସି ଧର୍ମ-ଶିକ୍ଷା ପାଉ ନ ଥିବାର ଏମାନଙ୍କ ଧର୍ମସୁଦା ଦାସ ଅବା ଲେଖ ଦେଉଅଛି ଅର-ଏକ ଏମାନେ

ଉପାସନା ପ୍ରକେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ବାହ୍ୟତା ପୁଲରେ ନିମନ୍ତଗପଡ଼ କରଣଣ ବର ଦୋଲ-କକୁ ଅଶାନ୍ତବାର ଘଟଣ ଦୋଇଅଛି ।

ଗଲ ସେମବାର ନଗର ସର୍କାର୍ତ୍ତନ ଦୋଲ-ଥିଲା ଓ ଚୌଧୁରୀ ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଦୋଲ ଦୋଇଥିଲା ଓ ଶରୀର ଲେକ ଗୁପ୍ତ ଦୋଲ ତାହା ସୁଗ୍ଣ ଥିଲେ । ଶାର୍ତ୍ତନ ଅଶାନୁପ ଦୋ-ଇଥିଲା । ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ଗର କାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅଧିବେଶନ ଉପାସନା ମତାଦ ଦୋଇଥିଲା ଅଳ ଛେଲରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ବିଷୟରେ ଅଲେଖା ଦେବ ଓ କାଲି ଉତ୍ସ-ବାର ଅପସ୍ତୁ ୪୫ ବଞ୍ଚଣା ସମୟରେ ଶିଖା-ନାରେ ବଳୁଗା ଦେବ । ଅନୁମାନେ ଅଧିକ ବରୁ ଏ ବଳୁଗା ପୁଣିବାରୁ ଅନେକ ଦେବ ଅଧିବେ ଓ ଅଧିବାର ଉତ୍ତର । ଏବର୍ଷ ପୁ-ଦାର୍ଦ୍ଧ ଉତ୍ସବ ବାସୁ ତରୁରୁଜି ପଞ୍ଚନାସର ସହରେ ଦୋଇଥିବାର ବୋଧ ହୁଏ । ସେ ଏଠାରୁ ଅସିଲ ବନୁ ଭାବର ଏ ଧର୍ମ କା-ରେ ବିଶେଷ ତେଣୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ତେରୁରୁ କୁଳକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଜନକର ବୃଦ୍ଧ ବର ଉପସ୍ଥିତ ନାଲକଲ ବଗଲସୁର ମିଶ୍ରାଦ ଦେଲା । ଏଣିକି ସେପରି ନିୟମରେ ଜନକର ପଞ୍ଚା ଦେବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲଜା କରଣଣ ତହିଁର ପ୍ରସ୍ତାବ ସକାଧାରଣକ ଜାଣିବା ବାନ୍ଧି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗଲେ ଟଲେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଲକା-କହିଲେ ସଂକ୍ଷେପ ବବରଣ ଏହି କି ଅପା-ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ତା ୧ ରାଜ ଅପା-ସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ସକାସେ ପଞ୍ଚା ଦୟା ମି-ସେଉଁମାନେ କୌଣସି ସାମର ସମ୍ପଦା ଉପ-ମାତବା ଜମି ନମିଲ୍ ତିରୁପିତ ମିଶ୍ରାଦ ଦୋ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରୁଲସୁର କରବେ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମାଗପ୍ରତି ଦେବୁଟକା ଏବଂ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଚେ କରୁଲସୁର ଦେଲେ ମାଗପ୍ରତି ଟ ଦେବାକୁ ଦେବ । ଗାଞ୍ଜଲର ଗସଲ ଜାଗୁଅଧାନ ପ୍ରତିମାଗ ଟ ୧୫ ଏବଂ ଅ-ସମସ୍ତ ସମୟ ପ୍ରତି ଟ ୧୦ ବା ଲେଖାଏ ଦୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସେଉଁ ସାମର ଅଧିକ ନମିଲ୍ କରୁଲସୁର ଦୋଇଅଥିବ ସେଠାର ଉ-ପସଲର ମାଗପ୍ରତି ଟ ୦୫ ଜନକର ଦେଖା-ଦେବ । ଅଧିକ ସମୟ ସକାସେ ମାଗ ଟ ୧୫

ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଧାନ ଫସଲର କର ଦୁଇ
 ଚପ୍ପ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଫସଲର କର ଏକ ଚପ୍ପରେ
 ନେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଧାନକମିର
 କରବର ଏକ ଚପ୍ପରେ ନେବାର ଅଧିକାର
 ଗର୍ବଣ୍ଡିମେଢ଼ ଆସନା ଦ୍ଵାରରେ ରଖି ଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଇଲଗାପତା ବନ୍ଦୀଗଣଙ୍କୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
 ନିଜକର ଉଣା କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇନାହିଁ ।
 ଏଣେ ପ୍ରଚଳିତ ଦର ଦେଇ ଚାଲି ନ ପାରନ୍ତା
 ହେତୁରେ ପ୍ରଜାମାନେ ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ବସି
 ଯାନ୍ତି । ଗର୍ବଣ୍ଡିମେଢ଼ର ଏ କଥା ବିଚାର
 କରୁଥିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଯାହା ଦେଉ ଜମି-
 ଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଏହି
 ସମୟରେ ଆସନା ଅଭିପ୍ରାୟ ଗର୍ବଣ୍ଡିମେଢ଼ଙ୍କୁ
 ଜଣାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଫସଲରଷା
 ନିମନ୍ତେ ଗର୍ବଣ୍ଡିମେଢ଼ ନୀଳର ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଏହାଦ୍ଵାରା ଯେ ଆଦୌ ଉତ୍କଳର ଦେଉ
 ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ବୋଲିପାର ନ ପାରେ । କେବେ
 କେବେ ଚାହା ଶୁଣୁକରି ଗର୍ବଣ୍ଡିମେଢ଼ଙ୍କୁ ନ ଜଣାଇ
 ଦେଇ ଦୁଇଲଗାପତା ଶରୀର ସମ୍ଭାବନା ଓ ସେପରି
 ହେବା ବାସ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଘାଟ ଅଭ୍ୟାଗର ।

ଏ ଅଭ୍ୟାଗର ପ୍ରଭବର୍ଷ ଘଟଇ ଓ ଏହା
 ନେତୃତ୍ଵା ଅମ୍ବାନକର ବାଣିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ।
 ଅମ୍ବାନାନେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସୁଖ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଶାନ୍ତ
 ହୃଦରେ ଆସିଅଛି । ମାତ୍ର ଏହା ନିବାସର
 ଉଚିତ ପ୍ରଜାକାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 କେବଳ ଯାତ୍ରୀ ପାଇଁ ସମୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ
 ନିଜସ୍ଵର ପ୍ରତି ଯେ ଆକଟ ଓ ବନୋବସ୍ତ
 ନିମନ୍ତେ ଚାହା ଅଂଶିତ ଫଳଦାୟକ ନୂଏ ମାତ୍ର
 ନିମନ୍ତେ ଦୁଇଲଗାପତା ଏ ଅଭ୍ୟାଗର ରହିତ ଦେବ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରଭବର୍ଷ
 ଶୁଣୁକରି ସମୟରେ କାନ୍ତିକ ପ୍ରତି ଘାଟ ଅଭ୍ୟା-
 ଗର ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ହୁଅଇ ଏକର୍ଷ ଏ
 ଘାଟରେ ନଦୀ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାରୁ ଯାତ୍ରିକ
 କେ ରୁ ସୀମା ନାହିଁ । ଏଥିପ୍ରକାରେ କାଠଯୋଡ଼ା
 ନଦୀରେ ପୁଣ୍ୟଘାଟଠାରେ ଯାତ୍ରିମାନେ ପାର
 ହେଉଥିଲେ । ଏ ନଗରରେ ଓଲଟୁଠା ଶ୍ଵେ-
 ତନୀ ନିବାସର ବାରିଶ ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କୁ ନଗରରୁ
 ଅଧିକ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଗର୍ଭ-
 ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ସଡ଼କ (Pilgrim
 Road) ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କାଠଯୋଡ଼ା ପାର

ହେବାର ଘାଟ ଖାନନଗର ଭଳେ ହୋଇଅଛି ।
 ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଗରର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତମ
 ଅଟଇ ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଚଢ଼ଘରମାନ ନ ଥିବା
 ଓ ଲଜବଦାର ଶୀଘ୍ର ପାଇଁ ଉତ୍ତରର ଅପ୍ପୋ-
 ଜନ କର ନ ଥିବା ଯାତ୍ରିକ ଲୋକର ଆଉ
 ଗୋଟିଏ ବାରିଶ ଦେଲ । ମାତ୍ର ଏ ବସ୍ତୁ
 ଅମ୍ବାନକର ମେଜଷ୍ଟ୍ରିର ସାହେବଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ର
 ହେବାରୁ ସେ ଲଜବଦାର ପ୍ରତି ଦଗଢ଼ିକା
 କରମାନା କର ଡାକୁ ବସେଣ ଅକଟ କଲେ
 ଓ କାନ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ପାଇଁ କରୁଇ ଦେବା
 କାରଣ ସବୁଲଗାପତାର ଓ ଲଜସେକଟ-
 ରକୁ ସେଠାକୁ ବାର ବାର ପଠାଉଅଛନ୍ତି ।
 ଗର ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ବାବୁ
 ଟାଉନ ଓବରସର କାଠଯୋଡ଼ା ଫକେମୁଖା
 ଘାଟରେ କେବଳ ଉତ୍ତର ଗାଡ଼ ଚଳିବନ
 ଅଟଇ ଥିବାର ମୌଖିକ ରିପୋର୍ଟ କରୁଥିଲେ
 ମାତ୍ର ବୁଧବାର ଦିନ ସେଠାରେ ପ୍ରାୟ ଚାଳ-
 ଶଖଣ୍ଡ ଗାଡ଼ ଯାତ୍ରିକ ଦେଲ ପଡ଼ି ରହିଥିବାର
 ସବୁଲଗାପତାର ଜଣାଇଲ ମାତ୍ରକେ ମେଜ-
 ଷ୍ଟ୍ରିର ସାହେବ ନିଜେ କଚେରୀରୁ ପଦକ୍ରମେ
 ଘାଟକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ପରୁ ଶାଠିଏ ଖଣ୍ଡ
 ଗାଡ଼ ପଡ଼ି ରହିଅଛି ଓ ସେସବୁ ଶୀଘ୍ର ପାରହେ-
 ବାର ବନୋବସ୍ତ କର ଦେଇ ଲଜବଦାରକୁ
 ଜବାବଦେହରେ ଭଲକ କଲେ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଏଥିପାଇଁ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା
 କରୁଅଛି । କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ବାବୁଙ୍କୁ କରମିସ୍ତ୍ର
 ଭଲକ କରବାରେ ସେ କହଲେ ଗୋରୁଧାର
 ଉତ୍ତର ଶରୀର ଗାଡ଼ ଅଟଇ ଥିବାରୁ ସେହି
 ଉଗାଡ଼ କଥା ସେ କହୁଥିଲେ । ସବୁଲଗାପ-
 ତାର ମେଜଷ୍ଟ୍ରିଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ କଥା ଜଣାଇ ନ
 ଥିଲେ ସେ ସବୁ ସିନା ଆହୁରି କେତେକ
 ଘାଟରେ ପଡ଼ି ରହି ଥାନ୍ତେ ।

ଯୋବସ୍ତ ଘାଟରେ ଯେ ଅଭ୍ୟାଗର ହେଉ-
 ଅଛି ଚାହା ଶୁଣି ଅମ୍ବେମାନେ ଅବାକ ହୋ-
 ଈଅଛି । ମେଜଷ୍ଟ୍ରିର ସାହେବ ଲଜବଦାରକୁ
 ବସେଣ ଡାକିବ କରୁଥିବା ପ୍ରକାରେ ସବୁ
 ଯାତ୍ରୀ ଓ ପଥକମାନେ ଘାଟରେ ଭଲ ଚାଲିବନ
 ପଡ଼ି ରହି ଅସୀମ ଲୋକ ଲୋକ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ
 ମାତ୍ରିମାନଙ୍କୁ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ନ କଲେ ପାର ହୋଇ
 ପାରୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ଅନ୍ତରେ ମାତ୍ରିକର ଦୁପ୍ପି
 ହେବାକୁ ନାହିଁ । ଘାଟରେ ଯଥେଷ୍ଟା ନୌକା
 ନାହିଁ, ଯେ ଅଛି ଚାହା ମାତ୍ରିମାନେ ଅଧିକ
 ପାଣିରେ ରଖି ପ୍ରଭକ୍ଷଣରେ ଦୁଇ ଅଣା-

ଠାରୁ ଏକଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକା କେଲେ
 ଯାଇଁ ନାଅରେ ଚଢ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେପା-
 ରରେ ଅନେକ ଚଢ଼ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରଚର
 ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମିଳଇ ନାହିଁ । ଲୋକେ ଦୁଇ
 ଲକ୍ଷଦଳ ଅପମୁଗ୍ଧରେ ପଡ଼ି ରହି କଷ୍ଟ ସହି
 ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତମରେ ଚପ୍ପ ନ
 କଲେ ଅନ୍ୟ ଗଠ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା
 ଗାଡ଼ ପାର ହେବାର ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଓ ଅନେକ
 ଗାଡ଼ ସେପାରେ ପଡ଼ି ରହିଅଛି । ଜଣେ ଉତ୍ତ-
 ଲୋକ କଟକକୁ ଗାଡ଼ରେ ଅସୁଥିଲେ ଓ
 ଘାଟରେ ଦୁଇଦିନ ପଡ଼ି ରହି ଗାଡ଼ ପାର
 ହେବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନ ଦେଖି ଗାଡ଼
 ସେପାରେ ଫେରୁଇ ଦେଇ ନଦୀ ପାର ହୋଇ
 ଚାଲି ଆସିଲେ । ଶୁଣିବାରେ କେହି ଏ ଜଣାର
 ଦୁଃଖୀ ପଥକ ଏତେ କଷ୍ଟ ଓ ଅପଦରଣ ଦେଖି
 ସେପାରେ ଫେରି ଗଲେ । ଗର ବୁଧବାର
 ଶ୍ୟାମବାରୁ ସେପାରେ ଯାଇ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ
 ପାର କରୁଇ ଓ କେତେଜଣ କନଷ୍ଟୁକଲ ସେ-
 ପାରେ ପୁଲୁସ୍ତନ ରଖି ଆସିଲେ । ଇଥାର
 ଆହୁରି ଅନେକ ଲୋକ ପାର ହୋଇ ନ ପାର
 ଘାଟରେ ପଡ଼ି ରହିଲେ ।

କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ବାବୁ ଯୋବସ୍ତ ଘାଟକୁ
 ଉଦନ୍ତ ନିମିତ୍ତ ସେହିଦିନ ଯାଇଥିଲେ । ସେ
 ଘାଟରେ ଥିବା ସମୟରେ ସେପାରେ କେତେ-
 କ ଯାତ୍ରୀ ପାର ହୋଇ ଆସିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ବାବୁ ପଚାରିବାରେ ସୁକନାର କିଛି ଶ ମନୁଷ୍ୟ
 କହିଲେ ଅମ୍ବେମାନେ ଘାଟରେ ଚଳିବନ ପଡ଼ି
 ରହିଲୁଁ ମାତ୍ରି ପ୍ରଭକ୍ଷଣକେ ଏକ ଟଙ୍କା ଲେ-
 ଶାଏ ମାଗିଲ ମାତ୍ର କେତେକଷ୍ଟରେ ଦୁଇଅଣା
 ଲେଶାଏ ନେଇ ନାଅରେ ଚଢ଼ାଇଲ । ଇହୁଁ
 ବାବୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ଓ ମାତ୍ରିକୁ
 କଚେରୀକୁ ଘେନି ଆସିଲେ । ନେପାଳର
 କେତେ ଯାତ୍ରୀ ଅଧିକା ପରଷା ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର
 ନେତୃତ୍ଵ ଦର୍ଶନ କରବା ଉତ୍ତରେ ବାବୁଙ୍କ
 କଥାରେ କଚେରୀକୁ ନ ଆସି ଚାଲି
 ଗଲେ । ବାବୁ ଏଥିର ରିପୋର୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଦେବାରୁ ସାହେବ ମାତ୍ରିପ୍ରତି
 ଦଶବଧ ଅଭିନୟ ଧା ୩୮୪ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଅଭି-
 ପୋଷ କର ମକଦ୍ଦମା ବାବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସର୍ବ
 ତ୍ଵେଷ୍ଟୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କଲେ । ତେପୁ-
 ଠୀବାରୁ ସେହିଦିନ ସେ ଦୁଇ ଯାତ୍ରିକର
 ସାନ୍ଧ୍ୟ କେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ବଦାୟ ଦେଲେ ଓ
 ମକଦ୍ଦମା ବନ୍ଦୀଗଣରେ ଛାଡ଼ି । ସେ ମାତ୍ରି

କାମିକ ଦେଇ ନ ପାରିବାରୁ ହାଜର ଯାଇଅଛି ମାତ୍ରିମାନେ ଏହିପରି ସର୍ବଦା ଅପଦରଣ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ମାମଲର କ୍ଲେଶ ଉତ୍ପତ୍ତିରେ ପଥକମାନେ ଚାହିଁଲ ନାଲିଶ ନ କର ଭୁନଦୋଇ ଗୁଲି ଯାନ୍ତି । ଏଦେରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଅପଦରଣ ଦାକନା ସ୍ତୁଳେ ଗୋଟିଏମାତ୍ର ମକଦ୍ଦମା ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଶେଷମୋହନ ବାବୁଙ୍କ ଘୋଷଣ ଏ ମାମଲ ଦାବର ଦୋଇଅଛି ଓ ଏଥିରେ ଉଚିତ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ ଦେଲେ କିଛି ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇ ପାରେ ଅଥଚକ ଭାବର ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଚଳୁ ଉପରେ ଯେଉଁ ଦୁଇ ଜଣ ଚାହିଁଲ ଦାକମାନଙ୍କରେ ଏପରି ଅଭ୍ୟାସର, ଦୁର୍ଭ୍ରଷ୍ଟ ଦାକମାନଙ୍କ କଥା ସଦୃଶରେ ଅନୁମାନ ହୋଇ ପାରେ ।

ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଜା ସୁରକ୍ଷଣପୂର୍ବକ ଅଇନ ।

ପ୍ରସ୍ତାବର ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଏଗାର ଅଧ୍ୟାୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣିତାକୁ ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ନିରାକରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ନିୟମ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଏମନ୍ତ ଅସଂଖ୍ୟ ହୁଅଇ ଯେ ପ୍ରଜା ବିଶେଷରେ ଏହି ନିରାକରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଅଥବା ନିରାକରଣୀ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ଅଥବା ଅସାଧ୍ୟ ହେବ । ଏପରି ସ୍ତୁଳରେ ନବ-ଶ୍ରେଣୀକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣିତାକୁ ଖଜଣା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଲେ କମିସାର ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଉତ୍ତନ ସଦୃଶରେ ହୋଇ ପାରବ ଏବଂ ଯେପରି ଆସ-ମାହାରର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଉଅଛି ପ୍ରାୟ ସେହି ନିୟମରେ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ହେବ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ପ୍ରଚଳନ ନିୟମ ସହଜ ଏହି ନିୟମର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଦେବ ଏହିକ ପ୍ରଚଳନ ନିୟମାନୁସାରେ ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣିତା ଯେ-ତେ ସାବଧାନ ଏବଂ ବାହୁଲ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପୂର୍ବକ କୌଣସି ପ୍ରଜାର ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ-ତେଁ ତାହାଙ୍କ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ବରୁକରେ ଅଦାଲ-ତରେ ପ୍ରମୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଯାଉବ ଏବଂ କେବଳ ଯେ ପ୍ରଜାର ସ୍ୱର ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟ ବିକିତା ହେଉରେ ମାମଲ ଦେବ ଏମନ୍ତ ନୁହେ, ପ୍ରଜାର ଦଖଲ କମିର ବିସମ ଉତ୍ପତ୍ତିର ପରମାଣ ଉଦ୍ଦାହ କ ଯହିଁର ବିକାନ୍ତ ବିଷୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣି ଅଦାଲତଠାରୁ ଅଧିକ ପଠୁ ତହିଁରେ

ହୁମ ଦଃସ୍ତୁବା ହାରଣରେ ମଧ୍ୟ ଦେବାମ ଅଦାଲତରେ ନାଲିଶ ହୋଇ ପାରବ । ଏପରି ମାମଲ କରିବାରେ ଯେତେ କ୍ଲେଶ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ପଡ଼ଇ ତାହା ସଦୃଶରେ ଜଣାଇବା ସବାଶେ ଏକକ ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଯେ ବୋର୍ଡ଼ି ରେ-ବନ୍ୟୁଙ୍କ ଲେଖିବା ଅନୁସାରେ ଏବଂ ମାହାରର ପ୍ରଜାମାନେ ଜମାବନ୍ଦୀ ବରୁକରେ ୧୮୯୧ ନମ୍ବର ସାମଲ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୦୨ ନମ୍ବର ସେମାନଙ୍କ ବରୁକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲ । ଅତଏବ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଇନରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି କି ପ୍ରଜାର ସ୍ୱର ଓ ପଞ୍ଚାୟ ବିକିତା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନାଲିଶ କ ଯାହା ବରୁର କରିବାକୁ ଅଦାଲତ ଏବଂ ଘୋଷଣ ଅଟନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅଦାଲତରେ ଦେବ ଏବଂ ହୁଡ଼ିର ଗୁଣା-ଗୁଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସମ ଏବଂ ଉତ୍ପତ୍ତିର ପରମାଣ ବିଷୟ ଏବଂ ରେବନ୍ୟୁ କର୍ମଗୁଣିତାମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବେ । ଆସମାହାରର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସ୍ୱକା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଅନୁସାରେ ଦେବ । ଅଉ ଯେଉଁ-ଠାରେ ଅନେକ ରଇତ କମ୍ପା ହୁମଧ୍ୟ-କାଣୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ କମ୍ପା ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନିୟମବଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ତହିଁଠାର ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦଃସ୍ତୁବା ବରୁକର ବନ୍ଦୋବସ୍ତା ଦେବ ଅତଏବ ସେପ୍ରକାର ଦଃସ୍ତୁବାର ସମ୍ଭାବନା ସ୍ତୁଳେ ତାହା ରହିବ ଦେବ ସେ ସ୍ତୁଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକ୍-ରଦ୍ଦାଏ ଏହି ନିୟମାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ବୋଲି ଅଲ୍ଲୀ ଦେଇ ପାରବେ । ଏହି ନିୟମମାନ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ଖଟିବ ମାତ୍ର ସମ୍ଭବତଃ ଦଖଲ ସୁବିଧାକୁ ପ୍ରଜା-ଙ୍କ ଖଜଣା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଏମାନ ପ୍ରଧାନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର ଦେବ । ଅଦାଲତଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଖଜଣା ବୁଝି ବା ଜଣା ହୋଇପାରେ ଯେବେ ସେପ୍ରକାର ଖଜଣା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି-ବାକୁ ଦେବ ତେବେ ଉକ୍ତ ଖଜଣା ଏହି ଅଇନର ବିଧାନାନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦୟା-ସିବ ମାତ୍ର ତାହା ଏପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଯେମନ୍ତ କି ଏହି ଅଇନକର୍ତ୍ତୃକ ଖଜଣା ବୁଝିର ଭବ-ସାମଲ ବଦ ଯିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସ୍ତୁଳରେ ଖଜଣା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଦୟାସିବ । ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମ-ଗୁଣି ଖଜଣା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଜମା-ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମୁର କରିବେ ଏବଂ ତହିଁପ୍ରତି ଅସତ୍ତି କରିବା ଭାରଣ ମିସ୍ତାବ ଦେବେ । ପିସ୍ତାବ ମଧ୍ୟରେ ଅସତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ସେହି ଅସ-

ତିମାନଙ୍କ ସହଜ ଭୁକ୍ତ ଜମାବନ୍ଦକୁ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟର ଦେଉସ୍ତୁକ୍ତ ରିପୋର୍ଟଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାଖ୍ୟା ସବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ପଠାଇବେ ପରିଶେଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ସେହି ଜମାବନ୍ଦୀ ପୁନବାର ପ୍ରମୁରତ ଦେବ ଏବଂ ତାହା ଦସ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ରହିବ । ଯେତେବେଳ ଜମାବନ୍ଦ ପ୍ରବଳ ରହିବ ଯେଉଁ ରଇତର ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ବୋଇ ତହିଁରେ ଲେଖା ଥିବ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କିମ୍ପା ରୁଜାନ୍ତି ପ୍ରମାଣ ଦେବ ଅପରି ସ୍ତୁଳରେ ଦଃସ୍ତ-ର ପ୍ରମାଣ ନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ସ୍ୱକ ବୋଇ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ଦେବ । ଜମାବନ୍ଦ-ରେ ସଦଳ କଥା ଲେଖା ଥିବ ବୋଲି ତହିଁକୁ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରଜାର ସ୍ୱର ବିଷୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣିତା ବରୁର ରୁଜାନ୍ତି ଦେବ । ପ୍ରଜା ଲିଖାତରେ ଲଲିକିତ ବିଷୟରେ ଅଦାଲତରେ ନାଲିଶ କରିବ ଯଥା;—

- (କ) ପ୍ରଜାର ସମ୍ପର୍କ ଅଦୌ ନାହିଁ ଅଥବା ପ୍ରଜା ଖଜଣା ଦଅଇ ନାହିଁ ।
- (ଖ) ଜମାବନ୍ଦରେ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ ସେଣ୍ଡାଲ ପ୍ରଜା ଦେବ ।
- (ଗ) ଜମାବନ୍ଦରେ ଲେଖାଥିବା ପ୍ରଜାର କମି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂଅନ୍ ଅଥବା ଉଣା ଅଧିକ ଅଟଇ ।
- (ଘ) ଜମାବନ୍ଦ ଲିଖିତ ଜମାଠାରୁ ପୂଅନ୍ କମା ରୁଜାନ୍ତି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
- ଏହି ସହ ସ୍ତୁଳରେ ଦେବାମ ଅଦାଲତ ଉପସ୍ଥିତ ବରୁରତ ସ୍ୱରାଂ ସେସମସ୍ତ ତହିଁର ଅଧିକାରକୁ ବୋଇଅଛି । ଅଉ ସ୍ତୁଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣିତା ନିଷ୍ପତ୍ତି ରୁଜାନ୍ତି ଦେବ ।
- ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଜଥା ଏହି ବି ସରକାରୀ ସ୍ୱଳ୍ପ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଉଚ୍ଚା ଅନ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେବ ତହିଁର ବ୍ୟବ୍ତର କୌଣସି ଅଂଶ ଯାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଉଚ୍ଚିକ ଶୁନ କରିବେ ଧାର୍ଯ୍ୟସ୍ତୁ ପ୍ରଜା ଓ କମିସାର ଠାରୁ ତାହା ଅଦାୟ କରି ଶାସବେ ।
- ଏ ଅଧ୍ୟାୟର ସ୍ୱଳ୍ପ କର୍ମଗୁଣିତାକୁ ସ୍ୱରୁର ଲିଖିତ ଭାବିତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାବଦ୍ଧ ଅଟଇ । ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠିକ୍ ଏ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାୟ ଅଟଇ କେବଳ ଏହାର ପ୍ରଧାନ ଅର ଅନ । ଏଥିଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଳ୍ପକର୍ମଗୁଣିତାକୁ

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଥବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ କରି କେବଳ ପ୍ରତି-
ଲିପି ସୂତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଖଜଣା ଚଳି
ଲେଖି ରଖିବେ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଅଦାଲ
ତର ସମଜା ଚୁକ୍ତାନ୍ତ ଅଦାଲ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅକମ୍ପା ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରକଳ ରହିବ । ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ ସେହି-
ଠାରେ ଏଗାର ଅଧ୍ୟାୟର ବିଧାନ ପ୍ରୟୋଗ
କରିବେ ସେ ସ୍ତଳେ ଏ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରୟୋଗ କରି
ପାରିବେ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବଣ୍ଡିର ଜେନରାଲ-
ଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନପାରେ ଅପର ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଏହା
ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଏକ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରକା କମ୍ପା ବିକମ୍ପା ପ୍ରକାର
ପସର କୋରକଦ୍ୱାରା ଖଜଣା ଅଦାୟ କରି-
ବା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଛି । ଖଜଣା ସଂକଳ୍ପ କମ୍ପି-
ସନ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟକୁ ବିଲଭର ଅଲନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏବଂ ଅନେକ ସ୍ତଳରେ ଏଥିର ଅପପ୍ରୟୋଗ
ହୋଇଅଛି ବୋଲି ଏହି ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଏକାକେ-
ନରେ ରହିତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ
ମାତ୍ର ଗୁରୁତର ଅପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ
ବିକମ୍ପା ଗବଣ୍ଡିମେଷ୍ଟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର କର୍ଯ୍ୟ
ପଞ୍ଚକ ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହିପରି
ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି କି କୌଣସି ପ୍ରକା ବି ବି-
କମ୍ପା ପ୍ରକାର ଖଜଣା ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ
କାଳ ପତ୍ର ଧୁଲେ କମିଦାର ତାହାର ପସ-
ଲ କୋରକଦ୍ୱାରା ଖଜଣା ଅଦାୟ କରିବେ ।
ମାତ୍ର ଅପେ କାହା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।
ଦେବାନା ଅଦାଲତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ସର-
ସଞ୍ଜ ବରୁଇମତେ ଅଦାଲତ ଉପସ୍ଥିତ ଜ୍ଞାନ
କଲେ ପିୟାଦା ପଠାଇ କୋରକ ଓ ନିଲମ
କରାଇବେ ଏବଂ ବାଳଦାର ଅଦାଲତରେ
ଖଜଣା କମା ନ କଲେ ନିଲମ ପ୍ରକଳ ହେବ
ନାହିଁ । ଏକ ମାସ ଅଦାଲତରେ ଟଙ୍କା କମା
ରହି ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ କମିଦାରକୁ ଦୟାଯିବ
କାରଣ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବେସାଏ କୋରକର
ଆପତ୍ତି ହୋଇପାରେ । ଅନ୍ତର ନିୟମ ହୋଇ-
ଥିବୁ କି ସମ୍ପର୍କି ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି କମ୍ପା ଯେ
ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଅଲନ ପ୍ରକଳ ଥିବ ତହିଁର
ବିଧାନ ଉଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସିରୂପେ କେହି
କ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ପ୍ରକାର ପସଲ କୋରକ ବି
ଉତ୍ତର କଲେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କରିଅଛି
ବୋଲି ଦଣ୍ଡବ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ଏବଂ
ଏହି କର୍ଯ୍ୟରେ ଯାହାର ପାର୍ଥ ଅଛି ସେ ଯେ-
ବେ ଜାଣି ଶୁଣି ତାହା ନିବାରଣ କରିବାରୁ

ଦଣ୍ଡ କରିବ ଭେବେ ସେ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡମାୟ ହେବ ।
ଉପରଲିଖିତ ଭଳି ଅଧ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କରେ
ଅନୁମୋଦନ କୌଣସି ଅପତ୍ତି ଦେଖୁ ନାହିଁ ।
ଫଳତଃ ଯୁକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟମାନଙ୍କର ମୂଳ ନିୟମ
ଅନୁସର ଏହି କର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଳୀ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ସରକାର ଓ ଅପର ପ୍ରକାଳ ଖଜଣା
ବିଲୋକପୁର ଏକ ପ୍ରକାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି
ଏହା ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏକଲକ୍ଷେ ନବକ୍ଷେ ଗୋଷ୍ଠୀବଦ୍ଧ ଉତ୍କଳ କଥା ହୋ-
ଇଅଛି । ତହିଁର ବୁଣସ୍ତ ଏହି—ଧାରପୁର ନିବିଶା
ଅପତ୍ତି ମହାନ୍ତର ପୁତ୍ର ମଦନ ମହାନ୍ତି ବବାହୁ ହୋଇ
ଦଶ ପଦରବର୍ଷ ହେବ ଦୋଷାନ୍ତର ସାଲଅଛି । ସମବାପୁର
ନିବାସୀ ସରବ ମହାନ୍ତର ପୁତ୍ର ଦାମ ମହାନ୍ତି ବବାହୁ ନ
ହୋଇ କେତେକ କାଳ ହେବ ଶୁଭ ଫଳାଇ ସାଲଅଛି ।
ଅପତ୍ତିର ପ୍ରବନ୍ଧା ସନେଇ ପାତ୍ର ମହୁରଭଣ୍ଡର ସାଲ
ସେଠାରେ ଦାମକୁ ଦେଖି କହୁଏ ଅପତ୍ତିର ପୁତ୍ର ଫଳାଇ
ସାଲଅଛି ଓ ତାହାର କିଛି କିଷ୍ଟ ଅଛି । କୁ ମଦନ ସପ୍ତଶ
ବର୍ଷଅଛି କୁ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ସାଲ ଅପତ୍ତିଠାରେ ଅପଣାକୁ
ମଦନ ଗୋଲ ପରତପ୍ତ ଦେଲେ ତାହା ଘରେ ରହି ତାହାର
କିଷ୍ଟ ଓ ମଦନର ଶୀତ ଭେଗ କରି ପୁଣି କାଳ କାଟିବୁ
ଏପରି କାହୁଣ୍ଡି ହୋଇ ରୁହୁଣ୍ଡି ବର୍ଣ୍ଣା । ଦାମ ସପ୍ତଦେ ସମ୍ବତ
ହେବାକୁ ସନେଇ ତାକୁ ଅପତ୍ତିର ପୁତ୍ରବୁଣସ୍ତ ଅବଗତ
କରିବ ସଙ୍ଗରେ ଯି ଅପତ୍ତିଠାରେ ତାହାର ପୁତ୍ର ହୁଏ
ଅର୍ପଣ କର । ତହିଁ ଅପତ୍ତି ଘରେ ଅନଳ ରତନ ଓ ବୋ-
ଲୀପତ ଦରିତ ଓ ଦାମ ସନେଇଇ ବିଷାକରାରେ ଅବଶ୍ୟ
କାୟ ବଥମାନ କହୁବାରୁ ଅପତ୍ତି ଓ ତାହାର ପର୍ଯ୍ୟା ତାକୁ
ଅପଣା ପୁତ୍ର ହୁଏ ପ୍ରକଟ କରି ସମ୍ପର୍କେ ଅପଣାର
ବୋହୁ ଅଥାନ ମଦନର ଶୀତ ହୁଏ ହୁଏ । ତହିଁ ଅର
ଦର ବୋହୁ ବନ୍ଧୁ କର ଯେ ଅପତ୍ତିର ବନ୍ଧୁ ମୋହୋଇ
ସମା ନୁହେ ଓ ତତପ୍ରଭ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ତାକୁ ସମବାପୁର
ଦାମ ହୋଇ ତହିଁର । ତହିଁ ଅପତ୍ତି ପ୍ରକଟ ଦାମକୁ
ସଥେପତ ମାତ୍ର କହାଇବାରୁ ସେ ସବୁ ସଂକଳ କର ଓ
ତାହାଠାରେ ସମା ୪୨ ଟଙ୍କା ସେମାନେ ଛୁଡ଼ାଇ ନେଇ
ତାକୁ ଶୁଣ ଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାମ ସାଲ ଅପଣା ଘରେ
ରହିଅଛି । ଏ ପେପର ରଜର କଥା ସେହିପରି ଗୁରୁତର
ଅପଣା ଅଛି । ଦାମ ଓ ସନେଇ ନାମରେ ମାନବ କରି
ଉତ୍ତର ଦଣ୍ଡ ବିଅନିଦାର ଉତ୍ତର ଓ ଅବଶ୍ୟକ ସଦ ।
ବାକୁ ବିଧାନସୂତ୍ର ଉତ୍ତର ଉନ୍ନେଶ୍ୱର ଭଗବତ୍ତା ଏକାକ
ବୋଧମାନଙ୍କ ମାତ୍ର ମାନ ବରଷଟଙ୍କା ଜୟମାନା ଦେଉଥିବାର
ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ବିଧାନ ବାବୁ ଏ ତତାଳର
ଅନ୍ୟତା ବାଉନ ହାଇକେଟ୍ରେ (ମୋଗନ) ଅବେଦନ
କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା ଅଗ୍ରାଧି ହେବ ।
ଏଠାର ଜେପୁଣୀ ମେକଟର ଜେବୁଣିକ ସାହେବଙ୍କର
ଖୋରଧାୟ ବଦଳା ହେବାକୁ ସେ ବଡ଼ ସାମନାକାର ଏଠାରୁ
ପ୍ରସ୍ତ ନ କଲେ । ଏ ବନ୍ଧୁ କି ତୁ ଶାନ୍ତି ଓ ଉତ୍ତମ ହାକମ
ଅଛନ୍ତି ।
ଏ ନବରରେ ପେପର ଅବେଦ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଅଛି
ସେହିପରି ଅବେଦ ପୁରୀର ପ୍ରଧାନ ସବୁବଦେ ଦେବାର

ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଓ ତହିଁ ସମାପେ ସେଠା ନିରସିପାଲଟୀ
୪ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ମନ୍ତ୍ରଣ କରିଅଛନ୍ତି ।
ପୁରୀ ପଞ୍ଚକଳା ଅଦାଲତରେ ଗୋଷ୍ଠୀବ ଅଭିନବ
ପ୍ରକାର ମୋକଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାର ଗୁଣା ସାଏ
ତହିଁର ବୁଣସ୍ତ ଏଠାରେ ଏହିପରି କହୁତ ତୁଅଇ ତ ଉଜ୍ଜା-
ରପୁରର ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ବଂଶୀୟ ହେବୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶାସନ
କ୍ରହଣ ପିନକୁ ସେନ ଅପି ଅପଣା ଘରର କୌଣସି ବିଧ୍ୟ
ସହତ ଚକାଡ଼ ଦେଇଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଉକ୍ତ ପିନର ମହାପତିକ
କାଳକରେଇର ଅଭିଯୋଗ କରିଅଛି । ମୁଦାମାନେ
ସାମାନରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାବୁ ଦୁଇବର୍ଷର ବୋଷ ସେମାନ-
ଙ୍କର ଉଜ୍ଜାଲ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମୁଦେଇ ପଶର ପ୍ରମାଣ ଅବଧ
ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ମୋକଦମା ଦୁଇ ସପ୍ତାହକୁ ଅଧିକ
ହେବ ଅରମ୍ଭ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅବଧ ସୁରୁଶୋଭମ ପଦ-
କାରେ ତହିଁର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ ନ ଦେଖିବାକୁ ଅନମାକ
ହେଇଅଛି ସେ ପୁରୀବାସୀମାନେ ଏହାକୁ ଗୋଷ୍ଠୀବ ଗୁରୁତର
କ୍ୟପାର ବେଲ ମନେ କରି ନାହାନ୍ତି କେବଳ ଗୋଷ୍ଠୀବ
ନୁଅକଥା ବୋଲି ଏଠା ଲୋକଙ୍କ ବୌତୁକ ବହାଉ ଅଛି ।
କାଲେଶ୍ୱର ଉତ୍କଳସ୍ଥଳରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଜାଲ
ପରକାଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅପଣାକୁ ଘା ପସ୍ଥିତ ବୋଲି ପଦେ
ସୁ ଦେଇ ପାଠଶାଳାର ଅବଧାନମାନଙ୍କଠାରୁ ଗୋଦତ ଓ
କରୁ ବର୍ଷଣା ଅର୍ଜନ କରୁଥିବା ଶେଷରେ ପୁରୀର ଦାତରେ
ଧର ପତ୍ର ଉଦନ ହେବାରେ ଏକମାସ କାଳବାର ଦଣ୍ଡ
ପଇସା ।
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣାଗଣ ସେ କାଲେଶ୍ୱର ମିରଜିପିପାଲଟି
ସେ ନବରରେ ଅଲୁପ୍ତ କାଳକାର ବିଲୋକପୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଏଣେ କେତେ ସତ୍ତ୍ୱ ମଜମତା ଅଭବରେ ଜଳ ଓ କାଦୁ-
ଅରେ ପରପୁରୀ ହୋଇ କରକାସିକର ପଦା ଚାରି
ଦାରଣ ହୋଇଅଛି । କଟକର ବଦାସ ସେଠାକୁ ଉଭିର
କି ? ଅପେ ମଦନ ଗୁଣକ ପଦା କରି ପଛେ ଅଲୁପ୍ତ କା-
ଦେ ଭଲ ହୁରୁଣ୍ଡା ନାହିଁ କି ? ଅପତ୍ତି ସେ ସ୍ତଳେ ନବର-
ର ବାଟ ବାଟ ଭଲ ନାହିଁ ସେ ସ୍ତଳେ ସେ ସମସ୍ତ ଅଧୁର
ନାତ ଦେଖିଦବା ଦେବଦାର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ ।
କାଲେଶ୍ୱର ପୁରୀର ଅନଧିକାର ପ୍ରଦେଶ ଅପଣାଧି ଧରିବା-
ରେ ସମ୍ପତ୍ତି କିଛି ଅଧିକ ତପୁର ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର
ମାନୁଷ୍ୟେଷ୍ଟକ ସୁଦ୍ଧା ହେତୁକୁ ପୁରୀର ଉଦନ ଅଧାନାମା-
ନେ ଶରସ ପାଉଗଲେ ।
ଏଠା କଲେଜର ରୁଦ୍ରପୁକ୍ ସମାପ୍ତିକ ଅଧାପକ ତାକୁ
ଶିକ୍ଷକତାକୁ ବୋଷ ଦଲତରେ ପଶୁ ତକଣା ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ
ସମାପ୍ତିକ ବିଦ୍ୟାରେ ସମଧ୍ୟତ ପାରଦର୍ଶିତା ଦେଖାଇ
ସୁଖ୍ୟର ଭର ବସିବାର ଶୁଣି ଅନୁମୋଦନ ସପ୍ତଦେନାସ୍ତି
ଅନଳ ଅନୁକ କରୁଅଛି ।
ବାଳପୁରର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଅଲୁକନ ତଳେ ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର-
ନାଥକାର୍ଯ୍ୟକ ନିମିତ୍ତ ସହାନୁଭୂତ ପ୍ରକାଶ କରବା ମର୍ମରେ
ଏକସର କରୁଥିଲେ । ଏମାନେ ବନାପିତା ଧାରଣ କରିବା
ସନେ? ଶାଲ ଗୋଡ଼ରେ ଉଦାୟତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେଶର
ଦୁଃଖ ଅପରେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ମୁକ୍ତି ସରକାରୀ ଦୁର୍ବରୁତ
ହେବ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ବର୍ଷରେଶା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ତାହା
ଉଦକାଳକୁ କାନ୍ତ ରହିବ ।
ସାଲେମର ସମ୍ରାଜ୍ଞ ଗୋଲମାଲ ମାମାସିତ ହୋଇଥିବାର
ପାଠକଙ୍କ ଜଣାଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦ ଯେ ଯେଉଁ ଟିବ
ପେଶ୍ୱର ମସଲତକୁ ହୁଦ୍ଦମାନେ ଯୋଡ଼ ଦେଇଥିଲେ ତାହା
ସେହିଠାରେ ପୁନନିମିତ ହେବ ଓ ହୁଦ୍ଦମାନେ ନନୋବୃଷରେ
ସେ ସ୍ଥାନ ଶୁଣି ସାଲଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ତ ଅଲୁକନ ମଧ୍ୟରେ
ସାଲେମ ଏକ ମୁସଲମାନ ନନସବୁଦେ ପରିଚିତ ହେବ ।

ତାନ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ପ୍ରକାର ଦେଶର ଅନିଚ୍ଛା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବ ତାହା ଏକପ୍ରକାର ଅପମାନ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଉପର ଦେଶମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ମାମୁଣ୍ଡିର ହୋଇ ଯାଇଥିବା ତାର ସମ୍ମାନକୁ ପ୍ରକାଶ ।

ମହାତ୍ମା ଲର୍ଡ ରିପନ ଅପଣା କଥାକଥା ଶୁଣି ଉଦ୍ଭବ କାହିଁକି ସେପରି କୁତୁହଳ ଓ ସ୍ତବ୍ଧତା ପାଶରେ ଏକକା ଛାଡ଼ି କାହିଁ ପକାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନେକ କାଳରେ ମନେ ପାରିନା କି ନା ସନ୍ଦେହର କଷ୍ଟ ସତ୍ୟ । ମନ ପ୍ରକାଶକର୍ତ୍ତା ଜାତୀୟ ସମ୍ବଳକରଣବା କି କେବେହେଁ ପାଠ ବା ଅନୁଚିତ କଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ ? ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଦେବ ସେପରି ସୁଖର ଜନ୍ମା କରେ ସେ କି ସମତୋହୁକ ଶ୍ରେଣୀକୁ ତୁଟାଇ ନାହିଁ ? ଅତି ଅନ୍ଧତାର କଷ୍ଟ ସେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ପ୍ରାନ୍ତମଧ୍ୟ ସମୁଦାୟକୁ ଇଂରାଜ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ବାଣୀ ରକ୍ଷଣଶୀଳ ସମୁଦାୟୀ ସାହେବମାନେ ଏହା ଚାହୁଁ ନ ପାରି ଅକାଳେ ଅନେକ କଥା ଚାହିଁ କରାଯାଇ ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ଏକ ଅନୁପମ ସତ୍ୟରେ ବଦଳ ଲାଗାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହିକ ଘାତ ମନର ପାଣି କ୍ଷୀଣକ୍ଷୀଣ ହେବାକୁ ଦମିବା କାଳରେ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପର ଚାହାନ୍ତିର ଦେଶୀୟ ଉଦ୍ଧାରକମାନଙ୍କ ପରି ଅକଳ୍ପନ କରନ୍ତେ ଏହା ଦେଖି ଛାଡ଼ି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଚାହନ୍ତି ନାହିଁ ସେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଧାରକାରୀ ଏକତ୍ର କରନ୍ତା ବା ରକ୍ଷଣଶୀଳ ହୁଅନ୍ତି । ଦେଖାଯାଇ ଉଦ୍ଧାରକାହିଁକି ଓ ଉପର ଏକ ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ପ୍ରଦାୟୀ ସେକଟ୍ଟ ସେପରି ଛାଡ଼ି କରାଯାଇ କରାଯାଇ ଏବେ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ କେତେ ସମ୍ଭବ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ।

ସେହିପରିକଲେକଣ୍ଠ ଦେଶରେ ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀ ହୋଇ ଏହି ହୋଇଥିବ । ଏକ ସମ୍ଭାବ ପଦ୍ଧତିରେ ଘାଠ କରୁଁ ସେ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରକାଶ ହେବାପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟିକର କରନ୍ତେ । ଏକତ୍ର ଉଦ୍ଧାରରେ ସେପରି ଅପର୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଧାର ମନମା ଚେତନା କର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିବ ।

ଉଦ୍ଧେବବାକୁ ଏତେକାଳ ଚିନ୍ତନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ଭବତଃ ତଦାନୁ ଅନୁ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧାଏ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରରେ ପୋଷ ସାହେବ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଉପର ଦେବେ ଏପରି ପ୍ରକୃତ ମର୍ମି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ମାନ କଲୋକପ ଠିକା ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଅଛି ।

ପାଣ୍ଡୁ ଅର ଉଦ୍ଧେବବାଣୀ ଶିଳାକାଣ୍ଡୋରଠାରୁ ଉଦ୍ଧେବର ଉପ ଚୌଧୁରୀ ନାମକ ଉଦ୍ଧେବ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପଣା ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଉଦ୍ଧେବ ଅନୁଦେଶ ଦେଖିବା ନାମକ ନାମକ ନୁହେଁ ତା ନାମ୍ନୀ ଏକ ଶିଳାକାଣ୍ଡର ଉଦ୍ଧେବବାଣୀ ଯୋଗେ ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ସେ ଏ ଶିଳାକାଣ୍ଡର ପିତା ଜଣେ ବନ୍ଧୁକ କୋରକୋରା ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ଏ ପ୍ରକାର କହୁଥିବା ଯୋଗେ ଶିଳାକାଣ୍ଡର ଉଦ୍ଧେବରେ ଏକକୁ ଏ ଅପର୍ୟନ୍ତ କିଛି ସମ୍ଭବ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି କରାଯାଇ ନାହିଁ ହୋଇଅଛି । ମାନ ଦେଇ ଏବଂ ଅପଣା ପରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପ୍ରତି ଏକ ଅନୁରାଗ ପଦାର୍ଥ ମିଳି ପ୍ରକାର କରାଯାଏ । ଅନୁ କି ଲେଖିବା ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତେ ପଥ ମାନ ?

ମଧ୍ୟଭାଗର ଉଦ୍ଧେବର ଅପଣା ଉଦ୍ଧେବର ସମ୍ଭାବ ଅଧିକ । ମୋହନୀ ବର୍ଣ୍ଣା ଅପଣ ହୋଇ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଧେବର ଅଧିକ । କେବଳ ତାଙ୍କେ ବସନ୍ତ ଓ ଶେଠାଘୋଷ ଅପଣ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଘୋଷକର ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛି ।

ସରକାର ଉଦ୍ଧେବ ନାମକ ଏକ ସମ୍ଭାବପଦକୁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁକ ତାରସମ୍ଭାବ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ଉଦ୍ଧେବଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ନିକ୍ଷୋଭ ପାଶ୍ରୁ ଉପି ବ୍ୟବହାର ହେଲେ ସରକାରରେ ଉଦ୍ଧେବଙ୍କ ନିକ୍ଷୋଭ ହୋଇ ସରକାରରେ ଉଦ୍ଧେବଙ୍କ ଶରଣା ଠିକ୍ ହେବା ମର୍ମରେ ଉଦ୍ଧେବର ଆନୁରାଗ ମତ ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ହଥାନ୍ତା ତେଡ଼େ ଶୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକୃତର ମାଧ୍ୟମରେ ୧୧ ନରେ ଗ୍ରାହମାନେ ବଦେବରୁ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ କରୁ ପାରିବେ ବୋଲି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ଅଛି ତେଜ ଅଛନ୍ତି । ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ପରି ଅପଣା ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଗ୍ରାହ ଥିଲେ ସେବରକୁ ମୋଦମାନର ହତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ଗ୍ରାହଣକର୍ତ୍ତା ଏକପ୍ରକାର ପଦ୍ଧତି ହେବ ।

ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ବନ୍ଧୁକ ତାର ସମ୍ଭାବ ପାଠଅଛନ୍ତି ସେ ଅନୁରାଗ ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ ଉଦ୍ଧେବଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ପାଶ୍ରୁ ଉପି ବନ୍ଧୁକରେ ଦେଖିବେ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲିଖିଅଛି । ସେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର କରୁଣା ଦେବାକୁ ମନୋକାନ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଲେଖା ଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଅପଣାକୁ ଓ ପାଠକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଗ୍ରାହଣକାରୀ ସାହେବ ଜଣେ ଜଣନ୍ତି ଅଧ୍ୟା ଗ୍ରାହଣକାରୀ ।

ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ବନ୍ଧୁକ ପଣ ନକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକ କରାଯାଇ ବନ୍ଧୁକର ଉଦ୍ଧେବରେ ପ୍ରକାଶକାରୀ ପାଠ ହୁଏ ବନ୍ଧୁକ ବନ୍ଧେ ଉଦ୍ଧେବ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେସ୍‌କମିଟି ।

ମାନଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେ ।

ମହାଶୟ ।
 ତୁମ୍ଭେମାନେ ଅଜଣା ପ୍ରାୟ ଅଜାଣି ଏକ କର୍ତ୍ତା ମତ ହେଲ ଏଠା ମାନଙ୍କର ସ୍ୱଲ୍ପ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକତା କର୍ତ୍ତାରେ, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଜାଣି ନ ଦେବାରୁ ଏ ସ୍ୱଲ୍ପର ଅବସ୍ଥାଜାଣାନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଅଛି । ମନକର୍ତ୍ତା ପଦ୍ଧତିକୁ ପିଲାପାଳ ପାରି ନାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତାଶ୍ରେଣୀ ଧରିଲେ । ଏକଥାର ଅଜ୍ଞାନତା ବନୋକି ପ୍ରକାଶକ ଜର୍ମିନର ସାହେବଙ୍କଦ୍ୱାରା ଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଏ ଏହାର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଜ୍ଞାନର ସମ୍ଭବ ସାମାଜିକ ନାହିଁ । ବୋଧ କରୁଁ ସାହେବ ମଉସୁମୀ ଏ ବିଷୟକୁ ଉଲ୍ଲିଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂସ୍କାରକୁ ଓ ଉଦ୍ଧେବର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ଅଟେ, ଏହାକୁ ମତ୍ତକାଳୀୟ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ପ୍ରତି ଦେଖା କିଛି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଅବଶ୍ୟକ—ଏବେ ଦୂର ଏହା ପ୍ରତି ଅବଦେଶା କରାଯାଇ ଘୌଣ୍ଡି ଲାଗିଣ ଦେଖି ନାହିଁ ।

ଦେଉଳୀକୁ ଉଦ୍ଧେବ ଦେବା ବାରିକୁ ଦ୍ୱିଗାୟ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ କର ସ୍ୱଲ୍ପ ପ୍ରତି ସହ ରଖି ଥିବାରୁ ପୁରୁଷାର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ମାନ୍ଦିକ ବନ୍ଧୁ ୧୦୯ ଲା ଲେଖାଏ ଦେବାକୁ ଶିକ୍ଷା କର୍ମିତା-

ରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି । ଶୁଣିବ ବ୍ୟସ୍ତ । ଶ୍ରେଣୀରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଶାସ୍ତ୍ରକରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେଇ ଜଣେ ଦେଉଳୀକୁ ଏଠାକୁ ଅଣିବା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ଶାସ୍ତ୍ର ଯତ୍ନ କରନ୍ତୁ ।

ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଏକର୍ଷ ଚେକାଳାନର ପ୍ରକାର ସୋପାନର ନୂତନ ବିଷୟ ବୁକି ହୋଇଅଛି ବୋଲି ଅନୁମାନରେ ଓ ଦେଉଳୀରେ ସ୍ୱାକାର କରାଯାଇ ଦେବ । କାରଣ ଏଠାକୁ ଶ୍ରେଣୀର ଦୂର ଜଂ ଶ ଶୁଣ, କଲିକତାରେ ସମ୍ଭବ ପଦ୍ଧତି ଦେଇ, ବିଦ୍ୟାସୁଷମ ଓ କରୁଣ ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକର ୧୦ ଓ ୧୦ ଟଙ୍କା ପୁରୁଷାର ପାଇଥିବୁ । ଏହା ବା ଉଦ୍ଧେବଙ୍କୁ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ମହାତ୍ତ୍ୱାକ ସମୀପରେ ସମ୍ଭବ ଉଦ୍ଧାର କର୍ତ୍ତା ଦେଉଥିଲ ଏବଂ ଏ ଦେଉଳୀ ଚେକାଳାନ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇଅଛି । ଉଦ୍ଧେବ ସେ ସମୟରେ ଏପରି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ନ ଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଧେବର ନୁହେଁ ଶ୍ରେଣୀର ମହୋଦୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକକର୍ତ୍ତା ଓ ସ୍ୱଲ୍ପ ପଲ, ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ବୋଧ କରୁ ଏଣିକି ସମ୍ଭବ ପଦ୍ଧତିରେ ଅନେକ ଉଦ୍ଧେବ ଦେବେ, ଅପଣ କରୁଁ ସମ୍ଭବପ୍ରକାର ଅପଣାକୁ ମହାତ୍ତ୍ୱା ଅପଣା ଦୃଷ୍ଟିକରୀ ସାର ତତ୍ତ୍ୱ କରବେ । ନିତ ।

୨୭.୨.୮୦ } ଶ୍ରୀ—
 ଚେକାଳାନ

ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଉଦ୍ଧେବ ନିର୍ମାଣକୁ ।
 ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ।
 ଅଜଣ ପ୍ରାୟ ବସ ଏହାର କରଣ ଦେଉଳୀରେ ଉଦ୍ଧେବର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସାହେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଧାରଣ ଶିକ୍ଷାର ବିଷୟ କରାଯାଇ ପ୍ରକାଶ ନୁହେଁ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକଦେଶକଳୋର ବାଦ କଲେ । ଏହି କୋଡ଼ରେ ନିର୍ମାଣ ସେନା କର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ ନୁହେଁ ପଦ୍ଧତିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହେଲ । ଏ ଗ୍ରାମ ପ୍ରାନ୍ତରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟରେ ପାଠକର ବସାଇବା; ୨୦ ପାଠକାଳର ଉଦ୍ଧାରକ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବିଷୟକ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ପାଠକାଳ ଅବଧାନମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନମନ୍ତେ କୁଟୁମ୍ବିକା ନିର୍ମାଣକୁ ପ୍ରକାଶକରେ ପ୍ରାପକ ଏହି ପଲ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ କେତେକ ପଦ୍ଧତିରେ ହେଉଅଛି ।
 ମେହନପୁରର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍—ବେଉପଲ ସା-

ଦେବ ପାଠଶାଳାମାନଙ୍କୁ ମାସିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ (Salaried system) ପ୍ରଥା ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଦାନକର ବିବେଚନା କରା ପ୍ରଥମେ ମେଦନପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ପୁରସ୍କାର (Reward system) ପ୍ରଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ଦେଲି ସାହେବ ଗଜ୍ଜ ଲଗାଇଥିଲେ ଦେଉସକ ସାହେବ ଫଳଭୋଗୀ ଦେଲେ । ଦେଉସକଙ୍କ ପୁଅଜିରେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଉପାଦେୟତା ପ୍ରମାଣ ବଙ୍ଗଳାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଦେଉସକ ମୁଖ୍ୟର ସ୍ୱାଧି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେଲା । ଯେଉଁ ଦନ ଦେଉସକ ମାସିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ପ୍ରଥା ଉପାଦେୟତା ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଥାର ଗଜ୍ଜ ବଦଳ କଲେ ତେଣୁ ଦଳଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱେନଂ ନିର୍ମାଣପୁରମାନ ଚଳିମାନ ଦେଲେ । ଦେଖୁ ସବୁ ଜିଲ୍ଲା ଗୁରୁତ୍ୱେନଂ ନିର୍ମାଣପୁରମାନ ଉଠି ଗଲେ । କେବଳ ଉତ୍କଳ, ରାଞ୍ଚ ଓ କଳିଘାଟପୁର ପ୍ରଭୃତି ଅନୁରାଧ ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ୮୫ ଓ ନିର୍ମାଣପୁର ଅଛି । ଗୁଣିତ୍ୱ ଏମାନ ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଉଠିଯିବ । ରାଞ୍ଚ ଓ କଳିଘାଟପୁରର ନିର୍ମାଣପୁରମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ଉତ୍କଳର ଗୁରୁତ୍ୱେନଂ ନିର୍ମାଣପୁରମାନ ଉଠିଗଲେ ଉତ୍କଳର ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାର କି ଫଳ ଦେବ ? ବିବେଚନା କରି ଦେବ । ଉତ୍କଳରେ କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଉପକ୍ରମେ ଗୁରୁତ୍ୱେନଂ ନିର୍ମାଣପୁର ଅଛି ।

ମେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେତେବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିର୍ମାଣପୁରର ଉପକ୍ରମ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ କଲେ ତେବେଲେ ମୁଲ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟର ବକାଳଦ୍ୱାରା ଅନାମ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାରେ ତେପୁଣି ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାମେ ଗୁମାସ୍ତା ଓ ପାଠଶାଳାମାନ ନୁହେଁ ପ୍ରାପକ କରବାକୁ ହେଉଅଛି । ଉତ୍କଳର ନିର୍ମାଣପୁରମାନଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରାପକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳରେ ଦେଶିକା ଅବଶ୍ୟ ବଙ୍ଗଳାଦେଶଠାରୁ ଅନେକ ଗଲମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି, ନିର୍ମାଣପୁର ଅବଶ୍ୟକ କାଳ ଚଳି ଅସୁଅଛି । ଉତ୍କଳରେ ଯେଉଁ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବରେ ଗୁଣିତ୍ୱମାନ ଥିଲା ବା ସୁଲରେ ଯେତେ ଅବଶ୍ୟକ ଗୁଣିତ୍ୱମାନ ଥିଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ସେହି ଅବଶ୍ୟକ ଗୁଣିତ୍ୱ ହୋଇଅଛି ଏହା ଉପକ୍ରମ ଗୁମାସ୍ତା ଓ ପ୍ରଦେଶରେ କରଣ, ଓହ୍ଲା ଓ ଜୋଧାପୁର ସମ୍ପର୍କଜାତକର ଶାସ୍ତ୍ର ଜାବକା ପାଠ ପଢ଼ାଦାନ । ପୁଣି ଯେଉଁମାନେ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ଏକ

ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସେହି ବ୍ୟବସାୟରେ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମରେ ଉପକ୍ରମ ନୁହେଁ । କରଣମାନେ ପୁରୁଷାଧରଣରେ ଅଳ୍ପ ବିକାରେ ଯେପରି ପଟ୍ଟ ଓ ଖରବୁକିମ୍ପୁରୀ ଏପରି କେହି ଜାତିକ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ମୂଳକଥା ରହିଗଲା । ଯେ ଯାହା ଭାବୁଛି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସଦକ ବୁକିରେ ଏହି ଉପକ୍ରମ ଦେଉଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ପାଇ ଉତ୍କଳର ନିର୍ମାଣପୁର ଅଧିକ ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ । କେତେ ମୂଳକର କେତେ ମତ । କେତେଗୁଣ ଉପକ୍ରମକୁ କେତେଗୁଣ ଗରୁଅଛି । ସାଧକଥା ଏହି ଟଙ୍କା ଯେତେ ଅଧିକ ପରମାଣେ ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟୟିକ କୌଣସି ନା କୌଣସିରୂପେ ନିର୍ମାଣପୁର ସେହି ପରମାଣେ ଉପକ୍ରମ ଦେବ । ଆଉ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଯେଉଁ ପରମାଣେ ବୁକି ପାଉଥିବ ସେହି ପରମାଣେ ନିର୍ମାଣପୁର ଉପକ୍ରମ ଦେଉଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଉ ଗୁରୁତ୍ୱେନଂ ନିର୍ମାଣପୁରରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ କେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି ଓ ଯହିଁରେ କି ଉପକାର ହୋଇଅଛି ବା ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଉକ୍ତ ନିର୍ମାଣପୁରରେ ଟ ୪୭୦୦୦ ବ୍ୟୟ ହୁଏ । ଏହି ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରାୟ ଏକଶତ ଅବଧାନ ପଞ୍ଚାଶୋଗଣ୍ଠି ହୁଅନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ପଞ୍ଚାଶା ଦୂର କରନ୍ତୁ । ଏକକ ବାଳାକାଳେ ୫୫ ସମ ସମ, କିଛି ପାଠ ପଢ଼ାର ସମୟ ଉପାସ । ଉପାସରେ ଜଣେ ଅବଧାନ ଶିକ୍ଷକ ହୋଇ ନିର୍ମାଣପୁରକୁ ବାହାରିଲେ । ପଞ୍ଚାଶାର କାଗଜ ସମୟ ସମୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ପଡ଼ିଅଛି । ପଞ୍ଚାଶକ ବୋଧୋଦୟରୁ ୧ ନମ୍ବର ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ନଂ ୧ ରରେ କ, ଖ, ଗ ଗଣିତ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ପଞ୍ଚାଶାଣି କେହି ଶତ ଉତ୍ତର କାଗଜରେ ଲେଖିଲେ "ଅବଧାନ ବୋଧାର ଜଗନ୍ନାଥର ମୋତେ ପାରି କର" ଅର୍ଥାତ୍ ମୋତେ ପାରି କର । ବଧା, ଗୁମାସ୍ତା ମତ ଖାଲ ଅଧିକ କିଛି ଶିକ୍ଷା ଆଣି ପଞ୍ଚାଶା କାଗଜ ଉପରେ ଶୁକ୍ତରୂପେ ନାମ ଲେଖିବା ।

ଶ୍ରୀ ବାଳାବର ମାହାନ୍ତି
ବେଘାବର ଗ୍ରାମ
ନିର୍ମାଣପୁର

ଗାର୍ଡ ଚକ୍ଷୁରେ ଅଧିକ ହୋଇ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଶ୍ନପୁସ୍ତକ ପଢ଼ୁଥିଲେ, ଉତ୍କଳ ବାଳକ ଦେଖି

ଗୁରୁ ଗୁଣ୍ଡ ଦେବୁ କାଗଜ ଉତ୍କଳ ଆଣିଲେ ସୁଦା ଉପରେ ଯହ କର ଗୁଣ୍ଡ ଓ କାଗଜ ଉଚ୍ଚି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପୁରୁଲେ । ଲକ୍ଷ୍ୟା ଖବ ଦୂର-ପ୍ର-ଶିଳ ମହୋର ଆଣି । ଗୁରୁଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡର ବିକାଳକ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଯାଏ । ସବୁ ଅବଧାନ ଏପରି ନୁହନ୍ତି ଅନେକଙ୍କର ଗୁଣ୍ଡ ଶୁଣି ଅଛି ଅନେକ ବେଶ ଉତ୍ତର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଗୁଣ୍ଡମାନୁ ସେ ଗୁଣ୍ଡମାନୁ, ଯେ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ସେ ବାଳାବର ମାହାନ୍ତି । ଲାହାର ଉତ୍ତ ମାସରେ ପେଟ-ପୁସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଟା ଆଉ କେତେ ଦେବ । ଉତ୍ତମା-ସିଅ ନିର୍ମାଣପୁର ପଢ଼ା ବିତମନା ମାତ୍ର ।

ଅବଧାନମାନଙ୍କର ନିର୍ମାଣପୁରରେ ପରିବାର ବିଷୟ ଫଳ-ଏମାନେ ବଡ଼ ଗରବ ଲୋକ ଗରବ ଲୋକଙ୍କୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାନ୍ତି । ଯେଉଁ ଗ୍ରାମରେ ପଢ଼ାଉ ଆଅନ୍ତି ସେ ଗ୍ରାମର ପାଠଶାଳା ଶୁଣି ନିର୍ମାଣପୁରକୁ ଉତ୍ତମାସ ଆସିଲେ ସେ ପଢ଼ା ସମାପ୍ତ କରି ସେହି ଗ୍ରାମକୁ ଫେରି ଗଲେ ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମରେ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ ନଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟା ଧୁଳି ଗୁମର, ଯୋଦା, ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପିକା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ହଲ୍ଲଗା ଅଳ୍ପ-କଳା ନକଲ କର ସାର ହୁଏ । ପୁଣି ଏହାକର ସେହି ନୁହେଁ ଉପାସିଆ ବାବୁଗର ଗାଉଁଲ ଲୋକେ ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଏହାକ ସତରେ ଉତ୍ତମ ସତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରାୟ ଦଶହଜାର ଅବଧାନ ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଦଶ ଏକାର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ ପାଠଶାଳା ଅବଧାନ ପୁରୁଷାନୁ ରୂପେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ପାଠଶାଳାରେ ନିର୍ମାଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗୁଣ୍ଡ ପାଠଶାଳା ଅନାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଆଉ ସାତେ ନବଜାର ଅବଧାନକୁ ଶିକ୍ଷିତ କରବାକୁ ପ୍ରାୟ ଏକଶତ ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣପୁର ଉଚ୍ଚିକାକୁ ଦେବ । ତୁଳଗୁର ବରଷ ହୋଇଥିଲେ ଅମ୍ଭମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରେ ଗୁଣ୍ଡାରି କରନ୍ତୁ । ଅସମ୍ଭବ ଗୁଣ୍ଡାରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶୁଣିବେ ନାହିଁ । ମାସିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ସାଧ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାବେଳେ ଅବଧାନମାନଙ୍କୁ ଜବ-ରଦମ୍ଭ ନିର୍ମାଣପୁରକୁ ଅଣା ଦେଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରସ୍କାର ସାଧି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ଦନ-ଠାରୁ ଲନସ୍ତେପକଟଂ ପଶ୍ଚିତ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକ୍ଷେ-କ୍ଷେତ୍ରମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋସାମୋଦ କରୁ-ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ଗୁରୁତ୍ୱେନଂ ନିର୍ମାଣପୁର ଓତ୍ତମାରୁ ଉଠି ଯିବାରେ କୌ-

ଶସି ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ନମିଲସୁଲ ମଣ୍ଡୁରୀ
 ଟଙ୍କାର ସର୍ବସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇ । ପାଠଶାଳା-
 ନଙ୍କରେ ପେରୁଣ ପୁରସ୍କାର ଶକ୍ତି ରକ୍ଷାଅଛି ।
 ଅବଧାନମାନଙ୍କୁ ସାମୟିକ ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରଦାନ କରୁ-
 ନେକମୁକୁ ଅହାନ କର ଦେଇ । ଉତ୍କଳୀ ଅବ-
 ଧାନମାନଙ୍କୁ ଟ ୧୦ କା ଲେଖାଏ ପୁରସ୍କାର
 ଦିଆଯାଉ । ଏପରି ଦେଲେ କାହାର ବିଚ୍ଛି-
 କଷ୍ଟ ଦେବ ନାହିଁ । ଅଧର ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ
 ପାଠଶାଳା ଅବଧାନ ଉତ୍କଳୀ ଦେବେ ।

କଟକ ଶୁଭଚୈତ୍ନି ବିଭାଗରୁ ପତ୍ରିକା ଟ୍ରେନିଂ
 ବିଭାଗରେ ମିଶାଇ ଦେଇ ତାହାର ବଳ ବୃଦ୍ଧି
 କର ଦେଉ ।

ପୁଣ୍ୟ ଦେବପତ୍ରିକା ପେନସନପାଇବା ଯୋଗ୍ୟ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦୁଇଟି ପତ୍ରିକା ଲିମିଟେଡ଼
 ପତ୍ରିକା ପଦରେ ନିୟମ ଦେଉ ।

କାଲେଣ୍ଡର ଦେବପତ୍ରିକା ଦେଶହରିଣୀ,
 ଭାଦ୍ରାକୁ ପୁଲ ସର୍ବଲିମିଟେଡ଼ରେ ପଦରେ
 ନିୟମ କଲେ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍କଳର ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁ-
 ଦେବ ଓ ଦେଶର ଉତ୍କଳ ସାଧନ କର-
 ବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯାଉ । ଦୁଇଟି
 ପତ୍ରିକାକୁ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ସହଜ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ କ୍ରମବଦଳିତ-
 କଟକ ମହାଶୟକଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛୁ
 ଦେଖାଯିବ ତାଙ୍କର ମତ ହ ।

ବସନ୍ତ

ଶ୍ରୀ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted a Head master for the High class English school at the head quarters of the Jajpur Sub-Division in District Cuttaok on Rs. 50 per mensem. An experienced graduate between 30 and 40 years of age shall have preference. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 20th Instant.

Jajpur School } KOMUL NATH GHOSE
 3rd July 1883 } President L. O. P. I.
 Jajpur

Wanted an experienced graduate as Head master of the Bhadrak Higher English School on a salary of Rs. 60

a month, apply without delay to the undersigned with testimonials.
 W. R. RICKETS
 Sub Divisional-Officer
 4-7-83 Bhadrak, Balasore.

ନୂତନ ସାଲସା, ନୂତନ ସାଲସା ।
 ଅପୁତ୍ତେ ମତରେ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ
 ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅଜୀବ ବ୍ୟୟାଧି ଓ ବ୍ୟୟ
 କର । ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ସାଲସା ନାନା କାରଣ-
 ରେ ଏ ଦେଶୀୟଙ୍କ ଦେହରେ ଭେଦେ ଉପ-
 କାଶ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ଦେହରୁ ଏକପ୍ର-
 କାର ନୂତନ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ବନ୍ଦୁ
 କରୁଅଛୁ । ଏହା ଅନୁରୂପ ଦେଶୀୟ ସାଲସାରୁ
 ଇଉରୋପୀୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଦେହର ସାରତ ଓ ଦୂଷିତ ରକ୍ତର ସମସ୍ତ
 ଦୋଷ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଯାଏ । ଦେହର
 ଅଜନ୍ତରା, ଯୁଧାମାନ୍ୟ, ଭାବୁ, ଶୁଣିଲ କୁଣ୍ଡିତ,
 ଘା, ନାଲିଘା, ସାରର ଘା, ଚର୍ଦ୍ଦିଭର ଘା,
 କୁଣ୍ଡିତ, ପେଟର ଅସ୍ୱସ୍ଥ, ଧାରୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଓ
 ଉତ୍କଳ କୁସ, ବୋଷୁକାଦିନ୍ୟ, ଘାଲେକର
 ପିତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ନାନା ପ୍ରକାର ପିତ୍ତା ଶୀଘ୍ର ଏବଂ
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅସ୍ତମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୮ କା ପ୍ୟାକି
 ଟ ୦ । ଉତ୍କଳ ଟ ୧୦ । ପିତ୍ତା ଅସ୍ତମ ନ
 ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ଈଶ୍ୱର କଲିକତା ଠାକୁରାଣୀ କାଳୀ-
 ନୀର ପୁତ୍ର ଦେବୁ ଶୁକ୍ତର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଟ ୨୭ ନମ୍ବର
 ରବନରେ ଏ, ଘୋଷ କୋମ୍ପାନିଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୁଏ, ଏବଂ କେବଳ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ
 ମିଳଇ ।

ଦତ୍ତମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅପ୍ରକୃତ ପ୍ରବ୍ୟ ବନ୍ଦୁ ।
 ଗଜା କମିଦାର ପ୍ରଭୃତି ଧନୀନ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଅଦରର ପଦାର୍ଥ ।
 ଏକପ୍ରକାର କଟକର ଉତ୍କଳ
 ଭାଇବନ୍ଧି ଓ କାଳିଦାର ରୂପାର

ଗୋଲାପଗଛ ।

ପ୍ରଭେଦକ ଗଛରେ ଗୋଲାପମୂଳ ଓ ପତ୍ର-
 ମଣ୍ଡିତ ରବଣ ତାଳ ଲେଖାଏ ଅଛି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି
 ଉପରେ ଏକ ଗୋଲାପଦଳ ଜଡ଼ିତ ରହିଅଛି ।
 ଏହି ଲଗିଥିବା ସ୍ତମ୍ଭର ବୈଠକୀ ତାଳ ଉପରେ
 ଗଛ ରହିଅଛି । ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେ ମନ ବୁଝି
 କରବ ।

ପ୍ରଭେଦକ ଗଛର ଓଜନ ୨୨୨ ଲ ଓ

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୪୮୮ କା ଅଟଇ । ଦୁଇଗଜ
 ଏକପ୍ରକାର ପୁଅବୁଝେ ବନ୍ଦୁ ହୋଇ
 ଯାବେ ।

ସ୍ୱାକ୍ଷରମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭ
 ନିକଟରେ ବ୍ୟାକଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନିର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ନିୟମେ ଚିତ୍ତ କରବେ ।

୧୭୮୮୩ } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀ ଅଭିନୀ ।
 } ଦେଲିକାକତାର ସଦର କଟକ

The power of attorney granted by the undersigned to Mr. A. W. BELLIS is cancelled from this date.
 Cuttack,
 28th Feby. 1883. } J. BULLOCK & Co.

ପ୍ରକାଶିତ ଶସ୍ତ୍ର ବନ୍ଦଣା ତରଣ
 ପିଟାଏ ଚଷମ ମୁଦ୍ରା ନୟନ ।

ବିଧବା ବିବାହ

ଉଦ୍ଦୀପକ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨ / ଉପମାୟ ଟ ୧୮୮
 ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀ ପତ୍ରାଳୟରେ ଏକ ଦିନ ବନ୍ଦିତ
 ରାମାପତ୍ର ତାଙ୍କ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ପୂର୍ବଦାନ ନିକଟରେ ଚଳି
 ଦେଖାଯାଏ ।

ଗରଷ୍ଟିନେତ୍ର ସିଦ୍ଧୋଳା ଶେଷପୂର୍ଣ୍ଣିମା

ଏହା ଦୂରଦୂରରେ ବୁଲାଇବାର ପଦକର୍ଷଣରେ ଉତ୍କଳ
 ଈଶ୍ୱର ବୋଇ ବ୍ୟବହାର । କରବଦାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
 ଉତ୍କଳୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଈଶ୍ୱରୀୟରେ ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାର
 ବନ୍ଦିତା ବୋଧାତରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ୱରୂପଦେଖିବାର
 ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମିତିପାରେ ଯଥା,—

ଘାଟମାୟର ପତ୍ର ଓ ଉପମାୟ ଟ ୧୮୮ ଓ ଉପମାୟ
 ଟ ୧୧ କା । ୧୮୮ ଅନୁସୂଚି ଟ ୨୨୨ ମୂଲ୍ୟ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳଦାସକାରେ ଦେଖିବ ପ୍ରମାଦକାର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀ ଧର୍ମ ହୋଇଅଛି ଯଥା—

ପ୍ରଥମପଦ ପଦାଂଶେ	
ଧାର ପ୍ରଦ	୧ ୨୫
ଅଧ୍ୟୟନ	୧ ୨୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସ୍ୱସ୍ତ	୧ ୨୫

ମାତ୍ର ଦୌର୍ବଳି ଲେଖକ ଯେତେ ଶୁଭ ଦେଖିବେ
 ତହିଁର ଚର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨୨୨ ଓ ଉପମାୟ ଟ ୧୮୮ ।
 ଉତ୍କଳ ଓ ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖିବେ ବ୍ୟୟ ପ୍ରକାର ଅନୁସୂଚି
 ଦେଖା ଓ ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖିବେ ଦେବ ।

ଅଧ୍ୟୟନ ପଦାଂଶେ ୧୦୫ ଦେଖାଯିବ ଦୋଷ
 ଘାଟମାୟ ।
 ଉତ୍କଳଦାସକାରେ ଦେଖିବ ପ୍ରମାଦକାର ଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀ ପତ୍ରାଳୟରେ ଏକ ଦିନ ବନ୍ଦିତ
 ରାମାପତ୍ର ତାଙ୍କ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ପୂର୍ବଦାନ ନିକଟରେ ଚଳି
 ଦେଖାଯାଏ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୩୩

ପା. ୧୦ ରୂପ ମାତ୍ର ଦୁଇମ ସପ୍ତ ୧୯୩୩ ମସିହା । ମୁ. ଅପ୍ତାଦ ୧୦୨ ନ ସପ୍ତ ୧୨୧୦ ମାଲ ଗଜପାଟଣା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବକାୟା
ଦ୍ୱାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨
ପ୍ରା. ବମାସଲ	ଟ ୦ ୯୯	ଟ ୧୯

କଲିକତାରେ ଏପ୍ରିଲ ନାମରେ ଜଣେ ସାହେବ ବନି ତିନି ଚୋରଜି ବାଟରେ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସତର ପାଖରେ ମିତ୍ତ-ନିସିପାଲଟର ନାଲ ପରଖାର ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଗୋଟାଏ ଗହଡ଼ା ଖୋଲା ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁରେ ତାହାଙ୍କ ବନି ପତ୍ରମିକାରୁ ସେ ଭେଦେ ପତ୍ର ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପାଇଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପଞ୍ଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ସତପୁରଣ ଦାମରେ ମିତ୍ତନିସିପାଲଟ ଓ ତାହାର କର୍ମୀ ନୁହେଁ ନାମରେ ଦାଲକୋଟରେ ନାଲଗ କରି କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ମିତ୍ତନିସିପାଲଟ କରୁଥିଲେ । ଟ ୨୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ସତପୁରଣର ଡକ୍ଟି ପାଇଲେ । ମିତ୍ତନିସିପାଲଟର ଦାୟିତ୍ୱ ତପର ଏଥିରୁ ୨୦-କମାନେ ବସୁର କରିବେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଏ ବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରାର ସୁଖ ବହୁ ନାହିଁ ଯେଉଁଦିନ ରଥ ସେହିଦିନ ପୁଣି ଘୋର ବର୍ଷା । ଯେତେ ଯାତ୍ରୀ ଦେବୀର ଥିଲେ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ତାହାର ମଧ୍ୟ ଦୋଇ ନାହିଁ । ଠାକୁର ମଧ୍ୟ ଶୁଣି ପା * ଯତ ବେଳେ ରଥରେ ଚଢ଼ିଲେ ମିତ୍ତନିସିପାଲଟ ଅନୁଗ୍ରହରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସତ୍ତକ ଯେପରି କର୍ମମୟ ହୋଇଥିଲା ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାକର । ମୋଟରେ ଏହା କହୁଁ ସେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦୁଇ ଏକ କଡ଼ ତା ପତ୍ର ମିତ୍ତନିସିପାଲଟକୁ ଅଶୀବାଦ କରିଥିଲେ । ରଥର ମଧ୍ୟ ଦିନ ମଧ୍ୟ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା

କେତେ ଦେଖି ନୁହେଁ ସତ୍ତକର ଅବସ୍ଥା ସେ-ହୁପରି । ରବିବାର ଦିନ ଉତ୍କଳର ଅଶୀବାଦରେ ଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଯାତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ । ଟ ୨୦୦୦ ଦୁଇର ଦେବେ ।

ଗର ସପ୍ତାହରେ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଏଠାରେ ଲୁଣ ବର୍ଷା ଓ ନଦୀକୂଳ ହୋଇଥିଲା ସେ ସମୟରେ ସୁରକ ନଗରଠାରେ ଉପିନଦା ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ବସୁନକ ବନ୍ୟା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବନ୍ୟାରେ ମୋଫସଲର ଅନେକ ପ୍ରାଣ ଥୋଇ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ନଗରର ଅନେକ ଷଡ଼ ହୋଇଅଛି । ରେଲ ଷ୍ଟେସନ ଅଦାଲତ କଡ଼େସ ଦାଇସୁର ଦାସପାଲ ଏବଂ ଗିର୍ଜା ପ୍ରଭୃତ ବୃତ୍ତ ଯାଇଥିଲା । ନଗରର ଏକାଂଶରେ ଦୋକାନର ଶତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣି ଉଠିଥିଲା । କେବଳ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଗୁଡ଼ସଂଖ୍ୟା ନଷ୍ଟ ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି । ଦୁଇଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଦର ମୋଫସଲ ମଧ୍ୟରେ ଗମକାଗମନ ବନ୍ଦ ହେଲା ଏବଂ ନୌକା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ । ରେଲବାଟ ବୃତ୍ତ ଯିବାରୁ ବଲାଲଗ ଜାକ କଲିକତାରୁ ବମେଇକୁ ଯାଇ ନ ପାରଲା ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲଙ୍କ ଚିଠିପତ୍ର ପତ୍ର ରହିଲା । କଥିତ କୁଥିତ ସେ ପ୍ରାୟ ୧୨୦ ଶ ହେଲା ଏପରି ବସୁନକ ବନ୍ୟା ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମର ଗୁଣିକ୍ ଯାତ୍ରା ନିର୍ବିଘ୍ନରେ କିମ୍ବା ଦେବୀର ସମାଦ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାଦପତ୍ରରେ ପାଠ କଲୁ । ଏହି ଯାତ୍ରାପତ୍ରୀ ଏତେ ଉଣା ହୋଇଅଛି ଯେ ଏମନ୍ତ କୌଣସି ବର୍ଷ ପଡ଼ିଥିବାର ଅନୁମାନ ହେଉ ନାହିଁ । ପୁଣି ସେଦିନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପହଣ୍ଡି ବଜେ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଗୁଡ଼ା ଶ ୧ ଓ ୩ ସରକ ରଥାଗେଦଗ ଯାତ୍ରା ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ଯାତ୍ରୀମାନେ ଅଲେଖରେ ଦର୍ଶନ କଲେ । ମନ୍ଦିରରେ ମୁକ୍ତ ଏକ ଥିବା ଡେପୁଟି ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କାରୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଗୁପ୍ତ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଏବଂ କୌଶଳରେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେଲେ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗୁପ୍ତ-ସାହେବ ଅଦ୍ୟରୁ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷା ଜଳରେ ଉକ୍ତ ବୃତ୍ତ ସକଳ ବିଷୟର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ନେଉ ଥିଲେ । ଇହି ଉତ୍ସରୁ ସେ ପ୍ରତିଦିନ ବୃଷ୍ଟିକୁ ନ ମାନ ରଥ ପାଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ରଥା-ଟଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କରିବାର ଉପାୟ କରୁଥିଲେ ଓ ଯେବେ ବର୍ଷା ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ଦି ୨୩ ନରେ ସମସ୍ତ ରଥକୁ ଗୁଣିକ୍ ମନ୍ଦିରରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ଥାନ୍ତେ । ତଥାତ ତାହାଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ରଥର ଗତି ଏବର୍ଷ ଦୃଢ଼ ହୋଇଅଛି ।

ବାଟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଷୟ ଗର ସପ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ଜଣାଇଅଛି

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସର କଥା ଶୁଣା-
 ନାହିଁ ଓ ଅଭ୍ୟାସରମାନେ ବିହୀନପଣ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । କାଠଯୋଜୀର ଲଜସ୍ତ୍ରଦାର
 ପୁତ୍ର ଦଶ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦେଇଥିବାର
 ଘାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟ ଘାଟରେ ଯେଉଁ
 ଗାଡ଼ମାନ ପଡ଼ିରହିବାର କଥା ଲେଖିଥିଲୁ
 ସେ ବୋଷରେ ଛାଡ଼ାପ୍ରଦ ଅକ୍ଷର ଦଶଟଙ୍କା
 ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛି । ମହାକାୟା ଯୋକସ୍ତ-
 ଦାଟର ସେପାରିରେ କୌଣସି କ୍ୟାଲି ଦିନେ
 ପଡ଼ି ରହିବାର ମେଳଞ୍ଜରସାବେବଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
 ବାରୁ ସେ ଚଦନ୍ତ କରି ଇଚ୍ଛାପୂର୍ବକ ଉପରେ
 ଦଶଟଙ୍କା ଜରିମାନା କଲେ ଓ ବିଶେଷରୂପେ
 ଧନକାଠଲେ । ଶ୍ୟାମବାବୁ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦର ସେ
 ଘାଟର ଅଭ୍ୟାସର ବିଷୟରେ ଯେ ରିପୋର୍ଟ
 କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଶ୍ୱାସୀନ ଅଛି । ଉକ୍ତ
 ଘାଟର ଜଣେ ମାହି ଅପଦୁରଣ ବୋଷରେ
 ଯୌଜନକଣ୍ଠ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୋଇଥିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲୁ । ସେ ମମଳ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ଓ ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣ ବାବୁ ପୁଣି
 ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ମଠି ପ୍ରତି ନିମାସ କାରବ୍ୟସ
 ଓ ୪୨୫୯ କା ଜରିମାନାର ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟାଧାନ
 କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ଦଣ୍ଡ କଠିନ ହୋଇଥିଲେହେଁ
 ଯଥେଷ୍ଟ ହେଇଅଛି ଓ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟ
 ମଠିମାନେ ବିଷୟ ସଂବନ୍ଧ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା
 ଅଛି ।

ତେଣୁ ନିଜର ଯେବେ ଇଚ୍ଛା ମଧ୍ୟକୁ ବୌଣସି
 ଏକ ବିଷୟକୁ ନାନାପ୍ରକାରରେ ବୁଝାଇ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ଶ୍ରୋତାଙ୍କର ମନରେ ମୁଦୁର କର ଦେଇ
 ଥାନ୍ତେ ତେବେ ତେଜବ ସମୟ ଲାଗିଥାନ୍ତା
 ଅଥଚ ଫଳ ଉତ୍କମ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସତ୍ତ୍ୱକ୍ରା
 ଚାହାଙ୍କୁ ବୋଲିଯାଏ ଯେ କି ଅପଣାକୁ ଭାବ
 ଦର୍ଶକଙ୍କ ମନରେ ସମାନ ବଳରେ ପ୍ରତିଫଳିତ
 କରିପାରନ୍ତି ପୁଣି ସେ ଭାବମାନ ଏକ ପରେ ଏକ
 ସୁସଲଗ୍ନ ସୂକ୍ତିରେ ଉତ୍କଳିତ ହେଉଥାଏ ।
 ଯାହା ହେଉ ବକ୍ରାକର ବକ୍ତିଭାବ ଦେଖି
 ଅନୁମୋଦନେ ଅନୁଜଳ ହୋଇଅଛି । ତନ୍ତୁ
 ଶେଷରେ ମୋଟ୍ଟ ଏ କଥା କହିଲେ ଚାହାନ୍ତି
 ଶ୍ରୋତାବର୍ଗର ଇଚ୍ଛାର କାରଣ ଦେଲ ।
 ସେ କହିଲେ "ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନ ଉତ୍କଳରେ
 ଅବଗାଣ୍ଡି ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନାଦର ସମୟ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ।" ଏ କଥାର ଚାପୁର୍ଣ୍ଣ
 କିଛି ବୁଝାଗଲା ନାହିଁ ଏଣୁକରି କେହି
 ଶ୍ରୋତା କହିଲେ ଦିନ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକକୁ
 ଆସିଲେ ମୁଁଙ୍କ ଏଠାରେ ନ ଥିଲେ କି ?
 କେହି କହିଲେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ବାବୁ ଏଠାକୁ ଆସି
 ସଙ୍ଗର୍ଷିତ ରତ୍ୟକଦ୍ଦାଳ ଦ୍ୱିଧିଧର୍ମ-ପ୍ରଦର
 ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରିବାରୁ ଦିନ ଉତ୍କଳ-
 ରେ ଅବଗାଣ୍ଡି ଦୋଇ କି ? ଏହି ପ୍ରକାର
 ନାନାଦି ଲୋକେ ନାନାପ୍ରକାର ଅଲୋଚନା
 କରିବାର ଅନୁମୋଦନ ଶୁଣିଅଛି ।

ରହିବ ନାହିଁ । ଲୋକବିଶେଷପ୍ରତି ଅନୁମୋ-
 ଦନ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ଉଦ୍ଦେଶିକ ଦଣ୍ଡ
 ପ୍ରଦାନ କରିବା ବୋଧିକ ମୁକ୍ତ କରି ଦେଇ
 ଅନୁତ ଉପଶୋକ କରି ନାହିଁ କି କରିବ ନାହିଁ ।
 ସୁହାର୍ଦ୍ଦରେ ଅନୁଭବନାୟୁ ତାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିତା
 କି ଅନନ ମନୋହାରୀକୁ ଉପଲବ୍ଧି ସର୍ବକ
 ଅନୁମୋଦନପ୍ରଣା ସହସ୍ର ଗୁଣେ ପଦ୍ମ ଏକ
 ନିର୍ମଳ ବୋଲି ନିଜେ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ପ୍ରାକାଶ
 କରିବ । ଅଧିକ କି ଯେଉଁ ସ୍ତରେନୁ ବାବୁଙ୍କ
 ନିର୍ମଳ ପଞ୍ଚବିଂଶ କୋଟ ଗୁରୁତ୍ୱବାଣୀ ସମସ୍ତ-
 ରେ ବିଲଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହ ପଦାନ ପ୍ରଦେ
 ସେ ଦୁଇ ମାସ ବାଗୁବାସ ଲୋକ ବଳ ଉତ୍କଳ
 ମୁକ୍ତିଲାଭ କରି ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି । ମୁକ୍ତି
 ଲାଭ ବଳ ତଳ ପ୍ରାୟ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ
 ବାବୁ ଅନନମୋଦନ ବୋଷର ସଙ୍ଗେ ଜେ-
 ଲୁଆନା ଚର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ
 ଗଲ ପୂର୍ବକୁ ଜେଲଧର ଅପାରାଧ ବାଡ଼ରେ
 ବାବୁ ମହାଶୟକୁ ବଦାୟୁ କରି ଦେଇଥିଲେ ।
 ସୁତରାଂ ମେଘ ବର୍ଷା ନି ମାତ୍ର ଏପାଦେ ୧୮୮୦
 ନୁ ବାବୁଙ୍କ ସୁବାସର ପ୍ରକା କରେ ।
 ସୁରେନୁ ବାବୁଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କର ଅନମନ
 ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ଅପଣା ଯଦି କିଛିଟିକୁ ବାଧାର
 ଥିଲେ । ବାଟରେ ଉତ୍କଳ ଦଳବର ମେଳ
 ହୋଇଗଲା । ଏ ସମୟକୁ ବାଟ ଗାଡ଼ ବୋଡ଼ା-
 ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତେ ସଙ୍ଗ
 ହୋଇ ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କ ସୁବାସିତ୍ୱେ ଯାତ୍ରା
 କଲେ । ତାଙ୍କ ଘର ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ-
 ସ୍ତ ଶିଳନକର୍ତ୍ତୃକ ସ୍ଥାନ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ଘରକା
 ଓ ସୁସ୍ୱାଗମନାତ ବାବୁଙ୍କେ ସମସ୍ତକ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ସେଠାରେ ସମସ୍ତେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସୁ-
 ରତର ଦେଲା । ଅଗକୁ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶ ଜଣ
 ବାଳକ ବିଦ୍ୟା କର୍ତ୍ତୃକ ଧୂକା ଧାରଣ ରେ ଦୁଇ
 ପର୍ଯ୍ୟରେ ଦଣ୍ଡାସୁମାନ ହେଲେ । ବାବୁମାନେ
 ଓଲାଇଲସଣି ମହାଶୟରେ ଜୟସକ୍ତ ଜନା-
 ଦତ ଏବଂ ଅଗାମ ପୁଷ୍ପକୃଷ୍ଣର ଆଶ୍ୱାସର ଦେଲା
 ଏକ ଇଚ୍ଛା ସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତୋପଯୋଗୀ ଗୋଟିଏ
 ଗାଈ ବାଳକେ ସହ ପହଞ୍ଚାଇଲେ । ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରଦ ବାଳକେ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ପାପଣା
 ପ୍ରଦକରୁ ସୁଲମାନ ତାହା ବାବୁଙ୍କୁ ପିତାଲ
 ଦେଇ ଅନନର ଚିତ୍ତ ପ୍ରଦାଣ କଲେ । ବାବୁ
 ଅନନମୋଦନ ବୋଷ ଅସନରୁ ଉଠି ଗୁଣ
 ସମ୍ପୋଧନରେ ଚାହାଙ୍କୁ ଅଲୋଚନା କଲେ ଏବଂ
 ହେତେକ ସଂଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନନ, ଅଭିବାଦନ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍କଳ ଉପ-
 ନିଷେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭବନର ବକ୍ରତା ଦେବାର କଥା
 ଯେ ଅନୁମୋଦନେ ପୁତ୍ର ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା
 ହୋଇଥିଲା । ବାବୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ପଞ୍ଚନାୟକ ଏ
 ବକ୍ରତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ ଶୁଣିବାରୁ ଅପା-
 ନୁରୁପ ଅନେକ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ । ବାବୁଙ୍କର
 ଉତ୍କଳର ଶକ୍ତି ଯଥେଷ୍ଟ ଦେଖା ଗଲା ସେ
 ଏକ ସଂଖ୍ୟାକାଳ ବିଶ୍ୱକ ଓଡ଼ିଆ ଓ ସଂ-
 ଗ୍ରାଣରେ ଅନର୍ଗଳ ରହିଗଲେ କେବଳ
 ଏକ ବେଳକେ ଅନେକ କଥା କହିବାରୁ
 ଶ୍ରୋତାମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକୃଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ
 ହେଲେ ଜଣା ଗଲା ଏବଂ ସୁକରୁକ୍ତି ଦେବୁ
 କେହି ଅତି ଯାଇଥିଲେ । "ଉତ୍କଳର ପ୍ରତି
 ନିବେଦନ" ଏହାର ବକ୍ରତାର ବିଷୟ ଥିଲା
 ମତ୍ର ବକ୍ରା ଲୀନଯୋଗ, ଭକ୍ତିଯୋଗ, ପିତା
 ଯୋଗ, ଯୋଗଯୋଗ ଲଭ୍ୟାଦି ଧର୍ମ ସତ୍ୟକୁ
 ସଜ୍ଜନ ବିଷୟ ଏକାବେଳକେ କହି ଦେବାର

ଅନୁମୋଦନେ ଭରସା କରୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା
 ବାବୁ ଏ ସମାଲୋଚନାରେ କିଛି ଅବା
 ନିରୁପାଦି ନ ହୋଇ ଯେଉଁ ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାହା ବିଶ୍ୱ ପକ୍ଷରେ ଯଥର୍ଥ
 ମତେ ଯତ୍ନ କରିବେ । ଅନୁମୋଦନେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଅସଲୁକ୍ତ ନୋହୁଁ । ବାସ୍ତବରେ ଚାହାଙ୍କର
 ଧର୍ମଭାବ ଓ ଉତ୍କାଳ ଦେଖି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଛି ଏବଂ
 ଇଚ୍ଛାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟାକାଳ ଭାବ
 ଚାହାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି କରି
 ଅଛି ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ବାବୁମୁକ୍ତି ।
 ନଦୀପୁର ପକ୍ଷ ବନ ଖୁଲି ଯାଉଅଛି ।
 ଅତି ସେଥି ସଙ୍ଗେ ଲୋକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ
 ଅନୁଭବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ।
 ବୋଲିବର କଳକ ଚିତ୍ତ, ସୁସଂଗ୍ରହ ଦୁଃଖ-
 ରେଖା ଏବଂ ସମୁକ୍ତ ଶୁଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟ ଉକ୍ତା ଜନ-
 ଗରେ ବିଚ୍ଛି ଅଧିକ ଦିନ ରହି ନାହିଁ କିମ୍ବା

ଓ ଅଲଗା ଏକ ମନୋରମ କଥାବାଚୀ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ସେ ଯାହା ଘରକୁ ଫେର ଗଲେ ।

ଦୋଷୀ ଅପଣା ଦୋଷରୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସେ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କଲେ ଉତ୍କଳ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ପାଇଁ ଯଦି ଛାଡ଼ାକର ଅପାୟ ବନ୍ଦ ଓ ଗୃହଣ ହୁଏନି ଅନନ୍ଦ ଓ ଦୁଃଖିକା ପ୍ରକାଶ କରିବେ ତେବେ ତାହା ସ୍ୱଭାବିକ ଉନ୍ନ ଅନ୍ୟ ନୁହେଁ । ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ ହେଲେ ଅନନ୍ଦର ମହତ୍ତ୍ୱ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ । ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦଣ୍ଡିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେବେ ସାଧାରଣଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଅଧିକାର କରି ଥିବାରୁ ସେମାନେ ତାହା ଫେଡ଼ି ଦେଇ ତାହାକୁ ସୁନବାର ଭାବରେ କଲେ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର କି ସତ ହେଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗୁଣି ପାରୁ ନାହିଁ । ଜେଲଖାନାର ନିୟମ ଏହି କି କୌଣସି କଲକର ମିଶ୍ରାବ ଶେଷ ହେଲେ ସକଳ ଛାଡ଼ି ଶା ସମୟରେ ତାହାକୁ ମୁକ୍ତି ଦିଆଯାଏ । କିମ୍ପରେ କାଳୁକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଜ୍ଞା ହେଲେ କି ଜେଲର ଅତି ପ୍ରାଧିକାରୀ ଯା ୪୫ ଶା ସମୟରେ ଏହାକୁ ଏକ ଠିକା ଗାଡ଼ିରେ ଗଞ୍ଜେ ଘେନ ନଗରର ନାନା ସ୍ଥାନ ବୁଲାଇ ଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଦେବ ସେଠାରେ ଥିବେବେ । ଉଦନ୍ତସାରେ ଜେଲର ଏହାକୁ ସେହି ସମୟରେ ଅପଣା ଘରେ ଶୁଭଦେଇ ଗଲେ । ପୁଣି ସେତେବେଳେ ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବାହକପୁରକୁ ଗଲେ ତେବେବେଳେ ଜେଲ ଷ୍ଟେସନ ପାଖରୁ ତାହାଙ୍କ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁଲିସ ପହଞ୍ଚି ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଷ୍ଟେସନରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବା ଅଜ୍ଞାନମେ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ମାନବର ଟାମସନ ସାହେବଙ୍କର ବିବେକ ପଶିଥ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବାକୁ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏହି ସମସ୍ତ ସ୍ୱୟଂ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା କେବଳ ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଧିକ ବଢ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜେଲକୁ ଅନ୍ତର ଦରବାରୁ ଯାଇ ଅଧିକ ଅନୁରକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଜା ସବୁ ବିଷୟକ ଅଇନ ।
ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ମୋକଦ୍ଦମା କରୁଣେ ଶୀଘ୍ର

ନିଶ୍ଚିତ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରଜା ଖଜଣା ନ ଦେଲେ ଜମିଦାର ବପର ସହଜରେ ଓ ଅଲଗା ମଧ୍ୟରେ ତାହା ପାଇବ ଏଥିର ଉପାୟ କରି ଦେବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ଏ ବିଷୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଖଜଣା ଆଦାୟର ସୁବିଧା ଭେତେ ଖୋଜିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଖଜଣା ମୋକଦ୍ଦମା ଘଟଇ ବିବାଦର ମୂଳରେ ରହିଥିବା ପ୍ରଜା ସବୁ ଓ ତଦାନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟସାଧାରଣ ଲେଖାପଠି ଏବଂ ବନୋବସ୍ତର ସହଜ ଉପାୟ ପ୍ରକାଶ ଦିଅନ୍ତୁ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ଏହି କଥା ସତ୍ୟ ହୁଅଇ ତେବେ ଜମିଦାରମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ସମସ୍ତ ଅପସାରର ଗୁହାରି କରନ୍ତି ନିରଖକର ଛାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଖଜଣା ଆଦାୟ କରିବା, ସବୁର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ପାଉଁର ଓ ହେସାବ ଦେବା ନେବା ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ନିୟମମାନ ଏଥି ସ୍ୱରୂପ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ତଦ୍ୱାରା ସେହି ଅପସାରମାନ ଅଧିକାରୀ ଅପସାରର ଦେବ ଏମନ୍ତ ଅନାୟାସରେ ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେ ଏବଂ ତାହା ଦେଲେ ଭୂମଧ୍ୟକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରଜା ମଧ୍ୟରେ ଯେ ସମସ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମା ହେବ ତାହା ବହୁ ପରିମାଣରେ ସହଜ ହୋଇ ଯିବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସଂକ୍ଷେପଦ୍ୱାରା ମୋକଦ୍ଦମାର ସୁବିଧା ଆଶା କରିବା ବୁଝା ବରଂ ବହୁଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଏ ଅଛି କି ମୋକଦ୍ଦମାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକ ସଂକ୍ଷେପ ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବାଦ୍ୱାରା ସହଜରେ କିଛି ହେବାର ବିଶେଷ ସମ୍ଭାବନା ଏହି ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ତତ୍ତଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରୀ ତାହା ଲେଖା ଅଛି । ପଶ୍ଚିମବିହାର ହେଉଥିବାବେଳେ ସେ ସମସ୍ତ ସୁନରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଯାଠକମାକ କାଣିବା କାରଣ ତଳଲିଖିତ ଅଂଶଟି ଉତ୍କଳ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁ ଯଥା ;—

“ଭୂମଧ୍ୟକାରୀ ଓ ପ୍ରଜାକ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସବୁ ମୋକଦ୍ଦମା ହୁଏ, ତାହାର ନିଶ୍ଚିତ ସହିତ ବିଶେଷରୂପ ସ୍ୱରୂପେ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା କୋଥ ହୁଏ, ଖଜଣାସଂହାନୁ କମିଶ୍ୟକ ଓ ବଙ୍ଗଦେଶର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପ୍ରଭଳିତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ଏପରି ଯେଉଁସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି

ସେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମ୍ପର୍କ କରବା ୧୯୧ ଠାରୁ ୧୯୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରା ଅଭିପ୍ରୋତ ।

୧୦୧ ଠାରୁ ୧୯୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରା ।

(କ) ଖଜଣା ଆଦାୟ କରିବାକୁ ମୋକଦ୍ଦମାରେ, (ଖ) ଏହି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ବିକାଶ ବିଧାନ ମତେ ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡର ଦାମ କରା ଯାଇ ପାରେ ସେହି ଦଣ୍ଡର ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଏବଂ ।

(ଗ) ଭୂମିର ଦଖଲ ପାଇବାର ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଖଜଣା ।

ସେହି ସବୁ ଧାରାରେ ବିଧାନ ଅଛି ଯେ, ସେହିରୂପ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସାମାନ୍ୟରେ ମୋକଦ୍ଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ ସମ୍ପର୍କେ ସମନ ଦିଆଯିବ ସେହି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀ କରାଯାଇଥିବା ପତ୍ର ଯୋଗରେ ଜାଣି କରା ଯାଇ ପାରିବ ଅଦାଲତର ଅନୁମତି ବିନା କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣନାପତ୍ର ଦାଖଲ କରା ଯିବ ନାହିଁ । ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର, ସମାନ-ନେବା ଓ ଅପିଜେକ୍ଟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦେଓଦାନା ମୋକଦ୍ଦମାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟକ ଅଇନର ବିଧାନ ଖଟିବ ନାହିଁ । ଅପାଲ ଥାର ବା ନ ଥାର, ଅପାଲ ନ ଥିବା ପ୍ରକରେ ଉକ୍ତ ଅଇନରେ ଯେଉଁସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି, ସେଉଁସବୁ ସାଧାରଣ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ନିୟମାନ୍ତ ଲେଖିଲେହିଁ ଚଳିବ । ସାମାନ୍ୟତଃ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଉକ୍ତା ବିଧି ଯାଏ ସେହି ସମୟରେ ଉକ୍ତାଦାର ବିଚାରକ ପ୍ରାର୍ଥନା ମତେ ଉକ୍ତା ଜାଣି କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଇନର ଯେଉଁ ୩୦୫ ଧାରାରେ ଉକ୍ତାଦାର ଖାତକକୁ ସ୍ୱୀୟ ସ୍ୱାଧୀନ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟର ଅଜ୍ଞା ସୁଗିତ ରଖିବାକୁ ସମର୍ଥ କରେ, ଏବଂ ଯେଉଁ ୩୨୦ ଠାରୁ ୩୨୫ ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରାରେ ଉକ୍ତାଦାର କରିବା ନିମନ୍ତେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କୁ ଦସ୍ତାନ୍ତର କରି ଦେବାର ବିଧାନ ଅଛି ସେହି ୩୦୫ ଧାରା ଓ ୩୨୦ ଠାରୁ ୩୨୫ ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରା ଖଟିବ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକାନ୍ତ କମ୍ପା ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଅଧିକାରସଂହାନୁ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନ ଉଠିଲେ, ବାକୀ ଖଜଣା ବା ଦଣ୍ଡର ଟଙ୍କା ପାଇବା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକରେ (୧୯୮ ଧାରା କ୍ରମେ) ଅପାଲ ଉଠାଇ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁର ସହଜ କରାଯାଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ।

(କ) ଯେଉଁ ପ୍ରକରେ ଜଣାର ଜଜ ସାହେବ କମ୍ପା ଅଭିଷେକକ ଜଜ ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରନେଟ ଜଜ ଉକ୍ତା ବା ଅଜ୍ଞା ଦେବେ, ଏବଂ ଦାମ ଟଙ୍କା

ଶବ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିବ ବେଳେ
ସ୍ତୁଳରେ, ଓ
(ଖ) ଯେଉଁ ସ୍ତୁଳରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗର୍ଭପିମ୍ପେଣ୍ଡ-
ଠାରୁ ବିଶେଷ ସମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ତଳା ବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେ, ଏବଂ ଦାମ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶ
ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିବ, ବେଳେ
ସ୍ତୁଳରେ ।

(କ) ଚିତ୍ତିତ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ତୁଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଣ୍ଡୁଲି
ସିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁସ୍ଥ ହୋଇ-
ଅଛି । ବିଶେଷ ଏହି ମାତ୍ର ଯେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିକେଟି
ଜଳକ ତଳା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧି
ଯାଇଅଛି । ବୋଧ ହୁଅଇ ଉକ୍ତ ଜଳମାନଙ୍କୁ
ବର୍ତ୍ତମାନରେ ନିଶ୍ଚଳକାରରେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରୁ
ମକଦ୍ଦମାରେ ତୁଚ୍ଛାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇ ପାରେ ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗର୍ଭପିମ୍ପେଣ୍ଡ ସମର୍ଥନ ଖଜଣାର
ଅଭିନବକାନ୍ତ କମିଶନର ମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅବ-
ଲମ୍ବନ କରି (ଖ) ଚିତ୍ତିତ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକ୍ତ ସେହି-
ପରି ବିଧାନ ପ୍ରକର୍ତ୍ତୀ ଯାଇଅଛି । ଏପରି ସ୍ତୁଳରେ
ଖଜଣା ସହାନ୍ତ କମିଶନର ମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟର
ସୀମା ଦର୍ଶନା କେ. ଲି. ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ;
କିନ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଲେଖକେତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାଦେବ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ସୀମା ପଞ୍ଚାଶ
ଟଙ୍କା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକ୍ତ ଉପର ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧିକାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟକମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂଶୋଧିତ
ବିଷୟକ ଜ୍ଞାନ କରବାକୁ ହେବ । ସ୍ତୁଳର
ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଣ୍ଡୁଲିରେ ଶେଷୋକ୍ତ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଅଛି ।

ଏହା ଦେଖା ଯିବ ଯେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରୁ
ମକଦ୍ଦମାରେ କେବଳ ବିଶେଷକୃତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
କାର୍ଯ୍ୟକାରକମାନଙ୍କୁ ତୁଚ୍ଛାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟତାପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇବେ, ଅନ୍ୟ ଉକ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉପ-
କ୍ରମରେ କିଲି କିଲି ସାଦେବକର ସଂଶୋଧନ
କରବା ଉପକା ରଖାଯାଇଅଛି ।

୧୯୧୯ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନୁହେଁ । ବାଣୀ
ଖଜଣା ମକଦ୍ଦମାରେ କେବେ କେବେ ଏପରି
ସୃଷ୍ଟିଏ ଯେ ପ୍ରକାଶା ଖଜଣା ବାଣୀ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନ ଥିବ, କିନ୍ତୁ ଯଦା ବାସନ୍ତ
ଦିଅ ଯିବ ନାହିଁ, କୌଣସି ପ୍ରକାଶିତା ଦାମ-
ଦାରକୁ ଦିଆ ଯିବକୋଲି ଉତ୍ତର ଦିଅଇ,
ଏପରି ମକଦ୍ଦମାରେ ତୁଚ୍ଛାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟତା
କରି ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ । ଏପରି ସ୍ତୁଳରେ

ଏହା ସୁକ୍ତିସିଦ୍ଧି ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ, ଅଦାନ
ଭରେ ପ୍ରକାର ଖଜଣା ଟଙ୍କା ଦେବାର ଉଚିତ ।
ଏଥିନିମନ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିରେ ବିଧାନ ଅଛି ଯେ, ସେ
ସେହିରୂପେ ଟଙ୍କା ନ ଦେଲେ, ଅଦାନ
ତାହାର ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ କରବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର
କରିବେ ।

ଏ ରୂପ ଅପା ଅଛି ଯେ, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା
କେଳି ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପ ବାଦାନ୍-
କାଦ ହେବ, ତେତେବେଳେ ଖଜଣା ମକଦ୍ଦ-
ମର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ୱଚ୍ଛକରବାକୁ ଅଭ୍ୟାନ୍ୟ
ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ହୋଇ ପାରିବ,
କିନ୍ତୁ ଉପରେ ଯହିଁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବାଇ,
କହିଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି କୌଣସି ଉପାୟ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇ ନାହିଁ, ଯଦି
ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗର୍ଭପିମ୍ପେଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଦେଖିବାମାନ ମକଦ୍ଦମା କାର୍ଯ୍ୟ-
ପ୍ରଣାଳୀବିଷୟକ ଅଭିନବ ୩୯ ଅଧ୍ୟାୟାନୁଯାୟୀ
କିନ୍ତୁ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକାରକମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ-
ପ୍ରଣାଳୀ, ବ୍ୟା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ସମ୍ବନ୍ଧ ବା ଅପାରତ ପ୍ରକାରର ବିଷୟ
କରବାକୁ ସମ୍ଭବନାସମ୍ଭବରେ ଏହି ଦିଆ
ହୋଇ ଯାଇ ପରେ ନେ, ଏହି ଦେପରେ
ଓ ଅନ୍ୟତ୍ର ଏହିରୂପ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ
ଭବ୍ୟସ ଏହି ବିଷୟର ବିଷୟ । ”

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠାର ଚିତ୍ତିତ କଲେକ୍ଟର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂଶୋଧନ ମେଳଣ ଓ ତତ୍ପରୀ କଲେକ୍ଟର
ସମତା ପାଇଅଛନ୍ତି ।
ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭଲ ମତ
ଦିଅଇ । ବାବୁ ମଧ୍ୟମତ ଭରତୀୟମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସିଲ୍ଲୁ ଅଛି ଯାହାର ନିମ୍ନେ ସମସ୍ତଦିଗେ ସମୀଚିତ୍ତ ହିତ
କୁ ଚିନ୍ତା କରାଯାଇ ଅଛି । ଅପରକାଳ ମେଳ ଓ ଯେଠାରେ ଅନ୍ୟ
ସମସ୍ୟାରେ ଯାହା ସେ ସମୟ ସମୀଚିତ୍ତାକୁ ନୁହେଁ ରହି
କାର ଅନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର ତେଣୁ କେହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ତାକୁ
ଭବିତ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭରତୀୟ ଭବ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ
ଅନ୍ୟ ସମସ୍ୟାରେ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସିଲ୍ଲୁ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଇପାରିବ
କେଣି ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକା କାରଣ ସିଲ୍ଲୁରେ କୋଇପା
ପଞ୍ଚାୟତ ସମସ୍ତଦିଗ ସ୍ୱଚ୍ଛାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟତା ରହିବ ।
ସେମାନେ ସେପରି କୋଇପା ପଦାଦ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଏପରି
ଦେଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧର୍ମ ସିଲ୍ଲୁ ସିଲ୍ଲୁ ଚର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ସେ
ସମୀଚିତ୍ତ ହିତ, ତତ୍ପରୀ, ନିତ୍ୟ, ପାତକତା, ମତର କୋଇପା
ଭବ୍ୟତ ହିତର ଦେଖିଲେ । ଯାହା ସେଠାରେ ଧର୍ମ ସିଲ୍ଲୁ
ଭବରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ଅଭିନବରେ ବଳ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହିତର

ବହୁକାଳ ଭଲ ମତର ଭଲ ନ ଯାଉଛି ତତ୍ପରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେ
ସମସ୍ୟାକୁ ନିମ୍ନ ମେଳ ଅଛି । ଭବ୍ୟ ସମୀଚିତ୍ତତା
ଏପରିକି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବାହାରି ଅସିବ ।

କେତାପତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଉପସ୍ଥାପନରୁ ମତରେ ଏହି
ଶିଳ୍ପକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ମତରେ ସେ ବିଷୟ ପାଇଅଛି ।
ଏ ଭଲ ଭଲରେ ଏଠା ତାହାର କୌଣସି ଦେବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ବାବୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାତ୍ର ପଦ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ସାଧ୍ୟତା
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ୨ ପଦ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଣୀ ସିଲ୍ଲୁରେ ବାହାରି ଦେଲେ
ଶିଳ୍ପକରୀ ଭବ୍ୟ ଅଭିନବରେ ଅଛି ।

ଏଠା ବଚେବରେ କେତେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖାଯାଉଛି
ପ୍ରକାଶ । ତାହାର ଭଲ ବଚେବରେ ଧର୍ମ ପ୍ରକାଶ ଅଛି ।
ତାହାର ମାନ ବାବୁ ମତାନ୍ତ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୦୦ ଟଙ୍କା
କାମିନରେ ଅଛି ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବାବୁ ଦେ ପ୍ରକାଶ । କୋଇପା ନାହିଁ ସେ
ପଦରେ ଏପରି ପଦରେ ଅଦ୍ୱିତ ସେ ଦେଖି ସବୁ ବାହାରି
ପଦ କାହାନ୍ତି ।

କେତାପତା ପ୍ରକାଶକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ କୌଣସି
କୌଣସି ପ୍ରକାଶ ମତା ମାନବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ବିଷୟକା ଏକ
ବାବୁ ଅଭିନବରେ ପଦକ ଭବ୍ୟ ଅଭିନବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ
ଅଭିନବରେ ମଧ୍ୟ ପଦାଭିନବରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖାଇ ଅଭିନବରେ ସେପରି
ସମସ୍ୟା କରାଣ । ଏ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଭିନବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ
ଭବ୍ୟ ଅଛି । ଅଭିନବ ବ୍ୟା ଅଭିନବ ପାଠକମାନେ ଏହାର
ବିଷୟକା ବାସନ୍ତରେ କରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବେ ।

“ପଦକ ଭବ୍ୟ ପଦକି ଅଭିନବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଅଭିନବ
କା ଚଳି ବଦଳେ କରା ଧର୍ମ । ଯାହା
କିଲି କଲେକ୍ଟରୀ ଟିକା
କିଲି କୋଇପା ବିଷୟ
ଅଭିନବ ମତ ପାଠକ
ଅଭିନବ କଥା ଭବ୍ୟକୃତ”

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲ ସମ୍ପର୍କରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଓ ବାଣୀ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟକ ବାଣୀ ଦେଖିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଭିନବ ଏକ
ପ୍ରକାର ଭଲ ମତ ଦେଖିବେ ଶିଳ୍ପକରୀ ଯାଇ ମାତ୍ର ।
ମାତ୍ରତା ମତାମାନଙ୍କୁ ଯାହା ସେ ଦିଅ ଅଭିନବ ବାଣୀ
କରିବେ ସେ ଦେଖିଲେ କୌଣସି ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ କେଳି ଅଭିନବରୁ ଭବ୍ୟ ଭବ୍ୟକୃତରେ ଅଭି-
ନବ ପଦକକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । କୌଣସି ବିଷୟକା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ମତେ ମତାମାନଙ୍କୁ ଭଲ କଲେ ମାନବକାରକର ପଦ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ବିଷୟକ ବାଣୀ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଦେଖା ଯାଉଛି କେତେକ
ଅଭିନବ ଦେଖିଲେ ମତ ବାହାରି ଯାଇଅଛି । ବିଷୟକ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଏପରିକି ଦେଖା କରବାକୁ ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟା
କୌଣସି ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
ଅଭିନବୀ ଅଭିନବ ଦେଖିଲେ ଶିଳ୍ପକରୀ ଦେଖା ଦେଖା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
କୌଣସି ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
ଶିଳ୍ପକରୀ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
ଅଭିନବୀ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
କାରଣକା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
ଦେ ଏପରି ଅଭିନବରେ କୌଣସି ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୀ ଅଭିନବ ଏକ ମତାମାନଙ୍କୁ ବିଷୟକ
ଅଭିନବ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ସିଦ୍ଧାନ୍ତମିଳନକ୍ରମ ଶକ୍ତିକେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଅଗ୍ରମାନଦୀପର
ଦୀପାଗ୍ରର ବାସ୍ତବ୍ୟର ଦଗ୍ଧ ବେଦେକ ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି କିଏ
ପରେ ଘୋଷଣା କରନ୍ତୁ ଯଦି ପଞ୍ଚାବଳୀର ଯେଉଁ ଅସିଦ୍ଧ
ଦାହାର କିଛି ଛକା ଓ ଗଢ଼ାପତ୍ରପତ୍ର, ଦେଖିବାକୁ କରନ୍ତୁ
ଏବଂ ଅଧିକତ୍ର ସେଠାରେ ସେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର କଣ୍ଠରୁ କରନ୍ତୁ
କର ବେଦେଗୁଣିଏ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରସବ କରନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେ ଅପରା ଘରଠାରେ ଲୁଚି କି ସେ କାପରୁ ଯେଉଁ ସିଦ୍ଧ
କରନ୍ତୁ କର ନାହିଁ । ଘରଠା ଘେନେ ପରସ୍ପରକୁ କାପ
ଅର ଶାନ୍ତର ଏବଂ ଲମ୍ବଣୀୟ ଓ ସେଠାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି
ଦେବ ଅପର ବସନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ବେଦକ ମଧ୍ୟରେ ଗୋ
ଲମ୍ବନ ରପତ୍ର କରନ୍ତୁ ।—ଏ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ସତ୍ୟ
ଦେଲେ ସାଧାରଣ ଭୟର ମାନରେ ପ୍ରେମ ଅନ୍ୟକାର
ପ୍ରକେଶ କର ଉପର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲଗାଇ ଦେଇଅଛି । କାହାର
ଗୁଣିବାକୁ ଉଚ୍ଚା ସ୍ତରେ ଦୀପାଗ୍ରର ଦଗ୍ଧ ଘୋଷଣା ଅପର
କର କିମ୍ପା ଯେତେବଳ ଅପାରଦରେ ଘୋଷଣା କରୁ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ମାନବର ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !
ଗତ ଧର୍ମିକାରେ ଜଣେ ପଣ୍ଡେରକ
ଉତ୍କଳର ହିତକମନାରେ ସ୍ଵଗୁଣ୍ଡେନିଂ ଉଠା-
ଇ ଦେଇ ବର୍ଣ୍ଣିକ ପଦ୍ୟମା କର ପଦ୍ୟୋଦ୍ଧୀ
ଅବଧାନମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରବା
ସମ୍ଭବରେ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି, ତାହା ପୁସ୍ତକ
ଏକପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶର ଦୋଳ
ସାଧୁଅଛି । କିନ୍ତୁ କିମ୍ପା ଦେଖିବି କିମ୍ପା
ଉତ୍କଳର ପଦ୍ୟର ଉପାୟ ଅନେକ କର
ଅଗରୁ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଅପରା ଲଳିତାରେ ସେ ପ୍ରଥା
ଚଳାଇବା ନିମିତ୍ତ, ମାନବର କଟକର
ମଃଜୁଷ୍ଟି ସାଦେବକ କେତେକ୍ଷୁ ରିପୋର୍ଟ କର
ଥିଲେ । ସାଦେବ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କର କିଏ-
ଇନିଷ୍ଟେକ୍ଟିବକ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ । ସେ
ସେଥିରେ ଯିକମତ ଦୋଳ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ
ଅଗାମୀ ଜାନୁୟାରୀରୁ ଅବଧାନମାନଙ୍କର ସେ-
ଇ ପଦ୍ୟମା ପ୍ରଦାନ କର ଯିବାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରା-
ଉଛି ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର
କେଶୁଚୀନିକଟେକ୍ଷୁରମାନଙ୍କୁ ଅପରା ଲଳିତା-
ରେ ଏଣିକି ସେହି ପ୍ରଥା ଚଳାଇବା ପାଇଁ
ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଯଦିବା ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ
ଉଚ୍ଚାବକ ମତର ନୁହେଁ ଅଗରୁ ଶ୍ରୀ ଯାଇ
ଅଛି ତଥାପି ସେଥିର ସାର୍ଗର୍ଭ ବାରଣମାନ
ପସରେ କପଦରୁପେ ଲେଖା ଦୋହେଥିବାକୁ
ସେପ୍ରକାର ସାଧାରଣରୁ ସୁବୋଧ ଦୋଇଅଛି,
ସେହିପରି ଉଚ୍ଚ ମତର ପୋଷଣୋ ମଧ୍ୟ କର
ଅଛି ।

ଅହୁରି ଅଳ୍ପ କଥା ରହିଗଲା । କରଣ,
ଓଡ଼ିଆ ଓ କୋଇଶ ଏହି ଭଳି ଜାତିକର ଖାସ
ଜାବକା ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି,
କିନ୍ତୁ କରଣକର ଖାସ ଜାବକା ପାଠପଢ଼ାଇବା
ନୁହେଁ; କି ଏମାନେ ପୁରୁଷାନୁକମେ ପାଠ
ପଢ଼ାନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଉଦ୍ଧତ
ଲଭିବେ । କେବଳ ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟ କିଛି
କର୍ମ କରବାକୁ ଅଗମ ହୁଅନ୍ତି ବା ପାଇ ପାରନ୍ତି
ନାହିଁ ସେହିମାନେ ଅବଧାନ କରନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
ଛଡ଼ା ଅଜିତାଲି କ୍ରାନ୍ତିଶିଳ୍ପ, ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାଗାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ କର୍ମ କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଓ
କୋଇଶମାନେ ପ୍ରାୟ ବାରପଦ ପୁରୁଷାନୁକ-
ମେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟକ ଏମା-
ନଙ୍କ କରଣ ନାନ ଅବଧାନ ଦେଇ ପଡ଼ିଅଛି ।
ବିଶେଷରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ପୁରୁଣା ନୟମାନଯାତ୍ରୀ
ଅବଧାନ କର୍ମରେ ଯେଉଁର ନୟଣ ଅଟନ୍ତି ଓ
କର୍ମ କର ଖ୍ୟାତ ଲଭ କରୁଅଛନ୍ତି, ସେପରି
ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜାତି କର ନାହାନ୍ତି ।

ଦରବର ନୁହନ ଅବଧାନ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମାପେଷୁ
ମହାଶୟ ! ଏପରିକି ସିଦ୍ଧେନାମା ଦେଖି
କେହି ତଦେ ଦେବେ ଓ କେହି ଅମ୍ଭକୁ
ଗାଲୁଆ ଅବା ପାନଳ ବୋଲି ମତେ କରବେ
ମତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ଏପରି କିଛି କଥା ଘଟୁଥିବାରୁ
ଓ ଭିନ୍ନରେ ଅମ୍ଭେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇଥିବାରୁ ଏ
ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇଅଛି । ଗତ ରବି-
ବାର ଦିନ ଅପରାଣ ପ୍ରସାଞ୍ଜଳାରେ ବାବୁ ତତ୍ତ୍ଵ-
ରୁକ୍ତ ପଞ୍ଚନାୟକ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵର୍ଗର୍ଷ ବନ୍ଧୁତା
କରୁଥିଲେ । ସେ ଅଗିତୁଳ କେବଳ ବେଳେ
ଉପରକୁ ଚାହିଁ ଅବା ଭେରଟେଇ ଅନାଇଁ ସେହି
ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କୁ ସମୋଧନ କରୁଥିଲେ ସେମା-
ନଙ୍କୁ ନ ଚାହିଁ ସେତେ କଥା କହିଲେ ତେତେ
ଲେଖିକର ଅବସ୍ୟର ନାହିଁ ବାରଣ ସେ
ସବୁ ବ୍ୟବହାରୀରେ ଅଛି । ଶେଷ କଥାଟି
କୌଣସି ଶାନ୍ତିକର ନ ଥିବାରୁ ଓ ତାହା ଉପମୁକୁ
ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିବାରୁ ନମ୍ଭେ ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା;—
ତତ୍ତ୍ଵରୁକ ବାବୁ ଶେଷରେ କହିଲେ
“ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନ ଉତ୍କଳରେ ଅବଗଣି ଦୋଇ-

ଅଛନ୍ତି ଓ ଅଜନର ସମୟ ଉପେକ୍ଷା ଦୋଇ-
ଅଛି ଏ ସୁଯୋଗକୁ ଶକ୍ତି ନା । ଏଥକୁ ଅମ୍ଭେ
ହିନ୍ଦୁ ପୁରୁଣରୁ ବରକର ବସ ଅବକାର ବା-
ବଲ ଓ କୋଇଶରୁ ଏବଂ ଅବକର କଥା
ଅବଗତ ଦୋଇ ମନେ କରୁଁ ସେ ବାଲକ
ଲେକେ ଉଦ୍ୟଦାନ ଓ ମହା ପୁଣ୍ୟ ଥିଲେ
ସେଦେଇ ସେମାନେ ଅବକାରଦାନ ଉଦ୍ୟ-
ଧର ସାଗର ଓ ସହବାସ ଲିଭାଥିଲେ ଯା-
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗୁଣ କପାଳକୁ ଏପରି ଘଟି ନାହିଁ
ମନର ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ “ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନ
ଉତ୍କଳରେ ଅବଗଣି ଦୋଇଅଛନ୍ତି ” ଏ କଥା
ଶୁଣିଲ ମାତ୍ରକେ ଯେ ଦେବେ ଅଜନ ଜାତି
ଦେଲେ ତାହା ସଦକରେ ଅନମାନ ଦୋଇ ପାଦେ
ମାଣ ଦର କ ରୁପରେ ଓ ଉତ୍କଳର କେଉଁ-
ଠାରେ ଅବଗଣି ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏହା ବନ୍ଧୁ
ବ୍ୟକ୍ତି କରନ ଥିବାରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବୁ ଓ ମତେ
କରୁ ଉତ୍କଳ ବିଜୟୀ କଟକର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରୀ
ବାଳୟ ଗୋପାଳକର ମଠରେ ନୁହନ ଗୁଣ
ଉତ୍କର ଥିବେ । ମତ୍ର ସେଠାକୁ ଯାଇ ତାହା
ନ ଦେଖି ସେଠାର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଖିବି
ସମ୍ଭବଦାରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଦୋଇ କରୁଥିଲେ
“ ସେ ପାନଳ ପୁରୁଣା ଅବକାର ଦୋଇ
କର ଦୋଇ ନାହିଁ ଓ କର ଦୋଇ ନାହିଁ
ସେ ତୁ ନୁହ ଅବକାର ଲେଖୁ ଅଛି । ଯଦି ତୁ
ଶା ଅବକାରରେ ଦୋଇ ମନ ମାନୁ ନାହିଁ
ତେବେ ନିସ୍ଵକାର ପ୍ରକ୍ତି ଉପାସନା କର ଅଛି
ସକାର ଅବା ଅବକାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ
ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲେ କୃଷାବକାରର ମହୁ ମା କଷ୍ଟ
ମାତ୍ର ମୋଠାରେ ଅଛି ମତେ ଅନୁସରଲେଖ
ପ୍ରେମର ସୀମା ରହିବ କିମ୍ପା ଅବକାର
ଖୋଜୁ କାହିଁକି ? ସେ ଏପରି କହିଲେ ମତେ
ଅମ୍ଭର ମନର ତତ୍ତ୍ଵରୁକ ବାବୁଙ୍କ ନୁହନେ
ଅଉ ପୁରୁଣାରେ ମନ ମାନିଲ ଗୋଟି । ସେଇ
ଏଠାର ସବୁ ମଠବାଡ଼ ଖୋଜୁ କୋଟି ମ
ପଲ ମନେ କରୁ ଖାନନଗର ରାମଜୁ ବା-
ହାର ଅନୁରମାନେ କଲକି ଅବକାର ଓ
ଜାଅନ୍ତା ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ ଦୋଇ ମଣ୍ଡଳ ଓ
ଅପର ମଧ୍ୟ ଏ କଥା ଅରେ ଧାରିକାରେ ଦୋ-
ଶିଥିଲେ ତାକୁ ଲସକର କରୁଥିବା ବା-
କହିଲୁ କି ? ଏହା ଲବ ସେଠାକୁ ବାହାରକୁ
କହିଁ ଅଉ ଜଣେ କହିଲେ ନିକଟୀପର
ଠେଉଁନୟ ଦରକାରୀନ ଓ ପ୍ରେମ ପ୍ରଭୁ କର
ସଦ ଅବକାର ମଧ୍ୟରେ ଗର୍ଗ୍ୟ ଦେଲେ ଓ ମହା-

ପଦ ପାଇଲେ ତେବେ କର୍ତ୍ତମାନ ଯେ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବ ସେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅପଣାକୁ
 ଉପକାର ନ ବୋଲାଇବ ? କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେ-
 ହେଇ ଏପରି ଅବକାର ପଣା କାହାଣୀ ମିଳିବେ
 ଉପସ୍ଥାପନ ଅଧିକାରୀ ? ସୁଖୀ ବନ୍ଦୀ କ୍ଷମା ଦୋଳ
 ଉପକାର ଓ ମୁକ୍ତିକଥା କପରି କହନ୍ତୁ ?
 ଉପକାର କର ନ ପାରି ମନେ କଲୁ କାର୍ଯ୍ୟକ
 ବନ୍ଦୀ ଶୁଣି ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଢ଼ିଲୁ ନ ଶୁଣି ଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା । ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅପଣା-
 ଉପକାର ଲେଖୁଥିଲୁ କି ଅପଣା ଅବା ନିଜେ
 ଉପକାର ନୁହେଁ ଅବକାର ଚିତ୍ତାଇ ଦେଲେ
 ଉପକାରୀ ଦେବୁ ନିଜେହି କାହିଁ ହୋଇ
 ବୋଲନ୍ତୁ ଏପରି ଭ୍ରମକର ବନ୍ଦୀର ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ଶେଷ ।

କଟକ } ନବାନୁଗା
 ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମତୀଙ୍କ ଧନ ଦେବୀର ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ।
 ନିଜେହି ପାଇ ସନ୍ତୋଷ ହୁଏ ବଦଳୁ । ଇ. ଶ. ୧୮.

ମହାଶୟ !
 ଆଜି କାଲି ଅପଣାଙ୍କ ପାପିକାରେ ନାନା-
 ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବନ୍ଧପତ୍ର ପଦ୍ୟମାନ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇ ପାଠକମାନଙ୍କର ମନୋରଞ୍ଜନ କରୁ
 ଅଛି । ମୁଁ କଣେ ଭୀନପ୍ରାଣ । ମୋହର ଦୁଃଖପତ୍ର
 ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରକଳ୍ପ । ସ୍ୱଳ୍ପ ସଂପାଦନା, ସଂପାଦକରେ
 ଦୂର ଦୂର ବାହିଁ ଉପାସ ନ ପାଇ, ତନ୍ତ୍ରା ମିତ୍ର
 ସମ୍ପାଦକରେ ଯେଉଁଠାକୁ ଯାଇ ଅପଣା ହୋଇଅଛନ୍ତି,
 ତାହା ମୁଁ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ମୋହର ମନକୁ
 ପଦ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଗଢ଼ି ଚାହୁଁ ଲାଗୁଛି । ତହିଁରୁ
 କୋଟିଏ ପଦ୍ୟ ଆଜି ଅପଣାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠା-
 ଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସାଧାରଣ କବିତାର ଶୈଳିର
 ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ମୋହର ମନର ବାସନା ଅଛି ।
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବକ କ୍ରମେ ପାପିକାରେ ପ୍ରାଣ
 ଦେଲେ, କେ ଜାଣି କୌଣସି ପାଠକର ହୁ-
 ଦୟା ଯେବେ ମୋ ହୃଦୟ ପକ୍ଷରେ ମିଶି ଯିବ,
 କାହା ଦେଲେ ମୁଁ କୃତାର୍ଥ ଲାଭ କରିବି ।
 ମାନସୋଦ୍ରେଥକ ।
 ଭେ ସଂପାଦକମୋହର ମତ !
 ମିତ୍ର ଅପଣାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସଂପାଦକ ପ୍ରଭେଦରେ,
 ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝିବ କହେ ମୁଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ
 କରେ, ସେଠାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟ,
 କବିତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟ,
 ଉପକାର ପଦ୍ୟରେ,
 ନାହିଁ କିନ୍ତୁ, କେଲେ ଧୀର କେତେକ ପଦ୍ୟ
 ପଦ୍ୟ କରେ ଶକ୍ତି ହେବ, ହୁଏତ ହୁଏତ ।

ବ୍ୟାପ ହୁଏ ଆଉ ସେ ଉପକାର,
 ନିକଟ ହୋଇଲେ ଶରେ କବଳ ବରଦ କରେ,
 ଦେଖନ୍ତୁ କେଉଁ ଭୁଲୁ ମୋହର ଅନୁଷ୍ଠାନ,—
 ଉପକାର-ପଦ୍ୟେ ପଦ୍ୟ ଅପଣାଙ୍କ,
 ବାଣୀ ବୁଝି ମନେକରେ,
 ମୁକ୍ତିମୁକ୍ତ ଅକର୍ଷଣ କରେ, ଉପକାରପଦ୍ୟ—
 ଉପକାର ବା ଉପକାର ଦେଖି କେ କହେ,
 କେତେ କରୁଛି ତୋତେ ପରମାତ୍ମାଧିକାର ।—
 କରଦାନପଦ୍ୟ ସମ କର,
 ଉପକାର-ପଦ୍ୟରେ ଶୁଣି ଶେଷ ବନ ଅପଣାଙ୍କ
 ନିକଟେ କରଦାନ ମାତେ କରଦାନ ନିଧନ,
 ଉପକାର କର ନୋହୁ ମୁକ୍ତିର ଉପକାର ।
 ସୁଦର ପ୍ରକାର ନରଦେହେ
 ଶୁଣନ ଅପଣାଙ୍କ କରେ, ସଂପାଦନା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ,
 ସରଳେ ଲିଖିବ ଏହା କେବେ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ,
 ଅପାର ହୋଇଲେ ଅପଣା କି କରୁଛୁ କୋହେ ?
 ଅନା ଅନା ଆଉ ଏ ଅପଣାଙ୍କ
 ନିକଟ-ପଦ୍ୟେ ଶେଷ, ସୁଖୀର ଅପଣାଙ୍କ
 ହୃଦରେ ପୁଣି କରଦାନ ପଦ୍ୟେ,
 ଅପଣାଙ୍କ ହୋଇ ଚିତ୍ତକାରୀ ଶୁଣିବ ?
 ତେବେ ମନ ବାହୁଁର ଏପରି
 କରଦାନ-ପଦ୍ୟ କୁହୁ ? ଏ ଶୁଣନା ପଦ୍ୟେ ନାହିଁ—
 "କି କରେ, କି ହେବ, ଦାନ ଯାଉଅଛି ମନ,
 ତରୁଣୀ ଦେବ କେଉଁ ଦାନ ଶୁଣେ ଧର ।"
 ସଂପାଦକ ଅପଣାଙ୍କ
 ପଦ୍ୟେ ଉପକାର କରେ, କି ସେନ ତା ମନୁଷ୍ୟରେ,
 ଉପକାର ପଦ୍ୟେ ଶୁଣିବ କେବଳ ତୋହର;
 ଏ ହି ମୁକ୍ତିପଦ୍ୟ ? ସେ ହାରେ ତୋ ଅପଣାଙ୍କ ।
 ସେହି ଅପଣାଙ୍କ ସୁଦର, ସୁଦର,
 ସୁଖୀ ହୋଇ, ନିକଟରେ ସାଧୁରେ ଉପକାର,
 ଅପଣାଙ୍କ ସାଧୁରେ ଉପକାର ସେହି ଦେବୁ ସୁଦର,
 ତହିଁ ହୋଇ କରଦାନ କି ମନୁଷ୍ୟ କେବଳ ?
 ନାନାକାର ପଦ୍ୟରେ ଉପକାର
 ସଂପାଦକ କେବଳ ଦାନ, ସୁଦରୀ ବୁଝି ସୁଦର,
 ମଧୁର ଶୁଣରେ ବୁଝି ମାନୁଷ୍ୟ କର,
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନରେ କେତେ ଦେବ କେ କରନ ।
 ଉପକାର ମାତେ କରଦାନ
 ହୋଇ କରୁ କେ ଅପଣାଙ୍କ, ଏ କି ଅପଣାଙ୍କ କର ?
 କଷ୍ଟରେ କେବଳ ଦାନ ଅପଣାଙ୍କ କେତେକାର,
 ମଧୁରେ ମଧୁର ବୁଝି ପଦ୍ୟ କି ଶୀତଳ ?
 ମୁକ୍ତି ଶୁଣରେ କଷ୍ଟରେ ସୁଦର
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନରେ ସେନ, ହୋଇଲୁ କେ ମହାଶୟ,
 ସାଧୁରେ ହୋଇ ତାକୁ କରଦାନ କର,
 କି ବାକେ ସେପରି ଦେହେ ଉପକାର ଦାନ ।
 ମାନକର ତାହା କରଦାନ,
 ସୁଦରରେ ଅପଣାଙ୍କ, ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଅପଣାଙ୍କ,
 ପଦ୍ୟେ ମୁକ୍ତିର କେବେ ଅଧିକ ଅପଣାଙ୍କ,
 ଅପଣାଙ୍କରେ ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଉପକାର ।
 ଅପଣାଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟରେ କେବଳ ।
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ତୋର ଅଧିକ ଉପକାର
 କେତେକେ କେହି କେବେ ଦେବ କେ ସାଧୁ,
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଦାନ ନାହିଁ କେ ତୋହର ।

ଏହା ପୁଣି ନିକଟରେ ଅପଣାଙ୍କ,
 କି ବୁଝୁ ? ଅପଣାଙ୍କ ? କିପରି ଅପଣାଙ୍କ ହୋଇ
 କଷ୍ଟରେ ମାନୁଷ୍ୟରେ ଅପଣାଙ୍କ ?
 କି ଅପଣାଙ୍କ ଦେବ ତୋତେ ଅପଣାଙ୍କ ?
 ଏହି ସୁଦର କେବଳ ଅପଣାଙ୍କ ?
 କଷ୍ଟରେ କି ବୁଝୁ ? କି ବୁଝି କେବଳ ହୋଇ ?
 ଦୁଃଖୀର ନାହିଁ ତାହାକାର ନାମୁଷ୍ୟ
 ଶୁଣରେ ନାନା, ସୁଖୀ ହୋଇଲେ ପଦ୍ୟ ?
 ଦେବ ସୁଦର ଅପଣାଙ୍କ ଶୁଣ,
 ମାନକର ଶୁଣରେ ସୁଦର ହୋଇ ଅପଣାଙ୍କ,
 ଏପରି କେବଳ କି ସୁଦର ଅପଣାଙ୍କ ?
 ଉପକାର ଦେବୀ ମାନୁଷ୍ୟ ଦାନ ସୁଦର ?
 କରଦାନ କରଦାନ କର
 ଶୁଣରେ ଉପକାର ଦେବୀ ହୋଇ ଅପଣାଙ୍କ
 କରଦାନ ମାନୁଷ୍ୟରେ କରଦାନ ତାହାକାର
 ସୁଦର, ତଥା କରଦାନ କେବଳ ଅପଣାଙ୍କ ସୁଦର ।
 ଶୁଣରେ କି ନିକଟରେ ନର !
 ସୁଦର ତୋର ଦାନ ଦାନ ଦାନ କରଦାନ,
 ପ୍ରକାର ଅପଣାଙ୍କ ପଦ୍ୟରେ ଶୁଣ, —
 ଅପଣାଙ୍କ କରଦାନ ନିଧନ ପଦ୍ୟରେ କର !
 ଶୁଣା କଥା କୁହା କରଦାନରେ
 ସୁଦର ପଦ୍ୟ କରେ, କିନ୍ତୁ ନର କରଦାନରେ
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଶୁଣ ଅପଣାଙ୍କରେ
 ପୁଣି କରଦାନ ତାହା କରଦାନ କି ବୁଝୁ ?
 ଶୁଣ, ସୁଦର, ଦାନ, ଦାନ, ଦାନ ।
 ଉପକାର ମନୁଷ୍ୟରେ ଦାନ ଦାନ କରଦାନ
 ଦେବୀର ନିଧନ ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ କରଦାନ,
 ସୁଦର ନର ଦାନ ଶୁଣ ଦାନ-ପଦ୍ୟରେ ।
 ଅପଣାଙ୍କ କରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ,
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ,
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ?
 ଏପରି ସେ ନରଦାନ ଦାନ
 ଦାନରେ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ,
 ଅପଣାଙ୍କ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ,
 ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ।
 ସୁଦର ଦାନ ମାନକର
 ଦାନରେ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ,
 ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ,
 ଦାନ-ପଦ୍ୟ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ।
 ଦାନଦାନ କି ଏକା ? ସଂପାଦକ
 କରଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ, ମାନକର ଦାନ ଦାନ
 ଦାନଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ମାନକର,—
 ଦାନଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ?
 ଦେବ କର ନିଧନ ଅପଣାଙ୍କ
 ଶୁଣରେ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ—
 ଦାନଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ
 ଦାନଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ।
 ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ
 ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ
 ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ଦାନ ।

ସ୍ୱର୍ଗଭୋଗ ଅବା କେତେ ମାତ୍ର,
 ସେ ସଦ୍‌ ସମ୍ପଦ ପ୍ରାଣ ଅମୃତ ଶାନ୍ତି ଭବନ
 ସେ ରକ୍ତେ ସମର୍ପି ହେଲେ ସେନେତ୍ର ଦତ୍ତତ୍ରୀ ।
 ଦୁର୍ଘଟକରୁ — ମାନବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାତ୍ର ।
 ଦୟାବାସ ସବୁ ସେନା ତୋର —
 ସାଧନ-କ୍ଷେତ୍ର ସଧାନ, ସାଧ ହେବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣବାନ;
 ଅଳସରେ ଅସୁ ଶୟ ଅଧମ କେଶର
 କଲେ ହେବୁ ଅସୁବାଦନାଥାରେ ଜର୍ଜର ।
 ପିତା ମାତା ଭ୍ରାତା ଗୁରୁକର
 ଅବ ବସେ ରୁଦ୍ଧ ସେତେ ସମ୍ପଦ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେତେ
 ଅନ୍ନ ସେ, ମୂଳ ତା ସହ — ହେବ ବଳହୀନ
 ଉତ୍ତର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯୋଗ୍ୟ ଅସୁରୁଷିମାନ ।
 ସାପା ସଙ୍ଗେ ସଥା ବ୍ୟବହାର, —
 ଜାଣଇ ସବୁ ବଦେନ, ଦକ୍ଷା ବ୍ୟବହାରେ କ୍ଷେତ୍ର
 ମନେ ଶାଧରେ କଲେ ପଦ୍ମ ଅଗ୍ର
 ହୋଇ ପାଏ କ୍ଷେତ୍ରେ ବସୁଧେବା ଅଧିକାର ।
 ଜନସାଥ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଚଳଇ ମାସ ତା ୧୪ ରଖ ରବିବାର ଅପ-
 ସନ୍ନ ଘ ୪୩ ଶା ସମୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
 ନିକ୍ସ ବୋମ୍ବେଲିଠାରେ, ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ
 ସାଧାରଣ ଅଧିକେଶନ ହେବ । ଏ ସମ୍ବାଦରେ
 ବଙ୍ଗଦେଶର ପ୍ରାକାଶକମଣ୍ଡଳ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର
 ଅଲୋଚନା ହେବ ।
 ତା ୧୪ ରଖ ଜୁଲାଇ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
 ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା } ସମ୍ପାଦକ

ଚଳଇ ଶିବ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ଅପାରଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ
 ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ନିକ୍ସ ନିକ୍ସାଳୟରେ
 ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛି ।

ପ୍ରେମସୁଧାନିଧି	ଖ ୧ ୫ ୦ ।
ପ୍ରଭାତ ସବଦାଶ	ଖ ୧ ୫ ୦ ।
କର୍ମଫଳ	ଖ ୧ ୫ ୦ । ୨
ଚନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମାକ୍ଷୟ ବା ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଚନ୍ଦ୍ର	} ଖ ୧ ୫ ୦ । ୨
କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ସଦ୍‌ଗୁଣରୁକ୍ତ କରଚିତ୍ର କାମକୁଣ୍ଡଳ	
ଉତ୍କଳା ଓ ଚଳାଇଲକ୍ଷ	} ଖ ୧ ୫ ୦ ।
ଶ୍ରୀକରମାଳା ୧ ମଲ୍ଲର ଖ ୧ ୫ ୦ ।	
ପାଞ୍ଚାମୃତ ମାନେ	ଖ ୧ ୫ ୦ । ୨

ଶ୍ରୀ ରବିବଦ୍‌ଗାରି ସଂସ୍କୃତ ଅର୍ଥସମ୍ଭବ ଯତ୍ନ
 ଅଛି ଶାନ୍ତି କଳ୍ପସୁ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

ନୂତନ ସାଲସା, ନୂତନ ସାଲସା ।
 ଅସୁବେଦ ମତରେ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ
 ବ୍ୟବହାର ନିରବା ଅଜୀବ ବ୍ୟୟସାଧ ଓ କଷ୍ଟ

କର । ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ସାଲସା ନାନା କାରଣ-
 ରେ ଏ ଦେଶୀୟକ ଦେହରେ ତେଜେ ଉପ-
 କାଶ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ଦେହକୁ ଏକପ୍ର-
 କାର ନୂତନ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିକ୍ରୟ
 କରୁଅଛୁ । ଏହା ଅନୁରୂପ ଦେଶୀୟ ସାଲସାରୁ
 ଲଭିବେଶୀୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାଦ୍ୱାରା
 ଦେହର ପାରକ ଓ ଦୂଷିତ ରକ୍ତର ସମସ୍ତ
 ଦୋଷ ଶାନ୍ତ ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଯାଏ । ଦେହର
 ଆହୁରଣ, ଶୁଧାମାନ୍ୟ, କାଢ଼ି, ଶୁଣ୍ଠିଲ ଲୁଣ୍ଠିଅ,
 ଘା, ନାଲିଆ, ପାସର ଘା, ତନ୍ଦୁଲିକର ଘା,
 କୁଣ୍ଠିଅ, ସେଟର ଅସୁଖ, ଧାତୁଦୋଷଲ୍ୟ ଓ
 ଚକ୍ରକର କୁର, ବୋଷୁକାଦିନ୍ୟ, ଶ୍ୱାନ୍ତକର
 ପୀଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ନାନା ପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା ଶାନ୍ତ ଏବଂ
 ନିସ୍ତପ୍ତ ଅରୁମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ୫ ୧୯ ବା ପ୍ୟାକି
 ୫ ୦ । ତତ୍ତଳ ୫ ୧୦ । ପୀଡ଼ା ଅରୁମ ନ
 ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ଊଷଧ କଲିକତା ଠାକୁରାଣୀ କାଳା-
 ନାର ପୁସ୍ତକ ଦେଇ ଗୁରୁପ୍ରମାଣକୁ ଶ୍ରୀ ୪୭ ନମ୍ବର
 ବଦନରେ ଏ, ଦୋଷ ବୋଧାକ୍ରମଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୁଏ, ଏବଂ କେବଳ କାଦାକ୍ କଟକରେ
 ମିଳଇ ।

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ।
 ଗଜା ଜମିଦାର ପ୍ରଭାତ ଧନାନ୍ତ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଅଦରର ସଦାର୍ଥ ।
 ଏକପୋଡ଼ କଟକର ଉତ୍କଳ
 ଶାଲକପି ଓ ଜାଲଦାର ଗୁପ୍ତାର

ଗୋଲାପଗଛ ।

ପ୍ରଭୋକ ଗଛରେ ଗୋଲାପଗଛ ଓ ଗନ୍ଧ-
 ମଣ୍ଡିତ ଚନ୍ଦ୍ର ତାଳ ଲେଖାଏ ଅତି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି
 ଉପରେ ଏକ ଗୋଲାପଗଛ ଜଡ଼ିତ ରହିଅଛି ।
 ଝର ଲଳିତା ସୁନ୍ଦର ବୈଠକ ତାଳ ଉପରେ
 ଗଛ ରହିଅଛି । ଦେଖିଲ ମାତ୍ରକେ ମନ ହରଣ
 କରଇ ।

ପ୍ରଭୋକ ଗଛର ଓଜନ ୧୨ ୨ ୩ ଘ ଓ
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦ ୫୯ ବା ଅଟଇ । ଦୁଇଗଛ
 ଏକତ୍ରେ ଅଥବା ପୁଅଲୁଗେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ
 ପାରେ ।

ପ୍ରାକୃତମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅଥବା ପଡ଼ୁଆର ଅମ୍ବ
 ନିକଟରେ କମ୍ପା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ନିକ୍ସାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟା-
 ଲୟରେ ଭରୁ କରଇବେ ।

୧୨୮୩ } ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଅଧ୍ୟା ।
 ଭୋଲିଜାବଦାର ସଦର କଟକ

The power of attorney granted
 by the undersigned to Mr. A. W.
 BELLIS is cancelled from this date.
 Cuttack, }
 28th Feby. } J. BULLOCK & Co.
 1883. }

ପ୍ରାକୃଣ ଶକ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରଣ
 ଫିକ୍ସା ଅ ତଥଲ ମୁଦ୍ରଣ କରୁନ ।

ବିଧବା ବିବାହ
 ଉଦ୍‌ଘୋଷ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ତାବମାସ ୫ ୦ ୧୨

ପୁଣି ବ୍ୟାପକ ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ବସତ୍ର ତରଳତର
 ଗୁଣାପଦ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ବନସବନ ପୁରୁଷାଦ ଇତ୍ୟାଦେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଦେଉଅଛି ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିବୋନା ଫେକ୍ଟିଭୁରୀ
 ଏହା ଦୂରଗେରଦେ ସୁଇଜାଲର ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଊଷଧ ବୋଇ ବ୍ୟବହୃତ । କରତୋର ପ୍ରକାଶ ଶାନ୍ତ
 ଉପରେ ଶାନ୍ତ ଓ ତେଣିପୁ ଊଷଧାଦ୍ୟରେ ବହୁତ ବୃତ୍ତ
 ବଦନା ବୋଧାକ୍ରମଣ ଗର୍ଭଜନ ସୁପଦକେତେକ
 ଚକ୍ରରେ ଚଳଇତିତ ବଳରେ ମିତରରେ ପ୍ରକାଶ —
 ତାବମାସ ୧୨୦ ୪୨୨୨୨୨ ୫୨୩ । ୮ ଅରୁମ
 ୫ ୧୧ ବା । ୧୫ ଅରୁମ ୫ ୨୨୨ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦ ।

ପ୍ରଥମକ୍ରମରେ ବସତ୍ର ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଶିବ ଦୁସେ ଧାର୍ମ, ହୋଇଅଛି ପତା —
 ପ୍ରଥମକ୍ରମ ବ୍ୟାପକେ

ଧାତ୍ର ପ୍ରତ	୫ ୦ ୪
ଅଧ ପ୍ରସନ୍ନ	୫ ୨ ୧
ପୁଣି ଏକ ପ୍ରସନ୍ନ	୫ ୩ ୯

ମାତ୍ର ଦୋଷି କେତେକ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଉଥିବେ
 ତହିଁକ ବସ୍ତ୍ର ୫ ୩ ୯ ବା ଗଜା ଦେବ ମାତ୍ର ।
 ଦୁର୍ଗତ ଓ ଦୁର୍ଗତର ସଦାକେ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଗମ ଅବଶ୍ୟ
 ଦେବା ଓ ଦୁର୍ଗତ ସଦାକେ ଦେବ ।
 ଚକ୍ର ଚକ୍ର ସଦାକେ ଦୁର୍ଗତ ବଦନାଦ୍ୟ ପଦ୍ଧତି
 ପାଦକ ।
 ଦେଶବଦ ମୂଲ୍ୟ ଦେଶବଦ ସଙ୍ଗେ ପଦାଦକାଦ୍ୟ ଦେବ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ସାହାବସ୍ତ୍ର ବୋଷ	ସିବରେ ଚିତ୍ରିତ	୫ ୦
ଏକମସ୍ତକ ଘାସ	ବସତ୍ର ବୋଷ	୫ ୦
ଶକ୍ତିକର ଅରୁମ ସଂସ୍କୃତ ବୋଧାକ୍ରମଣ		୫ ୦
ବାବୁ ବଳାକୋଷ ସବୁ	ବସତ୍ର ବୋଷ	୫ ୨ ୯
ଚକ୍ରକର ବୋଷ		୫ ୩ ୯
ଶ୍ରୀ ବାବା ଦେଶ ବଦନାଦ୍ୟ		୫ ୩ ୯
ବାବୁ ବର୍ଣ୍ଣକର ବସ୍ତ୍ର	ବସତ୍ର	୫ ୩ ୯
ଚକ୍ରକର ଘାସ		୫ ୩ ୯
ଦୁର୍ଗତର ବଦନା		୫ ୩ ୯
ମୂଲ୍ୟ-୧୨ ପ୍ରସ	ବାବା	୫ ୩ ୯

ଏହି ବସ୍ତ୍ର ଉପକ୍ରମରେ ବସତ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ରାଦ୍ୟରେ ଚକ୍ର
 ଶକ୍ତି-ବ୍ୟାପକ ସଦାକେ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପଦାଦିତ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୮୩
୧୯୧୫

ପା ୨୯ ରବି ମାସେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା । ମୁ. ପ୍ରାକାଶକ ଡ. ୨-୨ ସଡ଼ ୧୯୧୦ ସାଇ ପ୍ରକାଶକ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରିମ	ବର୍ଷାୟ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୪ ୯	ଟ ୨
ତ୍ରାକମାସିକ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧୯

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଧନମଣ୍ଡା ମେଳର ବେପାରୀ ଶାନ୍ତେବକ କର୍ମରେ ସର ଅକଲଗ୍ନ କଲିନିନ ସାନ୍ତେବକ ନିପୁଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ପିତା ଉତ୍କଳ ପଦ୍ମିନୀ ବିଭାଗର ଲେଫଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ଏବଂ ଏ ମହାପଦ୍ମ ବେପାରୀ ଶାନ୍ତେବକ କାର୍ଯ୍ୟର ଉପସ୍ଥାପନା ସୁନାଉଣିକୁ ବୋଲି କଥିବ କୁଅନ୍ତି ।

ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷାଋତୁ ବଜ୍ର ଜାତୁଣୀରେ ଅର-
ମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଥମରେ ଯେମନ୍ତ ଋଣ
ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଓ ନଦୀ ବଢ଼ି ହୋଇଥିଲା ତାହା ଉଣା
ପଡ଼ିଥିଲେହେଁ ଝଡ଼ ଲାଗି ରହିଅଛି । ପ୍ରାୟ
ପ୍ରତିବନ୍ଧ ନ୍ୟୁନାଧିକ ବର୍ଷା ହେଉଅଛି ଏବଂ
ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କ ସହକ ସାମାନ୍ତ ଲାଭ ବରଳ
ହୋଇଅଛି । କେବଳ ରକ୍ଷା ଏଇକ ସେ ଫସ-
ଲର ଅବସ୍ଥା ସାଧାରଣରେ ଉତ୍ତମ ଅଛି । କିନ୍ତୁ
କୌଣସିଠାରେ ନଦୀ ବଢ଼ି ଅଧିକା ଅଧିକ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିହାସ ଲଜା ଯୋଗ ହେବାର ଶୁଭାଶାଏ ।
ଲୋକ ବିଶେଷରେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ସକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ-
ହେଁ ସାଧାରଣ ଫଳ ଦୁର୍ଦ୍ଦିରେ ତାହା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନୁହଇ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଉଡ଼ି ପ୍ରକାଶ ସମାନ
ରହିଅଛି । ଅଳ୍ପକାଳ ମେଘ ଅଧିକ ହେବା
ପ୍ରତି ଫଳ ନୁହଇ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରଭାବ ଫଳ
ସ୍ୱରୂପ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳର ରେଗ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି
ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଠାବେ ଓଲଟିଠା
ରେଗରେ ମନସ୍ୟ ନିଶ୍ଚି ହେବାର ସବାଦ

ଅସୁଅଛି ଏବଂ ଏହି ନଗରରେ ଏ ସପ୍ତାହରେ
ଉଲ୍ଲ ସେଗ ଦେଖା ଦେଇଅଛି । କେବଳ
ରକ୍ଷା ଏଇକ ସେ ଏ ରେଗ ନିତାନ୍ତ ସକାମକ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହା ସଖ୍ୟା ଉଣା ହେବା
ଏଥିର ଅନ୍ୟତର ଭାରଣ ଅଟଇ ।

ମହାରାଜା ଲର୍ଡ଼ ଉପନ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଭାରତ
ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହକର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ
ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତବାସୀ ଯତ୍ନ କରୁଥିବା
ପ୍ରଲେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ସେ ମହାଶୟ ଅନିକାର୍ଯ୍ୟ
ଗୁହକାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସେଧରେ ଶୀଘ୍ର ଭାରତବର୍ଷ ଉଦ୍ଧାର
କରି ନିଜେ ଓ ତାଙ୍କ କର୍ମରେ ଲର୍ଡ଼ ଉପନ
ସାନ୍ତେବକ ନିପୁଣ ହେବାର ଏକ ପ୍ରକାର ନିଶ୍ଚୟ
ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ବାଦ ସେ ସମ୍ବାଦୀ ଭାରତ
ବର୍ଷରେ ସମାନ ପ୍ରକାର ଶୋକଭାର ପ୍ରଶ୍ନରତ
କରି ଦେବ ଚିହ୍ନରେ ବଜ୍ର ଅଧିକାର ବିଷୟ
ନାହିଁ । ଲର୍ଡ଼ ଉପନ ଭାରତବାସିକ ମନ ଯେପରି
ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ି ନେଇ ଭାରତେଶ୍ୱରଙ୍କ
ପାଦପଦ୍ମରେ ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି ବହୁକାଳ
ତେଣୁକରି ଅନ୍ୟ କେହି ଭାବା କର ପାରନ୍ତା
କି ନା ସନ୍ଦେହ । ଫଳତଃ ସକା ପ୍ରକାର ଏରୂପ
ସମ୍ମାନ କାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପରିପକ୍ୱତା
ଲାଭ କରୁଥିବା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟସ୍ତ-
ଙ୍କର ଅନୁକାମ ହେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ।
ଲର୍ଡ଼ ଉପନ ସାନ୍ତେବକ ଯେଜେ ଉପସ୍ଥାପନ ଓ
ଉଦ୍ଧାରଚେତା ହୋଇ ଥାଉନ୍ତୁ ସେ ଭାରତକୁ

ଏକ ପ୍ରକାର ନୂଆ ସୁରଭି ଅଶାଳକୁ ଫଳ
ଭ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟରେ ଫଳର ଆଶା କରି
ରହିବାରେ ଯେ କି ପ୍ରଭେଦ ତାହା କାହାରକି
କହି ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଧନମଣ୍ଡାକ ପ୍ର-
ସ୍ଥାନ ପରେ ଏପରି ସମ୍ବାଦ ଅନୁର ଶୋକ-
ଜନକ ହୋଇଅଛି ଏହାରୁ ଦେବନ ଭାରତର
କର୍ମଦୋଷ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ବେଳେବେଳେ ଭାରତବାସିକ ପ୍ରତି
ଇଂରାଜମାନେ କି ପ୍ରକାର ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
କରି ପାରନ୍ତି ତହିଁର ଆଦର୍ଶ ସ୍ୱରୂପ ସିଦ୍ଧିଲ
ମିଲିଟେରୀ ଗଜେଟର ଉଲ୍ଲଭାଷ ଅମ୍ଭେମାନେ
ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟ ଅନୁବାଦକର ଦେଲୁ, ଯଥା-
“ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ମିଥ୍ୟାବାଦ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ
ଏବଂ କୁସ୍ମରୁଦ୍ଧସଂଜ୍ଞା । ମିଥ୍ୟା ବ୍ୟବସାୟ ତାଙ୍କ
ଧର୍ମ ଅଟେ । ନୈତିକ ଏକ ବାସ୍ତବ ପ୍ରଚାରଣା
ସେମାନଙ୍କ ବଦ୍ୟା ସିଦ୍ଧାର ଚରମଫଳ । ମିଥ୍ୟା
ଭାଷା ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱର ବଧୂର ମୂଳ ପତ୍ତକ ।
ଇଂଲଣ୍ଡ ଯେଉଁ ଅସୀମ ଅନୁଗ୍ରହ ତାଙ୍କ ଦେଶକୁ
ଦେଇଅଛି ତହିଁ ନିମିତ୍ତ କଣାଏ ମାତ୍ର ସେମାନେ
କୁତଳ ନୁହନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ
ରେଲ ବାଟ ଓ ବଡ଼ ସଡ଼କ ନିର୍ମାଣ କରିଅଛୁ;
ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟପୋତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିଅଛୁ; ତାଙ୍କ ଭୂମିକ ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଣି
ଦେଉଁ; ସୈନିକ ନିମିତ୍ତ ସୁସପାଲୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିଅଛୁ; ଦୁର୍ଦ୍ଦିର କବଳରୁ ତାଙ୍କ ମୁକ୍ତିକରୁ;

କାଳ ଉତ୍କଳ ନିମିତ୍ତ ସୁଲ, କଲେଜ ଓ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ସମାଜୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମିତିମାନ ଗଠିଅଛୁ । କାଳ ବଙ୍ଗ କାଳ ମାନ୍ଦାକ ଏବଂ କାଳ ବ୍ୟାପକ ଅପ୍ରେମାନେ ଯାହା ଦେଇଅଛୁ ତଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ବା କାମୁକି ସୁଧା ଅପମାନିତ ହେବ ନାହିଁ । ସାଧନସାଧନେ ଅପ୍ରେମାନେ କାଳର ଉପକାର କଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସହ୍ୟଦେଶ ଶ୍ରେଣୀର ଉଠାଇ ଅଛି । ମାତ୍ର ଏଥିର ସ୍ୱରୂପାହି ଏହି ଦେବ ଯେ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟରେ ବସି ମିଥ୍ୟାଭାଷା ଏବଂ ପ୍ରତିଜ୍ଞାପାଳନାଦ୍ୱାରା ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିନ୍ଦାକୁ ନାଶୁବସ୍ତୁରୁ ଉଦ୍ଧାର କରୁଥିବା ପ୍ରକାଶେ ସେମାନେ ଫିରିଙ୍ଗିମାନଙ୍କୁ କି ପ୍ରାୟ ଦୃଶା କରନ୍ତି ତହିଁର ଉଦ୍ଧାରଣ ଦେଖାଇବେ । ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ସକଳ ଇଂରାଜୀୟର ଏପରି ମତ ନୁହେଁ । ଯେଉଁମାନେ ଉଦ୍ଧାର ଧାର୍ମିକ ଓ ନ୍ୟାୟବାନ୍ ସେମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ବଦାଳନା ଶକ୍ତିକୁ ନୂତନତା ପ୍ରଦାନ ଶୁଣାଇ ପ୍ରଶଂସା ଅବଧି ସୁଦ୍ଧା ମୁକ୍ତବସ୍ତୁରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି କେବଳ ଯେଉଁ ଇଂରାଜୀମାନେ ସୁଭାବଣା ନୀତିମାନ ଅଥବା ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ଯାହାଙ୍କ ଅବକାଶଅଛି ସେମାନେ ଉତ୍କଳଜାତିର କଥାକୁ ଦେଶୀୟଙ୍କର ନିନ୍ଦା କରୁଥିବା ପରିପୁଣ୍ୟ ଲଭ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଅପ୍ରେମାନେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ସୁଖରେ ଯେଉଁ ଅଭିନବ ପ୍ରକାର ମୋକଦ୍ଦମା ପଞ୍ଚସୁଦାର ସୁଦାତ ଲେଖିଥିଲୁ ଗତ ସୁଭାଷୋତ୍ସବ ପଡ଼ି-ତାରେ ତହିଁର ବସ୍ତୁତତ୍ତ୍ୱ ବଦଳଣ ଲେଖିଅଛି ମୋକଦ୍ଦମର ସାର କଥା ଯାହା ପୂର୍ବେ ଲେଖି-ଅଛି ତହିଁରୁ ବ୍ୟତ୍ୟେଷ କିଛି ନାହିଁ ଓ ତାହା ପୂର୍ବେପରି ଏହିର ଗଭୀରବ୍ୟସ୍ତର ଶାସନ ନିତ୍ୟା ବସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର ନାଲିଶ କର-ଥିଲେ ସେ ତାହାର ଗଭୀର ସମକ୍ଷ ମହାପାତ୍ର ୧୯୪୭ର ପିଲକୁ ତୋଥିଲା ଓ ଅନ୍ୟ କେତେ ଲୋକ ତାହାର ମାର୍ଗଦର୍ଶି ପୁସ୍ତକର ନେତୃତ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ସଙ୍ଗରେ ବାହାର ଦେଇଥିଲେ ମୋକଦ୍ଦମା ଦୁଇମାସ ବୁଲିଲେଉଁଥିଲା ତଳତ ମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳେ ତତ୍ତ୍ୱମିତ୍ତ ଦେଲେ । ଅପ୍-ମାନଙ୍କ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସଦୃଶୋକିକ ମତରେ ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହାଧାରଣଙ୍କ ମନକୁ ଘେନି ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ସୁବିଶ୍ୱାସର ଚିତ୍ତ ହୋଇଥିବାର କଥର ହୁଅଇ । ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅପ୍ରେମାନେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କର

ନ ପାରୁ ଏବଂ କେଉଁ କାରଣରୁ ତତ୍ତ୍ୱମିତ୍ତ ଦେଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପୁର କର ନପାରୁ । ସଦୃଶୋକିକ ସମାଲୋଚନାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବାଳକଙ୍କୁ ଘେନି ଯାଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦୋଇ-ଅଛି ତନ୍ତୁ ଏହାର ଅଭିଭାବକର ଅସମ୍ଭବରେ ସେପରି ଦୋଇଥିବାର ଦାବୀ ବ୍ୟତୀତ କର ନାହାନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଅପଦରଣ ସମୟରେ ପିଲା ତାହାର ମା'ର ପାଖରେ ଥିଲ ଏବଂ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ପିଲା ଓ ମା'ର ଉତ୍କଳଙ୍କର ଯୋବାନବନ ମୁଦେଇର ପ୍ରତିକୂଳରେ ଦୋଇଅଛି । ଫଳତଃ ସୁଖ ବ୍ୟତୀତ କଲେ ଏଥିରେ ଅପରାଧର ଅଂଶ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଦୁଃଖୀ ପିଲାକୁ ନେଇ ଗୁଣ ସମ୍ପଦରେ ବ୍ୟାଜୀବା କି ଅପରାଧର କଥା ? ପୁଣି ଅପରାଧ ହେଲେ ସୁଧା ତହିଁର ପତ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ଯିବୁଅଛି । ଯେକେ ପିଲା ପୁଣି ବସୁଦ ଦେଲେ ଉତ୍କଳକୁ ବ୍ୟାଧିରେ ସମ୍ପଦ ନ ଦେଇ ଶ୍ରୀ କି ପରାଧୀନ କରିବ ତେବେ ପିଲାକୁ ସେ କୌଣସି ଭାବ ଅମଙ୍ଗଳ ଦେବ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ଦେଉନାହିଁ ମତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ତାହାର ଅଭିଭାବକ-ଙ୍କର ଦୁଃଖର ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ । ସଦନ୍ତ-ମତାଲ ପ୍ରକୃତରେ ଯେତେ ଅପମାନରେ ଦୋଷୀ ତେତେ ମୁଦେଇଠାରେ ନୁହେଁ । ବ-ଶେଷରେ ମୁଦେଇର ସତ ପୁରୁଣର ଉପାୟ ଦେବାନ ଅବ୍ୟାଧିରେ ଅଛି ।

ତେପୁଣି ପଦ ପ୍ରାର୍ଥନାର ପ୍ରକାଶର ଚିତ୍ତ ।

ଏ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପର୍କରେ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ନିୟମନ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଥିଲ ତହିଁରେ ଯେଉଁ ମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରୀ କର୍ମ କରୁ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟତ୍ୟେଷ ନିୟମ ଖଟବ କି ନାହିଁ ଏ କଥା ପ୍ରକୃତରେ ଦୁଃଖୀ ଯା'ର ନ ଥିଲ । ଏଥିପାଇଁ ଗତ କଲକତା ଗଜେଟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଆଇଁ ଗୋଟିଏ କର୍ମରଣ ବାହାର ଅଛି । ତହିଁରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ "ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥମ ଅବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସବତେପୁଣି ପଦରେ ଚିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ଅଥବା ଯେଉଁ-ମାନଙ୍କର ନାମ ତେପୁଣି କଲେକ୍ଟର ପ୍ରାର୍ଥନା ଲେଖିଥିବାର ଲେଖା ଅଛି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସର୍ବ ୧୮୮୪ ସାଲର ଜାନୁଏରୀ ମାସରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ତହିଁରେ ବ୍ୟତ୍ୟେଷ

ସୀମା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥି ଉତ୍କଳ ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶମାନ ଦେବ ସେଥିରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱରେ ଥାଇଥିବା ଅଥବା ନ ଥାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟତ୍ୟେଷ ବ୍ୟତ୍ୟେଷ ନିୟମ କଠିନରୂପେ ବଳବତ୍ତର କରିବାକୁ ଦେବ । ପୁରୁଣା ଏଥି-କୁ ଯେଉଁ ମାନେ ସରକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱରେ ଥିବେ ସେମାନେ ପ୍ରଥମତଃ ପତନ ବର୍ତ୍ତରୁ ଅଧିକ ବସୁଦେବ ଦେଇ ନ ଥିଲେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ତା ୨୦ ଯାଏ ଫେବୃଏରୀର ନିର୍ବାହୀର ଯା ୧ ସ ଲିଖିତ ବ୍ୟତ୍ୟେଷ ବାହାର ଅଥବା ବର୍ତ୍ତମାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବ୍ୟତ୍ୟେଷ ମନୋନି-ତାବ ତେପୁଣି କଲେକ୍ଟର ପଦ ଲଭ ପାର-ବେ" । ଅପ୍ରେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ କି ଉତ୍କଳଜାତିର ନିୟମଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର କୌଣସି ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଏଠା କମିଶ୍ନରୀ ଏବଂ କଲେକ୍ଟରୀର ବ୍ୟବସାୟରେ ଦେବନ ଅଗାମୀ ପ୍ରକାଶରେ ବସୁଦର ସୀମା ରହିତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାର୍ଥ-ନା କଲେଥିଲେ ଏବଂ ଯଦ୍ୟଦି କି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଥମ କରି ତାହାକୁ ଉପତ ବ୍ୟତ୍ୟେଷ ମନୋନିତାଦ୍ୱାରା ଦେଖା ନିୟମ କରୁଥିବାର ଯେଉଁ ଅନ୍ୟ ଉପର ଅଛନ୍ତି ଓ ଉପରାସର ବ୍ୟତ୍ୟେଷ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ତାହା ଅନୁକୂଳ ଅଟଇ ବାହାର ବ୍ୟତ୍ୟେଷ-ବାହାର ବା ବର୍ତ୍ତମାୟ ଅବସ୍ଥା ଓଡ଼ିଆ ପକ୍ଷରେ ବ୍ୟତ୍ୟେଷରୂପେ ଖଟଇ ଦେବନ କମିଶ୍ନରୀ ସାଦେବ ମନୋନିତାଦ୍ୱାରା ଦେବେ ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବସାୟ ।

ଅପ୍ରେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନନ ସହର ଅବ-ଗତ ଦେଲୁ ଯେ କେଉଁଠିଠି ମହାପତା ଓଡ଼ିଆର ଶିକ୍ଷା ଉତ୍କଳ ସହାପ୍ୟ କମିତ୍ତ ସମ୍ପଦ ଅଠ ଦଳର ଟିକା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅଠ ଦଳର ଟିକା ମଧ୍ୟରୁ ସାତ ଦଳର ଟିକା ପ୍ରତ୍ୟାକାଶନିତ୍ତ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ତଳ ଦଳର ଟିକା ଦାତା ବଦାତୟ କମିତ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ମନସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ମହାପ-କାଳର ଏହି କଳ ସେମନ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦେମନ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁଣି ଦୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଆରେ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାୟ ରେବନ୍ଦସା ବନେକ

ମନୁରହସ୍ୟ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର କାର୍ତ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରୁ-
 ଅଛି ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ
 ଅନେକ ଶିଳ୍ପକର ଏଠାରେ ପଢ଼ିବା ପସରେ
 ବ୍ୟାପାର ଦେଉଥିଲ । ଏହି ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କର
 କଳ୍ପଣା କଳ୍ପକଳରୁ ଦୋଇଥିଲେହେଁ ପଶି
 କଳା ଅବଧି ସଫଳ ହୋଇ ପାରି ନାହିଁ ଏବଂ
 ଅଧିକ ମୁଖ କେତେଦିନ ଏହିପରି ବାହାରି
 ଯାନ୍ତା । ଅତି ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ କେଉଁଠି-
 ର ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ୱରୂପ ବଦାଳାଦାହାରୀ ଏହି
 ଅଭାବ ମୋଚନ ପସରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁ ଯେ ଏହି ପାଞ୍ଚ
 ଦକାର ଟଙ୍କାରେ ଅପାରତଃ ସକଳିତ ଶ୍ରୀମା-
 ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାପନ ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ-
 ର ପ୍ରୟୋଜନ ସିଦ୍ଧ ହେବ । ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କର
 ଅଭାବଟି ସେମନ୍ତ ଶୁଭୁକ୍ତରୂପେ ଲୋକେ
 ବୋଧ କରିବାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନସାରେ
 ଅସିଦ୍ଧ ଇହିଁରୁ ଅନାୟାସରେ ଅନୁମାନ ହେ-
 ଯିଅଛି ଯେ ଏହା ଫିଟିଲ ମାତ୍ରକେ ଅନେକ
 ଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରୀ ଏଠାରେ ଅଗ୍ରୟ ନେବେ ଏବଂ
 ଏମନ୍ତ ହୋଇ ପାରେ ଯେ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ
 ଏଥିର ଆୟତ୍ତନ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ହେବ ।
 ଫଳତଃ ସେପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଲେ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଆନନ୍ଦ ସହଜ ଇହିଁର ଉପାୟ କରିଦେବେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

କାଳକା ବଦ୍ୟାଳୟର ଦାନଟି ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ
 ସମୟରେ ହୋଇଅଛି । ଏହି ବଦ୍ୟାଳୟ ଏ
 ନଗରରେ ଅନେକ ଦିନରୁ ପ୍ରାପିତ ଥିଲେହେଁ
 ଅର୍ଥାଭାବରେ ଏଥିର ପ୍ରାପ୍ତି ସିଦ୍ଧ ହୋଇ
 ପାରି ନ ଥିଲା । କେତେକ ମାସ ଦେଲ
 କେତେକଣ ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି
 ବଦ୍ୟାଳୟ ସଦାସେ ଗୋଟିଏ କୋଠାଘର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର
 ଉପଯୁକ୍ତ ଅର୍ଥ ଅଭାବରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରୁ
 ନାହିଁ । ମହାବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଦାନଦ୍ୱାରା
 ଘରଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ଏବଂ ବଦ୍ୟାଳୟର
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦୁବ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ପାରିବ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ପାରମ୍ପେରେ ଭାରତବର୍ଷର ଚର୍ଚ୍ଚା ।
 ଭାରତର ପାରମ୍ପେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଣିକି
 ଭାରତବର୍ଷର ଚର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ହେ-
 ବାର ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବର
 ହୋଇଅଛୁ ଏବଂ ମନରେ ବହୁତ ଆଶାର ସମ୍ପା-

ର ଦେଉଅଛୁ । ଉକ୍ତ ସଭାର ଜଣେ ମେମ୍ବର
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାହେବ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା ବିଶେଷରୂପେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ସେ ଭାବରେ
 ଏ ହିତକର ବ୍ୟାପାରରେ ମନ ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଇହିଁରେ ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଧୁ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ
 କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୁହେ, ଭୂତକାଳରୁ
 ଏହି ବ୍ରତର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ସଂସ୍କୃତ ଭାରତବା-
 ସିକର କୃତଜ୍ଞତାର ଭାବନା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଦ୍ୟ ଛାଡ଼ାକରି ଦୟୋଃ ପ୍ରଶ୍ନର
 ସମାପ୍ତର ପାଠକମଙ୍କୁ ନମ୍ନେ ଜଣାଉଅଛୁ
 ଯଥା ।—

“ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାହେବ ଅଗ୍ରର ସେକେ-
 ଟିଏ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ ଯେ—ଭାର-
 ତବର୍ଷୀୟ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମୂଲ ଲଗି
 ଜାଣିବା ନିର୍ଦ୍ଦାୟ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ସେହିରୁ-
 ପ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଲାଭସେନୁ
 ଦେବାକୁ ହେବ, ଏହିରୂପ ଯେଉଁ ବିଧି ହୋ-
 ଈଅଛି “ ଦୋମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ” ଇହିଁର
 ଅନୁମୋଦନ କରିଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ?

କିମ୍ପ ସାହେବ ପ୍ରଭୃତିରେ କହିଅଛନ୍ତି—
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳ୍ପପ୍ରଦେଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ସାହେବ-
 କର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରୁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଓ କରସି-
 ଯୁ ପ୍ରଦେଶର ଭାରବାସୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ ଓ ଦାଣ୍ଡି-
 ବାଲମାନଙ୍କୁ ଶାସନାଧୀନ କରିବା ନିମନ୍ତେ
 ସେମାନଙ୍କର ନାମ ରେକର୍ଡ଼ାଣ କରିବା ପାଇଁ
 କେଉଁ ଅଇଳ ପ୍ରକାର ହୋଇସକ୍ତ, ବେଧ
 ହୁଏ ମାନନୀୟ ସହ୍ୟ ମହାବ୍ରାହ୍ମଣ ସେହି ଅଇଳର
 କଥାହିଁ କହୁଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ପ୍ରଦେଶରେ
 ଭାର ବହୁବା କାରଣ ଯାକାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ
 ନାହିଁ, ସେହି ପ୍ରଦେଶରେ ଭାରବାସୀ ମୂଲ୍ୟ-
 ମାନକେ ବେତନ ନେଇ ଯେଉଁ ନିୟମରେ ଖଟି
 ପାରିବେ, ଉପରେନ୍ତି ଅଇଳଦ୍ୱାରା ଭାବୁଛି
 ବିଧିବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଲକ୍ଷ ସାହେବ ସେହି
 ଅଇଳର ଅନୁମୋଦନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ତାହା
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଗ୍ନିୟା ଅସିଷରେ ଅସି ପହୁଣ୍ଡ
 ଅଛି ।

ଗତ ଜୁନ ମାସ ତା ୨୧ ଋଷରେ ଭାରତ-
 ବରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଭାରତ ସମାଜ ଅଗ୍ରର
 ସେକେଟିଏ ଅବ ଷ୍ଟେଟ କିମ୍ପ ସାହେବଙ୍କ
 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ କି ସିଦ୍ଧଳ ଦ୍ୱାପ
 ପ୍ରଦେଶୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଇଉରୋପୀୟ
 ଅପରାଧୀର ବିଚାର କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ କି ନା ?

ଯଦି ତାହା ନ ହୁଏ ତାହା ଦେଲେ ସେମାନେ
 ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର ସମତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବ୍ୟବ-
 ହାର କରିଥାନ୍ତି, ଉଦ୍‌ବିଷୟରେ କେବେହେଁ
 କୌଣସି ଅସନ୍ତୋଷର କଥା ଶୁଣା ପାଇଅଛି
 କି ନାହିଁ ?

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲାଭୁତରେ ଏହାସରି
 ସାହେବ କହିଲେ ଯେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପନିବେ-
 ଶିକ ଅସିଷସମାଜକୁ ଥିବାକୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହାର
 ପ୍ରଭୃତିର ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅଦେଶ ଦିଅନ୍ତା-
 ଲା । ଇହିଁ ଉତ୍ତରୁ ସେ କହିଲେ—ଆମ୍ଭେ
 ଉତ୍ତୟ ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରଭୃତିରେ “ ନା ” କହୁ
 ଅଛୁ । ଆମ୍ଭେ ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ
 ଯେ, ସିଦ୍ଧଳ ଦ୍ୱାପସ୍ତୁ “ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ”
 ଅଦାଲତରେ ଜଣେ ସେହି ଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦାୟୀ
 ବିଚାରକ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ଦେଶୀୟ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଇଉ-
 ରୋପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଉତ୍ତୟ ଜାତିକରହିଁ
 ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର କରିଥାନ୍ତି । ଉତ୍ତୟ ଫୌଜି-
 ଦାସୀ ଆଇନ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ବିଦେବ ବିଧିବଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ ।”

ଓଡ଼ିଶାର ବନରମାନ ।

ଓଡ଼ିଶା ବନର ସମ୍ପର୍କୀୟ ସନ ୧୮୮୩
 ଶାଲର ବିଜ୍ଞାପନା ଗତ ମାସ ତା ୨୭ ଋଷର
 ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ବି-
 ଜ୍ଞାପନା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତର ସହେବ ଗତମଇ
 ମାସ ତା ୨୭ ଋଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପଠାଇ
 ଥିଲେ । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତକର ବିଲ୍‌ର ସିଦ୍ଧା-
 କୁ ହୁଟି ନେବାର ସ୍ୱଭାବୁ ବାସିକ ବିଜ୍ଞାପନା
 ଏ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀପ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ବିଜ୍ଞାପ-
 ନାର ସାର କଥାମାନ ନମ୍ନେ ସଙ୍କଳନ କଲୁ
 ଯଥା—

ଚଟକ ।—ବଗର ଏଠାର ଏକମାତ୍ର
 ବନର ଅଟଇ । ଏଠାରେ ବନର ରସମ
 ଇତ୍ୟାଦି ଟ ୧୭୪୧୧ କା ଅମଦାନା ଏବଂ
 ଉତ୍ତମ୍ପର୍କୀୟ ମଦକୁମା ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟୟ ଟ ୨୭୭୦୨୮
 କା ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଭୁବନାରେ ଜଣା-
 ଯାଏ ଯେ ସେବର୍ଷ କେବଳ ବନର ରସମ
 ଟ ୧୦୯୦୪୮ କା ପୁଲେ ଏ ବର୍ଷ ଟ ୧୦୫୩୮
 କା ହୋଇଅଛି । ଅଧିକ ଜାହାଜ ଅସିବାରୁ
 ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ସର୍ବ
 ସୁଦ୍ଧା ୧୦୫ ଜାହାଜକୁ ଏ ବର୍ଷ ୧୫୭ ଜାହାଜ
 ଅସିଥିଲା ଯଥାକଳ ଜାହାଜ ପ୍ରାୟ ସମାନ
 କେବଳ ଦେଶୀୟ ଜହାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ

ସୁଲଭ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଧାନ ଚାଷକୁ ନେବା ସକାଶେ ବିଶେଷ ଆସିଥିଲା ।

ଏ ବର୍ଷ ବିଦେଶୀୟ ବନରକୁ ଟ ୧୦୮୩୩୭୭ କାର ଏବଂ ସୁଦେଶୀୟ ବନରକୁ ଟ ୧୧୨୮୩୩୦ କାର ସବୁଦିନୀ ଟ ୧୮୨୧୭୭୭୯ କାର ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିର ପୁଂବର୍ତ୍ତ ଲେବଳ ଟ ୧୦,୩୮,୫୮,୮୯ କାର ଶସ୍ୟ ରମାନା ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ଏ ବର୍ଷର ରପ୍ତାନ ପୁଂବର୍ତ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ଟ ୦ ୯୯ ଅଧିକ ହେବ ମାତ୍ର ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଗୁଣ ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନ ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ଏ ବର୍ଷର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟ ଉତ୍ତରା ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଯେତେ ଶସ୍ୟ ଏ ବର୍ଷ ରପ୍ତାନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ପରମାଣ ୭୨୧୭୦୦ ହଜର ଅଟଇ (ଧନର ପ୍ରାୟ ବାଲେଶ୍ଵର ସେ ୫୭ ରୁ ହେବ)

ଏ ବନରକୁ ଅମଦାନୀ ହେବା ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରେ ସମାଲୁଗା, ପୁରୀ, ଧାରୁ ମସଲ ଅଦିମ ମତ ଅଖା ପ୍ରଭୃତି ଅଟଇ । ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ ଏ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ କେବଳ ଟ ୫୭୦୫୦୯ କାର ଏବଂ ତହିଁ ପୁଂବର୍ତ୍ତ ଟ ୫୭୨୦୦୮୯ କାର ଅମଦାନ ହୋଇଥିଲା । ମୋଟରେ ବଜାରର ବନରର ବାଣିଜ୍ୟ ଉଲ୍ଲଖିତ ପ୍ରାୟ ଅଟଇ । ସପା—

ସନ ୧୮୮୧/୮୨	ସନ ୧୮୮୨/୮୩
ଅମଦାନୀ ଟ ୮୫୭୧୭୦	ଟ ୧୭୩୧୭୧
ରପ୍ତାନ ଟ ୧୧୧୧୩୮୧୫	ଟ ୨୧୭୦୪୧୭
ଟ ୨୮୫୧୦୫୫	ଟ ୩୧୫୫୫୮

ଅମଦାନୀ ଉତ୍ତରା ପଡ଼ିବାର ଯାହା ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଏ ତାହା ପ୍ରକୃତ ନୁହଇ । କଟକର ଅମଦାନୀମାନ କେବଳ କଲକତାରୁ ଆସଇ ଏବଂ ତାହା ଚୁନବାଇ ବାଟେ ଦେଉଥିବାରୁ ବଜାରର ପଡ଼ିବା ପଡ଼ି ଯାଇଅଛି । ବଜାରର ଦେଶୀୟ ଲେବଳ ପ୍ରତି ଆଦୌ ପୁଂବର୍ତ୍ତାତକ ନୁହଇ ଏବଂ ଚୁନବାଇ ନଦୀ କୂଳରେ ସୁଲ ପଥ ମୁଣ୍ଡରେ ଅବସ୍ଥିତ କରବାରୁ ଲେବଳର ଗମନାଗମନର ସେମନ୍ତ ସୁବିଧା ଅଛି ନାହିଁ ବାଟେ ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣାଇବାର ଭେମନ୍ତ ସୁବିଧା ହୋଇଅଛି । ବଜାରର ବାଟେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା କିଛି ଅମଦାନୀ ହେଉଅଛି ତାହା ଅଧିକାଂଶ ମାନ୍ୟ ଓ ଅନାୟତ୍ତ ପ୍ରଦେଶରୁ ଅଟଇ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଏହା ବହୁବାଣିଜ୍ୟ ସକାଶେ ବଜାରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାତ୍ର କଟକରେ ସେପରି ମହାଜନ କାହାଣୀ ଥେ

ବିଦେଶରୁ ଜାହାଜ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣାଇ ଏଠାରେ କାରବାର କରାବେ । ଦେଶୀୟ ଲେବମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ସାହସ କଲେ ଯେ ବଡ଼ ଲାଭର ବିଷୟ ହେବ ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କେବଳ କରବା ମୂଳ ଅଟଇ ।

ପୁଣ୍ୟ—ଏହି ବନରର ଅୟ ଟ ୫୭୨୯ ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୮୮୩ ହୋଇଅଛି । ପୁଂବର୍ତ୍ତର ଅୟ ଟ ୫୫୫୯ କା ଥିଲା ପୁଣ୍ୟକୁ ନିୟମିତରୂପେ ଅପୂର୍ତ୍ତା ତାହା ଜାହାଜମାନଙ୍କର ରପ୍ତମ ଏବଂ ସରେ ବଜାରରଠାରେ ନିୟା ଯାଉଥିବାରୁ ଅୟ ଏତେ ଉତ୍ତରା ହୋଇଅଛି । ନୋହଲେ ପୁଂବର୍ତ୍ତରେ ୨୯ ଜାହାଜ ସୁଲରେ ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ ଗୋ ୩୫ ଟା ଜାହାଜ ଆସିଥିଲା । ଦୁଇ ଶତ୍ରୁ ଜାହାଜ କେବଳ ଯାହି ଦେଖି ଆସି ଥିଲା ।

ଏ ବନରଠାରୁ ବିଦେଶରୁ ଟ ୩୨୧୭୯ କାର ଏବଂ ସୁଦେଶରୁ ଟ ୩୦୫୦୫୧୯ କାର ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ପୁଂବର୍ତ୍ତର ମୋଟ ରପ୍ତାନ ଟ ୭୧୧୮୮୯ କା ଥିଲା । ବିଦେଶୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଉତ୍ତରୁ ବର୍ଷରେ ସମାଜ ରହୁଅଛି । ବୃଦ୍ଧି କେବଳ ଦେଶୀୟ ରପ୍ତାନରେ । ସେଠା କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଦୁଇ ଅଧିକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ କମେ ବାଣିଜ୍ୟ ମହାଜନ ଦୁଇକ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଫିକ୍ସାକାରୁ ବାଣିଜ୍ୟ ବଢ଼ିଅଛି ମାତ୍ର ବିମିଶ୍ରଣ ଖାଦେବ ବୋଲନ୍ତି ତ ଲାଭର ସୁବିଧା ଦେଖିବାରୁ ସେମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଫିକ୍ସାକଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପ୍ରକେ ଲାଭର ସୁବିଧା ନ ଥିଲା । ତାହା ଲେବେ ଛାଡ଼ି ନ ଥିଲେ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ଦୁଇ ଦୁଅନ୍ତା ପରା । ଏବନରର ଅମଦାନୀ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଓ ତାହା ଚାଷ ପଠାଇବାର ଅଖା ଭର ପ୍ରାୟ ଅଛି କିଛି ନାହିଁ ।—ଏଠାର ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷର ମୋଟ ଫଳ ଯଥା—

୧୮୮୧/୮୨	୧୮୮୨/୮୩
ଅମଦାନୀ ଟ ୩୭୧୭	ଟ ୨୩୧୭୫
ରପ୍ତାନ ଟ ୮୫୫୦୫	ଟ ୩୭୫୫୦୧
ଟ ୮୮୨୦୯	ଟ ୩୮୭୭୭୩

ବାଲେଶ୍ଵର—ଅୟ ଟ ୧୦୫୮୮୯ କା ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୫୭୧୦ ହୋଇଥିଲା । ପୁଂବର୍ତ୍ତର ଅୟ ଟ ୧୨୦୨୯ କାରୁ ବ୍ୟୟ ଟ ୭୧୧୫୯ ଥିଲା । ଅନ୍ୟତମକ ଜାହାଜ ଆସିବା ଏଥିର ଦେଉ ଅଟଇ ପୁଂବର୍ତ୍ତ ୫୨୦ ଜାହାଜ ଆସିଥିବା ସୁଲେ ଏବର୍ଷ କେବଳ ୩୭୨ ଆସିଥିଲା

ପୁଂବର୍ତ୍ତ ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ପଥର ହୋଇଲା ଅଗିବାରେ ଅନେକ ଜାହାଜର ଆମଦାନ ହୋଇଥିଲା ।

ଏଠାରୁ ବିଦେଶରୁ ଟ ୧୭୧୭୭୯୯ କାର ଏବଂ ସୁଦେଶରୁ ଟ ୧୫୩୨୭୮୯ କାର ସବୁଦିନୀ ଟ ୧୭୦୫୫୭୫୯ କାର ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିପୁଂବର୍ତ୍ତର ମୋଟ ରପ୍ତାନ ଟ ୧୧୭୨୦୫୯୯ କା ଥିଲା । ଯାହା କିଛି କେବଳ ମାନ୍ୟତା ପାଇବୁ ରପ୍ତାନଦ୍ଵାରା ହୋଇଅଛି ।

ଏଠାର ଅମଦାନୀ ବାଣିଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ ଅମଦାନୀର ପ୍ରଧାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯାହା କଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ତହିଁରୁ ଅନ୍ୟ ନୁହଇ ଅର୍ଥାତ୍ ବସାଲୁଗା ପୁରୀ ଧାରୁ ଓ ମସଲ ଅଟଇ । ଏ ଧ୍ରୁବମାନଙ୍କର ମୋଟ ଅମଦାନୀର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୭୫୫୮୮୯୯ କା ଅଟଇ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକା ବସାଲୁଗା ଓ ପୁରୀର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫,୭୭,୭୧୯ କା ପୁଂବର୍ତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୫୭୧୨୫୭୯ କା ଥିଲା ।

ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ମୋଟ ଫଳ ଯଥା—

୧୮୮୧/୮୨	୧୮୮୨/୮୩
ଅମଦାନୀ ଟ ୩୧୦୩୦୭୧	ଟ ୩୨୧୦୫୮
ରପ୍ତାନ ଟ ୫୭୭୮୮୮୩	ଟ ୫୫୧୨୧୦୧
ଟ ୧୧୧୧୭୩୫	ଟ ୧୭୧୨୦୫୭

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ନିଜ ବାଲେଶ୍ଵର ଛାଡ଼ି ଚାଷରୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ତରାସ ରଥା ତୁଡ଼ାମଳ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥଙ୍କ ବନରମାନ ଅଛି । ସମସ୍ତ ବନରର ମୋଟ ଦେଶର ଉପରେ ଲେଖା ଗଲା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଏବଂ ଚୁନବାଇ ପ୍ରଧାନ । ଯାତକମାନଙ୍କ ଛାଡ଼ିବା ନିମିତ୍ତ ଏ ଦୁଇସ୍ଥାନର ଫଳ ପୁଂବର୍ତ୍ତରୂପେ ଲେଖା ଗଲା ଯଥା—

ଅମଦାନୀ	ରପ୍ତାନ
ବାଲେଶ୍ଵର ଟ ୧୦୫୩୭୮	ଟ ୧୫୫୫୦୮୦
ଚୁନବାଇ ଟ ୫୫୭୫୭୧୭	ଟ ୨୭୭୭୧୭୫

ଏଥିରୁ ଚୁନବାଇର ଫେଟ୍ ଅଦିପର ଦେଖି କି ସେଠାର ସମସ୍ତ ଅମଦାନୀ ଏକା କଟକ ସକାଶେ ଅଟଇ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଅଂଶ ବସୁତ ଓ ଉତ୍ତର ଗଡ଼ଜାତରୁ ବାହାର ଯାଏ । ସୁତରାଂ ଚୁନବାଇର ଅମଦାନୀରୁ କଟକର ଅମଦାନୀ ହୋଇବାରୁ ହେବ ଏବଂ ଏ ଟକା ମିଶା ଦେଲେ ବାଲେଶ୍ଵରର ଅମଦାନୀ କେବଳ ଦ୍ରବ୍ୟ

ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବ । ଅଧିକ ଓଡ଼ିଶାରେ କଟକ
କଲ୍ୟାଣ ବାଣିଜ୍ୟ ଅଧିକ ଅଟେ ।

ପୁଣ୍ୟ ନଟକକୁ ଯେତେ ସୁଧା ଓ ଲୁଗା
ଅସୁଧୁଲ ସେ ସମସ୍ତ ବିଲଗା ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବିଲଗା ସୁଧାଠାରୁ ବମ୍ବେର ମୋଟସୁଧା
ଅଧିକ ଅର୍ଥଦାନୀ ଦେଉଅଛି ଏ ସୁଧା ମୋଟ
ଲୁଗା ଶୁଣିବାରେ ଭଲମାନେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତି ।
ଏହପରି ଜନ, କୋଣାର୍କ ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ
ଭୂମିକ ଶାନ୍ତିମାନ ବମ୍ବେରୁ ଅସୁଅଛି ।
ଏ ସମ୍ପାଦ ଅନଳ ଜନକ ଅଟଇ କାରଣ
ସୁଦେଶୀୟ ଦୁବ୍ୟସ୍ତର ଲୋକଙ୍କର ଯେତେ
ଅଧର ବୃଦ୍ଧି ଯେତେ ମଙ୍ଗଳ ଅଟଇ ।

ଗୁମବାଲି ବନ୍ଦରରେ ପଶୁକଙ୍କ ଗଣ ସ୍ୱାଧିକ
ଭଲଲକ୍ଷ୍ମିଭରୁପେ ହୋଇଥିଲ ଯଥା—ଏବର୍ଷ
୨୯୩୭୯ ଜଣ ଅଧିକ ଏବଂ ୧୭୮୭୭ ଜଣ
ମିଳି କରଥିଲେ ତହିଁ ପୂର୍ବର ଯଥାକ୍ରମେ
୨୯୩୮୯ ଜଣ ଏବଂ ୨୩୦୭୭ ଜଣ ହୋଇ-
ଥିଲେ । ପୁରୀ ମୋଟ ଫଳରେ ବିଶେଷ କିଛି
ନହିଁ ।

କଟକ ଓ ପୁଣ୍ୟ ବନ୍ଦରରେ ବିଜ୍ଞାନୀ ବର୍ଷ-
ରେ କୌଣସି ଦୂର୍ଘଟଣା ହୋଇ ନାହିଁ କେ-
ବଳ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଜୀବଦେବ ପ୍ରସାଦ ନାମକ
ଗୋଷ୍ଠୀଏ ସୁଲୁପ ମସ୍ତ ପଡ଼ିଥିଲ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ନୂତନ ଏକତଃ ବିନିଗ୍ରହ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ନରମଳ
ସାହେବ ଯେ ସମ୍ପାଦ ଶୁଣିବାର ଅପରାଧ କାଳରେ ଏ
ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଏହି ଏକ ସମ୍ପାଦ ମଧ୍ୟରେ
ତେ ପ୍ରକାର ଚାର୍ଯ୍ୟ ନିବନ୍ଧ ବିରଚନା ଚଳୁଥିଲେ ତହିଁରେ ନିଶ୍ଚୟ
ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ ହେଉଥିବା କଥା ଅଟଇ ।

ସତ ରବିବାର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଲ୍ଲେଖ ସହର ଯେଉଁ
ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିଲ ତହିଁରେ କୋଣାର୍କ ପ୍ରକାଶକ
ଶିବୁକ ପାଣି ଶୁଣିବାର ଶୁଣିବ କି ମତ ପ୍ରକାର କରବା ନିର୍ଦ୍ଦି-
କୋଟ ଏ ବର୍ଷ ଶୁଣି ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ ଦୋ-
ଧିକ କାଟିବାପାଇଁ, ସମ୍ବେଦନାଶୀଳତା, ବାବୁ ଦତ୍ତାର
ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ତି, ବାବୁ ନରମଳର ପାଠ ପ୍ରକାର ମୁଦ୍ରିତ
କାଳମାନେ ସମସ୍ତ ସୁଧୁପ କରଣ ହୋଇ ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ବାବୁତା ଶାଣୀ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିବୁ ସମ୍ପାଦ
ବର୍ଷା ଦେବୁ ଅନେକ ଯାତ୍ରା ମନରେ ସୁଖ ହେଉଅଛି ।
ସୁଧରେ ବାବୁତାର ଦୁଇପଟ ପଂ ଠାକୁର ଶୁଣିବୁରେ
ପଞ୍ଚସପ୍ତକ । ବାବୁତାର ସମ୍ପାଦ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ସହଯୋଗୀ
ସତ ସମ୍ପାଦରେ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି ।
ଉକ୍ତ ସହଯୋଗୀମାନ ମିଳିତସମ୍ପାଦ କରଣ ଟଙ୍କା କୋଟି

ଗୋଲମାଲ ବିବରଣୀରେ ତାହାକ କାରଣ ପଞ୍ଚ ଚତୁରତ
ହେଉଅଛି ଏବଂ ସେ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ ତାହାକ ବର୍ଷରେ
ଅଧ କରେ ନପୁତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଦେବମାନ୍ୟର ଶାନ୍ତିକ ଅସୁଧୁତା ଓ କ
ଏଲ ପରାଣା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବର୍ଷ ଦ୍ୟାୟ କରି ଯାଉ
ଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଫଳାଣମୋହନ ସେନାପତି ବାଲେଶ୍ୱର କାନ୍ୟ
ସହର ସହକାରୀ ସେକଟର ନପୁତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଣିବୁ
ବାବୁ ମହାଶୟ ଅଧିକ ଦେଖାମାଲକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକେ ନାହିଁ
ସେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ ଲସୁତା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଉକ୍ତିକୃତ ପୁସ୍ତକ ସୁପ୍ରସଙ୍ଗ ସାହେବ ଅପଣା
ଅଧୀନଶ ବର୍ଷଗ୍ରନ୍ଥକ ପ୍ରତି ବର୍ଷଗ୍ରନ୍ଥକଦ୍ୱାରା କରବାର ଯେଠା
ସମ୍ପାଦ ପ୍ରକାର ଜଣାଯାଏ । ତାହାକର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବର୍ଗଲ
ମାକିଲେଟି ସାହେବ ଅନିଆ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସମସ୍ତ ଅଲଗ
ଅପରି ତାହାକଠାରେ ଦେବର ନୂତନ ଏ ଯେଉଁ ସମ୍ପାଦ
ପ୍ରକାର ହେଉ ନାହିଁ ।

ରାଜ ସମ୍ପାଦକେ ଯାତ୍ରା ଅଧିକ ଦେବାରୁ ଶୁଦ୍ଧକାଳ
ବିମାର ପ୍ରତିକ୍ଷେପ ପ୍ରତି ଟ୍ୟାକ୍ ଲିଡ଼ ନେଇଥିଲେ । ଉ, ପ,
ସେଠାର ବିମାର କରନ୍ତୁ ଗତ ସମ୍ପାଦ ବୁଦ୍ଧିବାର ବନ
ସନ୍ଧ୍ୟାସମ୍ପାଦକେ ପଦ୍ମ ଅନେକ ଉଦ୍ଦାୟ ଦେବା ସମ୍ପାଦକେ
କରେ ପାରିଲେ ଶାନ୍ତିକ ବୁଦ୍ଧି ଯାଉଅଛି । ଉ, ପ,

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପାଦକ ବହୁତ ଯତ୍ନ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତି
କର୍ତ୍ତାମାନେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ହୃଦ କରବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ମାନ୍ୟତାକୁ ଉତ୍ତମ କରି ଅମ୍ବମାନ
ଶୁଣି ଶାନ୍ତିକ କରବାରୁ କରନ୍ତୁ ବ୍ୟ ଏବଂ ଲୋଚନାତ
ଦୁବ୍ୟର ଅମ୍ବମାନ କର କରନ୍ତୁ । ତାହା ହେଲେ ଅଳ୍ପକାଳ
ମଧ୍ୟରେ ଦେଶରେ ଯେହାନ୍ତ କର ଏବଂ କରଇ କର
ଶାନ୍ତିକ ଦେବ; ଏବଂ ଦେଶରେ ଅଧିକ ସମ୍ପାଦ କର
ଶାନ୍ତିକ ଦେଲେ, ଦେଶରେଦେଲେ ଅଧିକ ଶାନ୍ତିକ ନିମନ୍ତେ
ଅମ୍ବମାନ ଶୁଦ୍ଧ ଯତ୍ନ ଦେବାର ଉଦ୍ଦ ।

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଯେ ହୋଇଅଛି ସେ, କରେ ସମ୍ବଳକାୟ
ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରତିନିଗ୍ରହରେ ଅପର ପର ସାଧ ପ୍ରକାର ପାଠକ
କରନ୍ତି ଏବଂ ଏକଦିନରେ ୧୦୦୦ ପରକ ପଠି ବାବୁ
ବ୍ୟବହାର କରାନ୍ତି ।

ଦୁର୍ଗମାନଙ୍କ ମତରେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ସ୍ୱାଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋ,
ପେଶା ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ଦଳ କରୁଅଛି । ଏହି ସ୍ୱାଧିକ ଉତ୍ତମ
ପର ସୁଧୁପ ସୁଧୁପକ ଲାଗିବ ଦୁଇବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ଶ୍ରୀ ଦେବମାନେ କରୁଥିବୁ ବହୁତ ଅଧିକ ବାଳ ବହୁଅଛନ୍ତି ।
ସେ ଅଧିକ କରୁଅଛନ୍ତି ୧୦୦୦ରୁ ୧୦୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ
ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପାଦ ପରଦ୍ୟାୟ କରିବାକୁ ହୁଏ କାରଣ
ସୁଧୁ ବ୍ୟବସାୟର ଉତ୍ତମ ପେଶାରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଦେହକୁ
କରୁଅଛି କରେ ।

ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଓ ଉତ୍ତରାଧିକ ପଠିବା ଉତ୍ତମ ସାହେବକ
କର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଉତ୍ତମ ଦଳ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା
ପାଠକଙ୍କୁ ଅଧିକ ନାହିଁ । ସିମଳାଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ଗଜେଟକୁ
କରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ପାଦକ ବର୍ଷରେ କେତେ
ସେ କୁଦକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ପରେ ସନ୍ଦେହକାର ନ ହୋଇ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂଲଣ୍ଡ କେବେ ବାହାର କରବୁ କର
ବାବୁ ଉପସ୍ତୁତ କି ନା ସେହି ପରେ ସନ୍ଦେହ କାର ହେଉ
ଅଛି ଏବଂ ସୁଧୁପ କରବୁ ଏବଂ ସେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ମନେ

ସୁଧୁ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଣା ନିମନ୍ତେ ଏ ଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଅଧିକ
ଅନେକ ପଠିବା ଅଛି ।—ପ୍ରକୃତ କଥା, କୌଣସି ପର
ମତ ସମ୍ପାଦକ କରବାରୁ ଯାଉ ଧାରଣକରେ ତହିଁର ସବ
ଶେଷ ସମାଲୋଚନା ନ କର ଅପର ପର କରାବାଦକ
କରବା ସେ କେତେ ଅସାରତା ଓ ମାତ୍ର ହୁଏତାର
ପରସ୍ପର ତାହା କେବେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କେ ହୁଏ ପାରେ ।

କଲିକତା ପଶୁକାଳକୁ ଦୁଇ ଶୁଣକଣ୍ଠି ଯୋଗ୍ୟ କୁସୁବର୍ଣ୍ଣ
ଗଣାର ମାଲସପେଶକୁ ଅମ୍ବମାନ ହୋଇଅଛି । ମଧ୍ୟ ଅଧିକା
ଦେଶର ଏକପ୍ରକାର ମର୍ଦ୍ଦକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରକାର
ମର୍ଦ୍ଦକ ଅଣା ଯାଉଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁଦେଶ ଅଧିକ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ସେ ମହେଶ୍ୱର ମିଳିତସି
ପାଲିକର ଶୁଣିଅଛୁ ବସାୟତା ଅଧ୍ୟାୟର ହେତୁ
କେଲେଲପୁର ନାମକ ଏବଂ ଗ୍ରାମର ସମ୍ପାଦକ ବାଣିଜ୍ୟ
ଗ୍ରାମଗଣ ଅଧିକ ଶିବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।—ସେ
ଉଁ ମାନଙ୍କ ନିର୍ମୂଳ ଶାନ୍ତିକ ସୁଧୁପ ହୋଇଅଛି ସେହମାନଙ୍କ
ପ୍ରତି ଏପରି ଅଧ୍ୟାୟର ଉତ୍ତମ କରବାର କି କୌଣସି
ଊଷ୍ୟ ନାହିଁ ?

କଲିକତା ପାଠକ ସାହେବ ପାଠକଠାରେ ଅପରପର
ନୁହନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବରମିଳିତାମଠାରେ ତାଙ୍କର ଗଜକୈ
ଶକ ଲାଗିବ ପଞ୍ଚମଶତମ ସାମ୍ବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ସମ୍ପାଦ
ହେଉଅଛି । ଏ କିମ୍ବା ଉତ୍ତମରେ ଉକ୍ତ ପାଠକ ସାହେବ
କଲିକତା ଦେଇଥିଲେ ସେ ତାହା ଶୁଣିବା ନିମିତ୍ତ କୋଡ଼ିଏ
ତୁଳାର ଯେକେ ଏକଦିନ ହୋଇଥିଲେ ।—ଲୋକେ
କେତେ ମହାନୁହନ୍ତି ।

ଦୁକେ ବାବୁ ଦେବକ ପଠି ମ ସରକାର ଉତ୍ତମପେ,
କଟକ ସୁଧୁପ ହୋଇ ଉତ୍ତମପାଠ ପାଠକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ସୁଧୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପର ହେଉଁ ସେ ତାଙ୍କ ବର୍ଷରେ ବାବୁ
ଦୁର୍ଗମୋହନ ମଣିକ ନପୁତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ନପୁତ୍ର ସୁଧୁ
ହୋଇଅଛି ।

ପାଲିକାଳକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେକ ସମ୍ପାଦକେ ସମ୍ପାଦ
ସେଉଁ ବାବୁକ ବାହାର ହୋଇଥିବ ତହିଁରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି ସେ ଉକ୍ତ କଲେକ ପ୍ରଦେଶକ ଶ୍ରୀକ ପ୍ରତି
କରଦେଶୀୟ ବର୍ଷମେଧକର ପ୍ରତିବର୍ଷ ୮୦୦ ଲା ଶ୍ରୀ
ପରଇ । ବର୍ଷମେଧକ ସେକେ ଦୁଇକ ଓ ଶିକପୁର କଲେକ
ଉପରେ ସମ୍ପାଦ ନିର୍ଦ୍ଦି ଉକ୍ତ ତାହା ହେଲେ ଅନେକ
ଟଙ୍କା କର ପାରେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏତେ ବହୁତ ହେବ ସେ,
ଏହା ସୁଧୁପାରେ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକ ପାଠକ । ପ୍ରଦର୍ଶନ
ସୁଧୁପ ପ୍ର ସୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । ପଠିଅରେ ସମ-
ସ୍ଥିକ ସୁଧୁପା କରୁଣ ହେଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତମ ଦୁବ
ହାଲେ ଅନଳକର କାର୍ଯ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅପର
ଦେଖୁ ନାଧା ଜର୍ଦ୍ଦିକ । ପ୍ରାନ୍ତ ସହୁପ ଦୁଇ ଉପରେ ଅଧି
ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀକ ହେବ ନାହିଁ । କୋଷ ଦୁବ ପ୍ରାନ୍ତ
ଏହାମ ଅଧିକାର କରମାନ ସୁଧୁ କର ନାହିଁ । ଉତ୍ତମ
ଉତ୍ତରେ କି ଅଧିକ କରପାରେ ?

ରାଜ ଦୁଇ ତା ୧୦ ଡିଗରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କମତରେ ଅଧି
କରି ୧୦ ଲକ୍ଷଟଙ୍କାର ସମ୍ପାଦି ତମ୍ବାପ୍ର ହୋଇଅଛି । ତାହା
ଶିବ୍ୟକ ନାମକ ଶ୍ରୀକ ସୁଧୁପାହାର ଦୋକି ନକ୍ତ
ହୋଇଅଛି ।

କାହିଁ ଏଠାରେ କେତେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମାନୁଥିଲେ
 ଯେଉଁଠି ବାହାରୁ ଅଛି । ଏପରି ରୁଗ୍ଣ ମଣ୍ଡଳ
 କଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟହୀନ ହେବ ବୋଲି ମାନୁ-
 ତ ମିତ୍ରନିପାଳଟି ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି
 ଦେଲେ ଅଛନ୍ତି । କିପ୍ରକୃତ ହୁଏ ପତ୍ରିକାରେ
 ପ୍ରକାଶ ରୁଗ୍ଣ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଣ୍ଡଳ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ
 କେତେକ ଲୋକର ପାଠା ଓ ଦୁଇଏକ ଜଣର
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂପର୍କୀ ଯାହା ଓ ଏହି କାରଣରୁ ଉତ୍ତର
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଧରଣୀ ଏକା-
 ଦେକେ ନିଶ୍ଚୟ କରି ଅଛନ୍ତି; ସ୍ୱଚ୍ଛା ଲାଭ-
 ଯା ଲାଭ ହେଉଛି କେଉଁଠି ଓ ମଣ୍ଡଳବ୍ୟବସାୟ-
 ଯାହାକୁ ସେଠାରେ ହୋଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଅଛି ।

୨ । ମନୁଜୀ (Theosophist) ଥିବା
 ପୁସ୍ତକରେ ଗତ ତା ୧ ଉତ୍ତର ଡିପଲୋମା-
 ଠାରେ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭା ଅଧିବେଶନ କରିଥିଲେ
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସାହାଯ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚା ସୁନାଉଦୀ
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସଭାରେ କେଉଁଠି ଉପାୟ ଅବ-
 ଗୁଣ କରିବା ଉଚିତ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା
 ମେଳ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ବାଦାନ୍ତବାଦ
 ହେଲେ ଉତ୍ତରରେ ସେମାନେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ହେଲେ ଯେ ସେମାନେ ଆପେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବଗତ ନ ହେଲେ ସବୁ କେବଳ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ପରିଣତ ହେବ । ଅଥଚ
 ଏକମତ ହୋଇ ସକଳ କଲେ ଯେ
 ସମସ୍ତେ ଅପଣା ଅପଣା ସିଲକୁ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା
 ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ଦେବେ ଅର୍ଥାତ୍ କାଲ୍ୟ
 କାଳରୁ ବିଦ୍ୟାପିତାର ପ୍ରଥମ ଜିନିଷରୂପେ
 କେବଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପଢ଼ାଇବେ ଏଥିନିମନ୍ତେ
 ଉପାଦାନକରୁ ସର୍ବାଧିକ ସମ୍ଭବ ଅତି ସରଳ
 ଉପାଦାନ ବାକ୍ୟମାନ ସକଳନ କରି ସ୍ୱଳ୍ପ
 ସ୍ୱଳ୍ପ ମୁଦ୍ରଣ କରିବେ ଓ ମାନୁଜୀରେ ୮୩
 ପୃଷ୍ଠା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯାଠାରେ ପ୍ରାଥମ କରିବେ ।
 ଉପାଦାନମାନଙ୍କ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ ଥିଏ ସ୍ୱ-
 କର୍ମରୁ ରଖାଯାଏ ଯାହା ଓ ୩୦ ଟଙ୍କା ଓ ଅନ୍ୟ
 କିଛି ଅବ୍ୟୟ କ୍ରମେ ୫୧୫ ଟଙ୍କା ଓ ଜଣେ
 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପ୍ରକାଶକ ହେଲେ ।
 ଉପାଦାନରୁ ରଖାଯାଏ ଯାହା ଅଧିକ କହିଲେ
 ସେ ଉପାଦାନକ୍ରମେ ପ୍ରକାଶରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ
 ସର୍ବାଧିକ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଦକ୍ଷସହଯୁକ୍ତ
 ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବେ । ଏଭଳି ଆହୁର ମାସିକ
 ପତ୍ରିକା ଉପାଦାନ ସମ୍ପାଦନା ଅଛି । ପାଠଶାଳା-
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ଥିର କରିବା କାରଣ ଆଗାମୀ

ତା ୧୧ ଉତ୍ତରରେ ଏକ ସିଲେକ୍ଟ କମିଟି
 ବସିବ । ଏହି ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ବ୍ୟକ୍ତିରେକେ
 ଥିବାସମ୍ପର୍କମାନେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମାନୁଜୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା-
 ନୟର ଅବଶ୍ୟ ଏକ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ପରି-
 ଶିଳ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦେଖିବ ଦେବେ ଓ
 ଯେଉଁଠି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଉତ୍ତର
 ନିମନ୍ତେ ଧନ ଗଢ଼ିବାକୁ ଅଛନ୍ତି (ପତ୍ରିକାରେ
 ଜଣେ ଧନାତ୍ମ୍ୟ ଦେଖି ବିଶ୍ୱକର୍ମାର ଟଙ୍କା ଗଢ଼ି
 କରି ଅଛନ୍ତି) ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାଣୀ ଲେଖିବେ ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

୩ । କଟକ ମିତ୍ରନିପାଳ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟା-
 ନୟରେ ବେଶ୍ୟାବାଳିକା ଉପବନ୍ଧକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 କଳ୍ୟାଣମାନଙ୍କ ଏକଟି ପାଠ ଅପଣମାନଙ୍କ ଅନ-
 ନୁମୋଦନାୟ ବୋଲି କେତେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପୁସ୍ତକରେ
 ଉତ୍ତରାଧିକାରୀରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମାନୁ
 ଅପଣମାନେ ଶୁଣି ଅସ୍ପୃହ୍ୟାନ୍ତ ହେବେ ଯେ
 ମାନୁଜୀ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିର ସବୁ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟା-
 ନୟରେ ଏହି ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଅଛି ।
 ମାନୁଜୀ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାହେବଙ୍କ
 ଶିକ୍ଷାବ୍ୟୟରେ ଲିଖିତ ଅଛି, ନିର୍ଭୀକା କଳ୍ୟାଣମାନେ
 ବିଲକାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିବେ
 ମାତ୍ର ବିଦ୍ୟାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ
 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ
 ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମ ହେଲେକେଲେ ଲିଖିତ
 ମିତ୍ରର ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଚୁଡ଼ ଓ ନୀତି ହିନ୍ଦୁ ଚୁଡ଼ ଓ
 ମାନୁଜୀରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭବ । ସ୍ୱଚ୍ଛା ନିୟମ
 ବିଧିବଦ୍ଧ ହେଲା ।

ସିପଲକେନ } ବିଷୟ
 ମାନୁଜୀ } ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ପାଲିକା

ମାନସୋଦ୍ଦୋଧନ ।
 (ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତର)
 ଏହି—ନର ସଭାସଭା

ଉତ୍ତର ପ୍ରକାଶକରେ (ନର-ପତ୍ର ନରକରେ)
 ଚିଠି ଦେବୁ, ନରକା ଦବ ଏ ନରକ—
 ବସିବା ଶୋଭାପାଠାକୁ ନାହିଁ ସୁଖପାଠ ।
 ପତ୍ରପା ସେ ଉପାସି ସଭା—
 ଅପାର ବହାରେ କଥା ଉତ୍ତର ପ୍ରକାଶକରେ ହୁଏ
 କରା-ବସନ୍ତ-କେଶରୀରୁ ସୁଖ ନାହିଁ,
 ଯେତେ ବେଶ ବୁଝି ପାଠୁ ତେତେ ସୁଖୀ ହୁଏ ।
 ମାନବକୁ ବଦେବର ମତ—
 ଉତ୍ତର ଏ ଦେବତା, ହୁଏକ ସୁଖ ସଭା,ର
 ଯାହା ଧର୍ମ ସାହା ନ୍ୟାୟ କର ତା ଉତ୍ତର,
 ଦୁଃଖ ନୋହେ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସୁଖବିଦ୍ୟା ।

କିନ୍ତୁ ନର ପତ୍ରପା ବସନ୍ତେ
 ସହଜେ ମାନବେ ପତ୍ର ବ୍ୟଥା ନକେ ହୋଇ ପୋଡ଼,
 ଖୋଜନ୍ତୁ ସଂସାରେ ଶାନ୍ତ ବସନ୍ତେକେ—
 ତୁଷାସେନ-ତୁଷା ନଳପାକ କ ନବାରେ ! !
 ଭାଗମନ ! ତୁ ହୁଏ ପତ୍ର
 ପ୍ରକାଶକରେ ପତ୍ର ବଦେବ ବଦନ ଏତ,
 ରବ ଶରଣୀବାଳାଳ ସମ୍ବଳ ନ ବଦ
 ବ୍ୟଥାସେ ବାହି ପାଠ ନର ହେଉ ବାହି ?
 କେତେକେଲେ ହୁଏ ପରକାଶ
 ସମ୍ପଦ ବାଳୁତ ରବ ଧର ବରଧନ ହେ,
 ବଦେବ ସୁଖବଦ୍ୟ ହୋଇ ହୁଏ ହୁଏ,
 ପତ୍ରରେ ଅରସ କର ବଦ୍ୟ କାସ ।
 ଚରଣେ ସିବ ଏହୁପତ୍ର,
 ଅପ୍ରକାଶ ହେବ ବୋଲି ନ ସକ୍ତ ରେ ଧର ବୁଲି !
 ତୁମ୍ଭ ପତ୍ର ବନା ରବେ କ ଅଛି ତୋହର ?
 କିନ୍ତୁ ନର ପତ୍ର ହୋଇ ରେ ମୋହୋର !
 ଦେବେ ସୁଖି ନପଦକାଳ,
 ବସନ୍ତମୁରତ ଧର ସବୁ ଅଶାନ୍ତ ଅବୋର
 ଯେତେ, ଉତ୍ତର ଦୁଃଖମୁରତ ସୁମୁର,
 ଶରଣେ ନୟନକୁ ଗଲେ ଅଶ୍ରୁ ବାହି ।
 ବହୁତମ ବିଷାଦ ବାଦରେ
 ଦୟାଧର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହୁଏ, ଯାଏ ସୁଖ ଶୁଣି
 ନିଶ୍ଚୟ ଅଶାନ୍ତେ ପ୍ରକାଶକାବୁରେ
 ରବଣୀଦ ବିଳୁ ବର୍ଣ୍ଣେ ଅଦୁଃଖପ୍ରୋତରେ !
 ଅଦଳେ ସଂସାର ଗଣେ ବସ,
 ତନ୍ତ୍ରାପଣରେ ତପନା ପଦସ୍ତେ ବଦବା ଶେଳା
 ଜ୍ଞାନାଦେବେ ଅରେ ଅରେ ହୁଏ ପରକାଶ
 ଅଳକ ବସ ସମ୍ପଦ ସୁଖ ପରକାଶ !
 ଏପରି ହେବାର ହେଉ କିମ ?—
 ବାରି ବାର ଅବର୍ତ୍ତନ ବହୁରି ଦେଖ ରେ ମନ !
 ଅର ପ୍ରକାଶି ନବୁରି ରବୁ ବଦାସ—
 ବାହାର ନୁଅଇ କେତେକେଲେ କେଉଁ ବେଶ ।
 କାଲେ ଆସ ଯେ ମନପାମନ,
 ସୌକ୍ୟେ ତା ହୁଏ ଅନ, ବୁଦ୍ଧେ ଭବ ତତ୍ତ୍ୱ ସୁଖ,
 ପ୍ରକାଶି ହବ ଉତ୍ତମରେ ଅଭେଦ,
 ନବୁରି ପିନାଦ ଚଳେ ନିଶ୍ଚୟ କରଣ ।
 କେତେକାମାନ ଉତ୍ତର
 ସତତ କର ଅଶ୍ରୁ ନିକ ନିକ ପଥେ ତାର
 ତଳାଇ ବସନ୍ତ ପେଶ ସୁଖ ବାର ବାର,
 କାଲେ ହୁଏ ସେହି ପୁଣି ଅସୁଖର ସାର ।
 ଏ ସବୁ ବସନ୍ତ ଅକାରଣ ?
 ନା, ଅଛି କୁତୁହାଳ, ନିଶ୍ଚୟାଧାରା ନାଏ
 କରନ୍ତୁ କରିଣେ ମନନ ଉତ୍ତର
 ସେପରି ହୋଇବ ନର-ଅଧୀ କଳକାଳ ।
 ମହି ସଂସା ହୁଏ ମହାକଳା
 ପାଞ୍ଚ ସାତ ପକ୍ଷେ ବାଘ ପରି ବସନ୍ତେ ସାଧ,
 ଉତ୍ତର ପତ୍ର ବାଦ ବହୁତ ସଂସାର,
 ସହ ପାଠା ହୁଏ ପର ଲକ୍ଷ ହେବା ରତ—
 ପରଶେଷେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେ,
 ବାହା ବଳେ କୋହି ପତ୍ର, ବୁଝାଣରେ ନ ହେ,
 ବରଦ୍ୟ ବୁଝି ତର, ରହ ଅବନିତ,
 ସଂସାରେ ବଳର ଲକ୍ଷ ପଲ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଦେଶର ସମସ୍ତ ବସତରେ,
 ପ୍ରକୃତି ନିକୃତି ବଳେ, ଇନ୍ଦ୍ରପୁରୀର ଶ୍ରେଣୀ,—
 ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକୃତି ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିତ ପାଦରେ
 ପାତା ସହ, ପରପର ମାତ ନବାବରେ,—
 ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ସାବଧାନ,
 ନିକୃତି ପାଦ ବାଧରେ ଶ୍ରେଣୀ ସଂସାର-ଅନ୍ତରେ,
 କର ପୁତ୍ର ପଦ ଗୁରୁ, କର ସୁସାଧନ,
 କମେ କମେ ଦନ ଦନ ହୋଇ ବିଲକାଣ,—
 ନିକଟରେ ସୁଧାର ଶକ୍ତିର,
 ରହୁ ସଦା ଅବାଦର, ସମସ୍ତାବଦ ରଚନା
 ମଣି ଅବକାଶ ହୋଇ, ସମସ୍ତକୁ ବାର
 ବସେ ନିଏ, କଳାପୋତେ ପୁଣ୍ୟାସୁବାର—
 ରହି ରହି ସାରସ୍ୱତ ପଦ
 ଯାଅନ୍ତୁ—ବାହୁଁ ଦେବୁ ନ ପାଇନ୍ତୁ ଅନ୍ତରାଳ
 ବାଧା ଦେବୁ ସଂସାରକୁ ରୁଣ୍ଡେବ ନ କର,
 ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବେ ଦୁଏ ସତତ ସୁଖର ।
 ନିକଟତର ସଂସାରରପ୍ରସା
 ଅବର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦ କରଦୟା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ନିତ
 ବାର୍ଦ୍ଧି କର ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ବସୁପତ—
 ଚରଣେ ଲଭେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଉତ୍ତର ରହେ ।—
 ସେ ରହି ଅମୃତନିହିତୀ
 ଅବରରେ ହିର ହିର ଚରଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର
 ପ୍ରକରେ ହୋଇ ଦତ୍ତ ରୁଣ୍ଡିବାଦୁଳ,
 ଦୁଏ ଶାନ୍ତିର ସଦାସାବ ସୁଖପାଳ ।

କମଳା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଗୁରୁ ।
 ଏଗୁଣର ଜଣାଇ ଅର୍ଜୁ ଯେ, ମାନବର
 ଶ୍ରେୟକୁ ବାହୁ ରମନାଥ ଶ୍ରେୟ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ଜମି-
 ଦାର ମହାଶୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଧାନ ଜମି-
 ଦାରମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଶାନ୍ତି ଅଛି ।
 ସେହିମାନେ ସେହି ଭର୍ତ୍ତିର ପ୍ରାର୍ଥୀ ହେବେ
 ସେମାନେ ଏହି ଶ୍ରୀକଣ୍ଠମାସ ମଧ୍ୟରେ କେଳ-
 ସପତ୍ନୀ ମୁକାମ ବରଷକ କରେଇରେ ହାଜର
 ହୋଇ ଅପଣା ଅପଣା କାରଗଜାର ଅଦର
 ପରପର ଦେବେ ଏକ ସେହିଠାରେ ସେହି
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ କେତେ ଭାବାଦରେ ଜାମିନ
 ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ବାହା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସତୁ
 ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉପସିଦ୍ଧ

ଅକ୍ରମିକା	କରପୂଜା
ଅକ୍ରମିକା	ଲେବର
କାଣ୍ଡିପଦା	ଜାମରପୁର
୧୨୩୮୩	ଶ୍ରୀ ମଦେଶଚନ୍ଦ୍ର ବିନୋୟାଧାର୍ଯ୍ୟ
	ଏକେଶ

ନୂତନ ସାଲସା, ନୂତନ ସାଲସା ।
 ଅଧିକାର ମତରେ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ
 ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅନାଦ ବ୍ୟବସାୟ ଓ ବସ୍ତୁ
 କର । ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ସାଲସା ନାନା କାରଣ-
 ରେ ଏ ଦେଶୀୟଙ୍କ ଦେହରେ ଭେଦେ ରୁ-
 କାସା ହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ଦେହକୁ ଏକପ୍ର-
 କାର ନୂତନ ସାଲସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିକ୍ରୟ
 କରୁଅଛୁ । ଏହା ଅଭାବିମ ଦେଶୀୟ ସାଲସାରୁ
 ଲଭିବେପାୟ ଉପାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାହାର
 ଦେହର ପାରକ ଓ ଦୁର୍ଗତ ରକ୍ତର ସମସ୍ତ
 ଦୋଷ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଯାଏ । ଦେହର
 ଅକ୍ଷୟତା, ଶ୍ଯାମାଳ୍ୟ, କାନ୍ଧି, ଶୁଣ୍ଠିଲ କୁଣ୍ଠିଅ,
 ଘା, ନାଲିଘା, ପାଶର ଘା, ଚର୍ଦ୍ଦିରର ଘା,
 କୁଣ୍ଠିଅ, ପେଟର ଅସୁଖ, ଧାରୁଦୋଷଲ୍ୟ ଓ
 ଭକ୍ତନର ଜ୍ୱର, ହୋଷ୍ଟକାଠିନ୍ୟ, ଶ୍ଯାଲେକବର
 ପୀଡ଼ା ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି ନାନା ପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା ଶୀଘ୍ର ଏକ
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅରାମ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରତି କୋଇଲ ୫ ୧୯ ବା ପ୍ୟାଟି
 ୫ ୦ । ଉତ୍ତର ୫ ୧୫ । ପୀଡ଼ା ଅଭାବ କ
 ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରତ ଦିଆଯାଏ ।
 ଶାସ୍ୟ କରକରା ଠାରୁକଣ୍ଠା କାଳା-
 ନାର ପୁଦ୍ଫେ ଦେବୁ ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ୫୭ କନ୍ଦର
 ଭବନରେ ଏ, ଗୋଷ ବୋଧାକିହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୁଏ, ଏକ ଦେବଳ ଭାବାଙ୍କ ନିକଟରେ
 ମିଳଇ ।

ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏକ ସମ୍ପଦ ଦ୍ରବ୍ୟ ବହୁମ୍ ।
 ଗଜା ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତ ଧନାତ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅତି ଅଦରର ସଦାର୍ଥ ।
 ଏକପୋତି କଟକର ଉତ୍କଳ
 ଭାରତୀ ଓ ଜାଲଦାର ରୂପାର
ଗୋଲପଗଛ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛରେ ଗୋଲପଗଛ ଓ ପ୍ର-
 ମଣ୍ଡିତ ଚନ୍ଦ୍ର ଜାଲ ଲେଖାଏ ଅଛି ଓ ରହି
 ରୁପରେ ଏକ ଗୋଲପକାଳ ଜଡ଼ିତ ରହିଅଛି ।
 ଝର ଝରିଥିବା ସୁନ୍ଦର ଭୈଠଗ ଜାଲ ରୁପରେ
 ଗଢ଼ ରହିଅଛି । ଦେଖିଲ ମାତ୍ରକେ ମନ ଦର୍ଶନ
 କରବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛର ଓଜନ ୨ ୨୨ ୨ ର ଓ
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦ ୫ ୧୯ ବା ଅଛି । ଦୁଇଗଢ଼
 ଏକତ୍ର ଅଥବା ପୁଅକୁରୁପେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ
 ପାରେ ।

ଶ୍ରୀକୃପାଳେ ସ୍ୱପ୍ନ ଅଥବା ପ୍ରକୃତାନ୍ତ ଅମ୍
 ନିକଟରେ ବ୍ୟା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା-
 ନିର୍ମୂଳେ ଚଳୁ କରାବେ ।

୧୨୩୮୩ } ଶ୍ରୀ ବିନୋୟାଧାର୍ଯ୍ୟ ।
 } ଭୈରବଜୀବଜୀର ସଦର କଟକ
 The power of attorney granted
 by the undersigned to Mr. A. W.
 BULLOCK is cancelled from this date.
 Cuttack,
 28th Feby. } J. BULLOCK & Co.
 1883.

ଦ୍ରାଘିଣ ସମ୍ପଦ କରଣ
 ପିଟାଅ ଚଳନ ମୁଦ୍ରା କରୁନ ।
ବିଧବା ବିବାହ
 ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ଉତ୍ତରମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧୨
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ କଟକ ଦେଲେକ
 ଉପାଦେ ବାହୁ ଶ୍ରୀ ଦମସ୍ତବନ ମୁର୍ଖ୍ୟାଙ୍କ ନିଦେରେ ବହୁ
 ଦେଲେକ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିନୋଦା ଫେରୁଣ୍ଡିକା ।
 ଏହା ଦୂରଦେଶରେ ବସବାସରେ ପ୍ରସବରେ କେହି
 ଶୁଣି ବୋଲି ନିବନ୍ଧନ । ଦେହପାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଉପକାରୀୟରେ ବହୁମ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରକରା ବୋଧାକିହାର ଗାର୍ଭର ସୁଖଦେଖିବେକ
 ନିକଟରେ ଦେଲେକିତ ତରଳେ ମିଳିପାରେ ଯଥା,—
 ଶ୍ରୀକୃପାଳେ ସ୍ୱପ୍ନ ଅଥବା ପ୍ରକୃତାନ୍ତ ଅମ୍ । ମୂଲ୍ୟମ୍
 ୫ ୧୯ ବା ୧୨ ଅଭାବକ ୫ ୨୨ ମୂଲ୍ୟ ଦେବ ।

ଭୂମିଲିଖପତ୍ରାରେ ଲେଖନ ଉପାଦେଶ କରୁ ଦେଲେ
 ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଯାଦୁ ବୋଲିବେ ଯଥା—
 ପ୍ରଥମପତ୍ର ବକାରେ
 ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ୫ ୨୨
 ଅଧ୍ୟାୟ ୫ ୨୧
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୫ ୨୧
 ମତ୍ର ଚୋପି ବଞ୍ଚେଇ ଶ୍ରେଣୀ କ୍ରମ ଦେଲେକି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଣ୍ଣ ୫ ୨୨ ଦୁ ମଣା ଦେବ ଯାହିଁ ।
 ଦୁର୍ଗତ ଓ ଦୁର୍ଗତର ସଦାରେ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରର
 ଦେବ ଓ ଦୁର୍ଗତ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
 ଅଧ୍ୟାୟ ବଦଳ ସଦାରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଲେକିତ ହୋଇ
 ଗାହକ ।
 ଦେଲେକିତ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେକିତ ଦେଲେକିତ ଦେବ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରତି ।
 ଶ୍ରୀ ଚୋପି ବଞ୍ଚେଇ ବଦଳ ଅଭାବ ୫ ୨୨
 ବାହୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ ସେହି-ସ୍ୱପ୍ନ ବଦଳ ୫ ୧୯
 ଏକକୋଟିକିତ ଚୋପାକାଳ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ୫ ୨୧
 ମହାଦେବ ପରପର ଦେଲେକିତ ୫ ୨୧
 ନିକଟରେକିତ ବଦଳ ଦେଲେକିତ ୫ ୨୨

ଉତ୍କଳ ସାଧକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୩୮୩
୩୦ ଟଙ୍କା

ପା ୨୮ ରୁପ ମାତ୍ରେ ବୁକ୍ତ ହେଉ ପୁ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମା ଗ୍ରାହକ ୧୯ ନ ପତ ୧୨୧୦ ପାଇ ପତକୀର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାନ୍ତ
ଦାଣ୍ଡିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧୯

ବଙ୍ଗଳାଦେଶରେ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଅପରିଚିତ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ କରବାର ଲୋକପୂର୍ବକ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେଣି ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କେତେକ ସ୍ଥାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଉକ୍ତ ମୁରୁଖିଦାବାଦ ପାଟଣା ଏବଂ ବଟକରେ ଉଲ୍ଲାନିବା କାରଣ ଖୋଟ ସେକେଟିଂ ଅନୁମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁକୂଳ ଗୃହପାଠକ ବର୍ଷ ଭଳେ ଦୋଳପୁରୀରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଅଂଶ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେବାର ଅବସ୍ଥାକ ତ ନା ଏ ବସ୍ତୁରେ କଲକତା ଦାନକୋର୍ଟର ମତ ଜାଣିବା କାରଣ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଦେଉବାଦ ଲେଖି ହ ପିଲ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କର-
ଅଛନ୍ତି କି ନା ତାହା ଜାଣିବାକୁ ବାଣୀ ରହିଲା ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ଜାଗଜର ବ୍ୟବସାୟ ।
ଯେମନ୍ତ ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଥା ଜନ୍ମ ହେଲେ ଦେଁ ଆମ୍ବେମାନେ ବିଦେଶରୁ ଜିନ୍ଦା ଅଣାଇ ପିନ୍ଧୁଥିବୁ ସେହିପରି କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର-
ବାର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସତ୍ୟେକ୍ଷ ମିଳୁଥିଲେଦେଁ ବିଦେ-
ଶରୁ କାଗଜ ଅଣାଇ ଦେଖାଗଲା କର୍ମ ନିର୍ବାହ
କରୁଅଛୁ । ଯେଉଁ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଏପରି
ସେଠାର ଉତ୍କଳ ଦେବା ବଡ଼ ସଦକ କଥା
ନଦଇ । ଅନୁମାନକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେଖାଯୁ ବ୍ୟ-
ବସାୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ଉପାୟମାନ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କାଗଜର ଶିଳ୍ପକୁ ବିପ୍ରାୟ
କରିବା ଗୋଟିଏ ଅଟଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟମ
କରୁଅଛନ୍ତି କି ଯେତେ ଦୂର ସମୁଦ୍ର ସରକାୟ
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଏହି ଦେଶୋତ୍ପନ୍ନ
କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥିର
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଫଳସ୍ଵରୂପ ଆମ୍ବେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
ପ୍ରକୃତି ଏକ ପ୍ରସ୍ତିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ
ପୂର୍ବେ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ କେବଳ କନୋଟି କା-
ଗଜ କଲ ଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ କେବଳ ମୋଟ
୫ ଅର୍ବମାନଙ୍କ ମାତ୍ର ଆ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ-
ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳବର୍ଷର କାଗଜକଲ
ସାଧନଗୋଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ
କାଗଜର ଶ୍ରଣ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବଠାରୁ ଅନେକ ଭଲ

ହୋଇଅଛି । ତଥାପି ଶୁଦ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣର ଉତ୍କଳ
କାଗଜ ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ
ଦେଶରେ ଯେତେ କାଗଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ ତାହା
ସମସ୍ତ ଯୋଗାଇବାର ଉପାୟ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ସ ୧୮୮୩ରେ ଟ ୨୨୦୦୦୦୦୦ କାର
କାଗଜ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ବିଦେଶରୁ ଆସିଥିଲା ।
ସନ ୧୮୮୫ରେ ୫୦୫ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ସନ
୧୮୮୬ରେ ୫୪୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାଗଜ
ଅମଦାନ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଅମଦାନ
ଜୁଗାପତିବା ଅବଶ୍ୟ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ କାରଣ
ତହିଁରୁ ଏଦେଶୋତ୍ପନ୍ନ କାଗଜ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର
ଜଣାଯାଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଫଳାନ୍ତରେ କାଗଜର
ଖର୍ଚ୍ଚ ଏଠାରେ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ ବିଦେଶରୁ ମଧ୍ୟ
ଅନେକ ଟଙ୍କାର କାଗଜ ଆସୁଅଛି । ଏହି
ଅମଦାନ ରହିତ କରିବା ଏବଂ ଏଠାର
ବର୍ଦ୍ଧିତ ପ୍ରୟୋଜନ ଯୋଗାଇବା କାରଣ
ଅତୁର ଅନେକ କଲ ବସିବାର ଉପାୟଅଛି ।
ଦେଶୋତ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କମ୍ପାନିକୁ
ହୋଇ କାଗଜର କଲ ବସାଇଲେ ଅନେକ
ଲଭ କରିପାରିବେ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ
ଅନୁମାନକ ମନ ସେ ଦଗରୁ ସାଥୋତ୍ପନ୍ନପେ
ଆବତ ହେଉନାହିଁ । ପୁଣି ଏଠାରେ ତାଲୁକ
ସମାର୍ଥ କି ଅଛିରୁ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ
ବିପ୍ରତ୍ତ ପରମାଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଏବଂ ଦେ-
ଶରେ ସେସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବାର ଉପାୟ ନାହିଁ
ବୋଲି ବିଦେଶରୁ ଉପାଦ ହେଉଅଛି ।

ବଲ୍ଲଭରୁ ଭାରଯୋଗେ ସବାଦ ଅସିଅଛି କି
ସେଠାର ପ୍ରତି କାରୁନସିଲ ସୁଦେନୁବାକୁକ
ଅପିଲ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ସବାଦଟି
ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କ ମନରେ ବଡ଼ାଦାଉ
କରିଅଛି । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଦୁଇମାସ କିଏଦରେ
କଟାଇଦେଇ ଫେର ନୁଅ ପୁରୁଣା ହୋଇ-
ଗଲେ ମତ୍ତ ତାହାଙ୍କମୋକଦମା ଯୋଗେ ସବ୍ୟ-
ସଧାରଣ ଦାନକୋର୍ଟର ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସେଉଁ ମାମଲା ଲଭ କରିବାକୁ ଅଣା କର-
ଥିଲେ ତାହା ସେ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲ ବଡ଼ ଦୁଃଖର
ବିଷୟ ଅଟଇ । ଉକ୍ତ ବିଗ୍ଠବଳୟ କୌଣସି

ସେବେ ଉତ୍କଳରେ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଭାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ଭାରତବର୍ଷ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ କାଗଜ ଆଣିବାର ଦେଖିବି ଏହି କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଯୋଗାଇ ପାରନ୍ତା । ଅବଧ ଏଠାରେ ଯେତେ କଳ ବସିଥିଲେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଭାରତରୁ ଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ଓ ପରଶ୍ରମରେ ହୋଇଥିବ । ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ଓ ଯତ୍ନ ଏ ମାର୍ଗରେ ଯିବାର ଦେଖା- ମାଉ ନାହିଁ । ଅନେକ ଲୋକ ବ୍ୟବସାୟ ସଫାରେ ଧନ ଦେଉଥିବାର ମୁହଁରେ କହନ୍ତି ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ କେହି କିଛି କରିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହି କାଗଜ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତି ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମନ ଆକର୍ଷଣକରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଲିଖିତ କଥାମାନ ଲେ ଶିଳ୍ପ ଭରଣା କରୁଁ ଚାହାଁ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଟି ।

ଏ ସମ୍ପାଦରେ ଏ ନଗରରେ କଳାକୃଷ୍ଣର ପ୍ରଜାପୁତ୍ର ବସୁବ୍ରତ ପାଣ୍ଡୁ ଲିପି ଘୋଳ କଳ୍ପ ଚଳନ ପଡ଼ିଥିଲା । କଲେକଟର ସାହେବଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମରେ ଏ ନଗରବାସୀ ଦେ ଲେକ୍ଷଣ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ମତ ଲେଖି ପଠାଇଥିଲେ ଏକ ଉତ୍କଳସଭାର ସେହି କଠିଣୀ ବସିଥିଲେ ସେମାନେ ଏଥିରୁ ବିଚାର କରୁଥିଲେ । ଏହି ବିଚାର ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଟିରେ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡୁ ଲିପି ଯେପରି ସ୍ତମ୍ଭାଦେଇଥିଲା ତହିଁ ପ୍ରତି ଅନୁମାନକର ଦୃଷ୍ଟି ସାହେବଙ୍କ ଦେବୀକୁ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପ- ଟିରେ ଏଥିରୁ ଅନୁବାଦ ସାଧ୍ୟତା ପୂର୍ବକ ପ୍ର- ଚାରଣ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ କେତେ ସ୍ଥାନରେ ଏମନ୍ତ ଗୁରୁତର ରୂପ ହୋଇଥିଲା ତ ସେହିମାନେ ଇଂରାଜୀ ଅଥବା ବଙ୍ଗଳା କ ଚାଣି ଶୁଭାରୁ କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ଉପରେ ଚିତ୍ତ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଭିନବ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଏକାକେଲକେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଇହିଁ ରୁ ଘୋ- ଣ ଏ ଦୟା ଏଠାରେ ଉକ୍ତ କଲୁଁ ଯଥା;—

ପାଣ୍ଡୁ ଲିପିର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟର ଥା * ଚରଣ—
 “କମି ସମ୍ପର୍କରେ କେବଳ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିର ଉତ୍କଳ କୁହା ଯିବ ଯେ ଗୁଣ, ବଗିଚା ବା ଚରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ କମିତ ଲଗାଇ ଅଛି ବା ଯାହାର ସାଥୀଗଣ ପିତା ବା ପିତାମହ ପ୍ରଭୃତି

ସଦା ସୁଖପ୍ରମଦେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କମିନେ ଉକ୍ତ କମିର ଦଖଲକାଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ।

ମଠି ଉକ୍ତ କମି ମଧ୍ୟରେ ସଦୃଶି ବାସୁ ବା ଘର ତଦୃଶୀବ କେବେ ତାହାର ଦଖଲକା ଶୁଦ ମଧ୍ୟ ବାସୁ ରୂପର ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଯିବ ।”

ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଣ ଲଭ୍ୟାଦି ସଫାରେ ‘କମି ଲଗାଇଅଛି’ ଅଥବା ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଗୁଣ କମି ପାଇ ଅଛି ତାହାକୁ ଉତ୍କଳ କୁହା ଯିବ । ଏଥିରୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କମି ଲଗାଇବ ସେ ଉତ୍କଳ ଏମନ୍ତ ଅର୍ଥ ବିଷମ ଦେଲ ତାରଣ କମି ଯେ ଲଗାଏ ସେ ଉତ୍କଳ ନୁହଇ ଯେ ଧରଇ ତା- ହାକୁ ଉତ୍କଳ ବୋଲିଯାଏ । ‘ଲଗାଇ ଅଛି’ ସ୍ତଳେ ଧରଅଛି ଅଧିକ ପରସାର ହୁଅନ୍ତା ।

“ମାତ୍ର ଉକ୍ତ କମି ଲଭ୍ୟାଦି,” ଏଥିରୁ ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝା ଯାଇଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କମି ମଧ୍ୟରେ ଯେବେ କେହି ଉତ୍କଳର ପରସାର ଥିବ ତେବେ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ବାସୁରୂପର ଉତ୍କଳ ବୋଲି ଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାର ଉକ୍ତ ଗୁଣ ଥିବ ତାହାକୁ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ଯାହାର କୋଳ ସଙ୍ଗେ ସରତତ ସ୍ତର ତାହାକୁ ବାସୁରୂପର ଉତ୍କଳ ବୋଲି ଯିବ । ସର୍ବତ୍ର ଉତ୍କଳ ଏବଂ ବାସୁରୂପର ଉତ୍କଳ ଏପରି ଭୂତ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ କଳ୍ପିତ ହେଲେ ଏବଂ ‘ମଧ୍ୟ’ ଶବ୍ଦ ଯେ କାହିଁକି ବସିଲ ଚାହାଁ ପ୍ରିୟ କରିବା କଠିଣ । ଏପରି ‘ଚନ୍ଦ୍ର’ ଦଖଲକାଷ୍ଟକ ମଧ୍ୟ ବାସୁ ରୂପର ଉତ୍କଳ ବୋଲି ଯିବ’ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣରୂପେ ବୁଝା ଯାଇ ନାହିଁ । ବାସୁବରେ ଅଭିନବ ପ୍ରକୃତଅର୍ଥ ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଅଭିନବ ପ୍ରକୃତ ମର୍ମ ଏହି ତ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଣ ଲଭ୍ୟାଦି ସଫାରେ କମି କି ଧରେ ତାହାକୁ ଉତ୍କଳ ବୋଲି ଯିବ କାହିଁ ମାତ୍ର ଯେବେ ତାହାର ଗୁଣ କମି ସଙ୍ଗେ ଏକା କୋଳ ମଧ୍ୟରେ ତାହାର ପରସାର ଥିବ ତେବେ ସେହି ଉତ୍କଳକୁ ସୁଦା ସେ ଉତ୍କଳ ସ୍ୱରୂପ ଲେଖ କରୁଅଛି ବୋଲି ବୋଲି ଯିବ । ଏପରି ନ ଲେଖିଲେ ଉତ୍କଳ ସଂଶ୍ଳେଷରେ ସେ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଅଭିନବ କର୍ତ୍ତାମାନେ ‘ମାତ୍ର’ ଶବ୍ଦକୁ ଅଭିମୁଁ କରି ଗୋଟିଏ ଉପସଂହାର ଘୋଡ଼ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅନୁବାଦର ଦୋଷରୁ ସେ ଶୁଦ ଅଦୌ ପ୍ରକାର ହେଉ ନାହିଁ

ଥା ଏହି ବୃତ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଟିରେ ଏହିପରି ଲେଖା ଅଛି ଯଥା;—

“କୋଣସି ପ୍ରାମର ବା ମହାବର କୋଣସି ବାରିନା ଉତ୍କଳ ଏହି ଅଭିନବ ପ୍ରକଳର ଦେବା ସମସ୍ତର ଯୁକ୍ତ ହେଉ ବା ପରେ ଦେଉ ବସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକାକୀ ବା ଅନ୍ୟର ସଂପିଦାର ସ୍ୱରୂପ ଉକ୍ତ ପ୍ରମର ବା ମାହାବର ଉତ୍କଳ ସ୍ୱରୂପ ଉତ୍କଳ ତମି ଲେଖ କରବାକୁ ଦେଲେ ସେ ଉକ୍ତ ସମସ୍ତ ଅଗଳ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାମ ବା ମାହାବର ବାରିନା ଉତ୍କଳ ଅହି ନୁହେଁ ବୋଲି ଲେଖ କରା ଯିବ ।”

ଏଥିରୁ ଅଦୌ କିଛି ଅର୍ଥ ବୁଝି ଯାଏ ନାହିଁ ତାହା ଗେଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଚଳ ଲେଖି ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଲେଖା ଯୁକ୍ତ ‘ଉତ୍କଳ’ କମି ଲେଖ କରବକୁ ଦେଲେ’ ପରବର୍ତ୍ତରେ ‘ଉତ୍କଳ କମି ଲେଖ କରବାକୁ ବରଦ ହେଲେ’ ଏହି ପରି ପଠ କଲେ ଅର୍ଥ ଠିକ ଠିକ ନାହିଁ । ବାସୁବରେ ଏହି ଧାରଣ ବର୍ତ୍ତନା ଗଳ୍ପଟିରୁ ଅନୁବାଦର ଦୋଷ ଥିବାରୁ ଏଥିରେ ଅନୁ- ବାଦର ଦୋଷ କିଛି ସହ ନାହିଁ ଦେବୀ ମହାବର ସମସ୍ତରେ ସଂଗ୍ରହାଧିକାର ପୂର୍ବକ ‘କରବ’ ଶବ୍ଦ ପ୍ରକ୍ତ ବୋଲି ଅଛି ବୋଲି ଅନର୍ଥ ଦାବିଅଛି ।

ଅଭିନବ ଅନୁବାଦ ଅଧ୍ୟାୟ ପରସାର ଏହି ସାଧ୍ୟ ଲେଖ ବୋଧାତମ୍ୟ ଦେବୀର ଉତ୍କଳ । ତାହା ନ ଦେଲେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ହେବ ଦେବୀର ସମ୍ପାଦନା । ଅନୁବାଦ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳ ବଳ୍ପ କଠିଣ ଏବଂ ନୁହଇ ଦେବ ପ୍ରସରେ ଅନୁର ବସ୍ତୁର ଅଛି । ନୁହଇ ଅନୁର ଦେବ ଏହି ବସ୍ତୁର ବାସୁରୂପ ପରସାର ଦେବା ସଫାରେ ଅନୁମାନେ ଉତ୍କଳ ଲିଖିତ ସମାଲୋଚନାରେ ପ୍ରକୃତ ଦେଲୁଁ । ଅଗା ବସ୍ତୁ ତ ସେ ଏ ବିଷୟକୁ ଉତ୍କଳରୂପେ ପୁସ୍ତକରୁ କରି ଯଥାସାଧ୍ୟ ପରଶ୍ରମ ଏବଂ ସାଧ୍ୟତା ପୂର୍ବକ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାଦ କରିବେ ।

ଜାଗରୁ ପଢ଼ି ।

ମହାନର ଲର୍ଚ୍ଚ ଉତ୍କଳ ଲେଖକବର୍ଗର ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକ ଏବଂ ବୃତ୍ତ ସାଧକର ମତରୁ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ନାହିଁ ତି ତରସାର ବ୍ୟକ୍ତା କରଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣାବ୍ ଇଂରାଜୀର ସର୍ଥପରତା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାର ଦେବୁ ସେ ସମସ୍ତ ଅପାରାଧ ଅଦୌ

ଦେଉଳ ନ ଦେଉଳ ସେହି ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁର ଅନୋ-
 ନନଦ୍ୱାରା ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଭାବ ମଙ୍ଗଳର
 ଭାବେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଅନୁଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଫରଦାସୀ ସଂଗ୍ରହ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରଭୃତି ଘୋର ସଂଗ୍ରହମାନା
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶମାନେ ଭାରତବର୍ଷରୁ ବହୁଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଘୋରତର ଅନୋନନ ଅରମ୍ଭ କରି ଦେଲ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦ୍ୟଦି ଏ ସମସ୍ତରେ ଆମ୍ଭେମାନେ
 ଅପଣା ସ୍ୱାର୍ଥ ନିମିତ୍ତ ଭୂତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି-
 ବାଦ ନ କରିବୁ ତେବେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଭବିଷ୍ୟତ ଅଶା ଅନେକଦୂର ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯିବ
 ଏଥିର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ପ୍ରତିବାଦର
 ମୂଳମନ୍ତ ଧନ ଅଟେ । ଅର୍ଥ ବିନା କୌଣସି
 କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରେ । କେବଳ ଘରେ ବସି
 ମନେ ପାହୁଲେ ବି ମୁହଁରେ ଦୁଇଗୁଣ କଥା
 କହିଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ । ଏଠାରୁ
 ବହୁଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ଓ ଅନେକ ସଂକଳ ସୂକ୍ଷ୍ମ
 କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଭାରତବାସିନୀ ପକ୍ଷରେ
 ବହୁଳକୁ ଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ହେମନ୍ତ
 ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର ଭାଷା କାହାରିକୁ କହି
 ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଅଥବା ଏହି ଶୁଭରୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ଗୋଟିଏ ଜାଗାୟ ପାଣ୍ଡୁ ପ୍ରାପ୍ତ
 କରିବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।
 ଭବିଷ୍ୟତର ଇତିହାସ ଏସୋସିଏସନ ନାମକ
 ପୁସ୍ତକ ଏହି ପାଣ୍ଡୁର ଅବଶ୍ୟକତା ବିଶେଷରୂପେ
 ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଭାଷା ପ୍ରାପ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତରେ
 କେତେକା ବିତନକୁ ଟିକେ ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତ
 ଜାଗାୟ ସମ୍ମାନ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଚାରି
 ପଞ୍ଚାଶ ଲୋକ ଏକତ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ପାଦୁ
 ଭାବର ବାନର୍ଯ୍ୟା ସମ୍ମୁଖରେ ଅସନ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 କରିଥିଲେ ଏବଂ ବାବୁ ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନର୍ଯ୍ୟା
 ଏ ସଭାର ପ୍ରଧାନ ବକ୍ତା ଥିଲେ । ସଭା ଏକମତ
 ହୋଇ ଆର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଯେ ଦେଶର ସ୍ୱଜନାୟ
 କରୁଛି ସଫଳେ ଏଠାରୁ ବହୁଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟ
 ଓ ଅନୋନନ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଜାଗାୟ
 ପାଣ୍ଡୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଉପର ଏବଂ ଇତିହାସ
 ଅସୋସିଏସନର କମିଟି ସଭାର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ବହୁଳ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ
 କରିବେ । ଏ ପ୍ରକାରରେ ଏହି ଜାଗାୟ ପାଣ୍ଡୁ
 ପ୍ରାପ୍ତେ ଅର୍ଥ ସମ୍ପ୍ରଦ ହେବ ଭୂତର ଉପାୟ
 ବାବୁ ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଅପଣା ବକ୍ତାରେ ଯେପରି
 କହି ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ସାର୍ବଣ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି । ଯଥା;—

ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଥମେ
 କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ଯେତେବେଳେ
 ଗୋଟିଏ ଜାଗାୟ ପାଣ୍ଡୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି
 ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନିୟମ ହେଲ
 କି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଶା ଗୃହସ୍ତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ
 କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଏ ଗୃହର ଉତ୍ସର୍ଗ କରି
 ରଖିବି । ସେହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହସ୍ତ୍ର କଲେ
 ଓଡ଼ିଶା ଧର୍ମପାଳକମାନେ ଘରୁ ଚାଲି ସେହି
 ଗୃହର ଏକଠକ କରି ଭାଷା ବିକ୍ରୟଦ୍ୱାରା
 ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳେ ପାଣ୍ଡୁ
 ଗୋଟିଏ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ । ଏହି ପ୍ରକାର କୌ-
 ଣସି ସଫଳ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ଅଳ୍ପ
 କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଗୃହ ଏ ଟଙ୍କା ଜମା
 ହେବ ଅଥଚ ଭାଷା ଦେବାକୁ କାହାରିକୁ ବାଧ୍ୟ
 ନାହିଁ । ଧନମାନେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଅଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ରରେ
 ଗୋଟିଏ ଉପସ୍ତଳ ପାଣ୍ଡୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସଫଳେ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ କରି ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏକା
 ଧନକର କଥା କାହିଁକି କହିବା । ବଜ୍ର ପ୍ର
 ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଜା ଓ ଦୋକାନୀଠାରୁ
 ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରେ । ବଜ୍ରାରେ
 ଅନୁଧନ ଦସଲକ୍ଷ ଗ୍ରାମ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଗ୍ରାମରୁ ଏକଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ମାଗଣ ହେଲେ
 ଦସଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜମା ହୋଇ ଯିବ । ଏହି
 ମାଗଣ ଗ୍ରାମର ମଣ୍ଡଳ ବା ପ୍ରଧାନଦ୍ୱାରା ଅଦାୟ
 ହୋଇ ପାରେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମଣ୍ଡଳକୁ କହିବା
 ଯେ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିତ୍ତ ନା ବିଚ୍ଛି
 ତ୍ତୁକୁ ପ୍ରଧାନ ବୋଲି କାଣ୍ଡୁ ତୁମ୍ଭେ ଟଙ୍କାଟିଏ
 ଅମ୍ଭକୁ ଦିଅ ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସିନୀଠାରୁ ବିଶେଷ
 କରି ନେବ । ଏହିପରି କରାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଜ୍ରର ସରଦାରମାନଙ୍କ ଯେ
 ଏକ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଉପାୟ
 ସରଳ ଓ ବ୍ୟକ୍ତ ଭାବରେ ଅବଲମ୍ବନ ହେଲେ
 ଯେ ପାଣ୍ଡୁଟିଏ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଇ ପାରିବ ନାହିଁ
 ଏ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଭାରତ-
 ବାସୀ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ସଖ୍ୟା ଦେଖିବୁ
 ଲୋକଙ୍କ ଭୂଲ୍ୟାରେ କିଛି ନୁହଇ କିନ୍ତୁ କେତେ
 ସଫଳ ଇଂରାଜ ମିଶି ଯେବେ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ
 ଦେଉଳର ଟଙ୍କା ହେବା ସମ୍ଭବ କରି ପାରଲେ
 ତେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖିବୁ ଲୋକ ଯେ ତହିଁରୁ
 ଅଧିକ ପାଣ୍ଡୁ ଜମା କରିବେ ଏଥିରେ କିଛି ମାତ୍ର
 ବିଚିତ୍ର ନାହିଁ । ତେବେ କଥା ଦେଉଅଛି ଯେ
 ମୁହଁରେ କହିଲେ ଏ ଶୁଭଫଳ ଘଟି ନ ପାରେ
 ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ସମସ୍ତ ନିର୍ଭର କରି

କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ନେବେ
 ସେମାନେ କାହାନ୍ତି ? ସ୍ୱଭାବରେ ଯେ ଏବେ
 ଲୋକ ଏକତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅନୁରୂପ ୫୦୭୦ ଏପରି ଲୋକ
 ନାହାନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଦଦାତ ହୋଇ ନ ପାରେ ।
 ଇତିହାସ ଅସୋସିଏସନ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର
 ନେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେହି ସଭାର ସମ୍ପର୍କ ଅନୁ-
 ସାରେ ସହମାନେ ମୋଫସଲର ନାନା
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ଚାଲି ଅର୍ଥସଂଗ୍ରହ କରିବେ ଏପରି
 କମଣ୍ଡ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନଗର ଉପନଗର ଏବଂ ଗ୍ରାମ
 ରେ ଗୋଟିଏ ଶାଖା ସଭା ହେବ ଏବଂ ତହିଁର
 ସହମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ
 ଅବଶ୍ୟ ସାଧନ ହେବ ।

ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଅସଂକଳ ବୋଲି ଧ୍ୟାନ ନ ପାରେ ଓ ପଞ୍ଚକ୍ଷଣ
 ମିଶି ତେଣୁ କଲେ ସଧନ ନ ହେବ ଏମନ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ସ୍ୱରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଯେ
 ଏକା ବଡ଼ ଲୋକଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ନ ରଖି
 ଦୋକାନୀଦାର ଏବଂ ଗୃହଣ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋକ
 ଅଛନ୍ତି ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟେ । ଆମ୍ଭେମାନେ
 ଅଶା କରୁ କି ଲୋକେ ସେମନ୍ତ କାହାଙ୍କ
 କଷ୍ଟରେ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ସେହି
 ପରି ଭାଷାକର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସହାନୁଭୂତି
 ଦେଖାଇବେ ଏବଂ ଭାଷାକର ଉପଦେଶକୁ
 ମହତ୍ତ୍ୱରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ସାଧାରଣ ପାଣ୍ଡୁଟିଏ ସମ୍ପ୍ରା-
 ପନ ବିଷୟରେ ପ୍ରାଣପଣେ ତେଣୁ କରିବେ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଅନୁରୂପ ପୋଷ୍ଟମାନ୍ଦଳ ହୁସାକରେ ବୌଦ୍ଧି ଗୋ-
 ନମାଳର ସନ୍ଦେହ ଦେବାରୁ ଏଠାରୁ କିଶୋର ଭରତ
 କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତାହାକୁ ଦେଖି ପୋଷ୍ଟମାନ୍ଦଳ
 ପାଣ୍ଡୁକର ଅପୂର୍ବତା କଲେ । ହୁସାକର ସେ ଦୁଇ ଶତ
 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପୂର୍ବତା କରିବାର ଜଣା ଯାଉଅଛି ବୋଲି
 ଗୁଣାଯାଏ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜରୁ ଅନେକ ଗୁଣବ ତଦାତର ଗୁଣନ ହୋଇ
 ଅସିଥିଲେ । ନୂତନ ପୁସ୍ତକପ୍ରଣୟ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ବକ୍ତୃତାରେ
 ସେମାନେ ଯାହାକି କାହାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ପୁସ୍ତକର କୋଠରେ ପ୍ରକାର ଅଗ୍ରଣତ ରୂପରେ
 ପୁସ୍ତକରେ ଗୋଟିଏ ଗୁଣବ ଗହ ସକ, ଅତି ଅନୁରୂପ
 ହେବ ଭବିଷ୍ୟତ ପୂର୍ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମସ୍ତ କ୍ରମେ ପୁସ୍ତକ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚିତ ଅରମ୍ଭ କରି ଠିକ ସମୟ ସମୟରେ ପୁସ୍ତକ
 ରୂପରେ ଲିଖି ଗୋଇଯାଏ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱରେ କ୍ରମେ ଉପ
 ସକାଳରୁ ପ୍ରଜା ହୋଇ ପୁସ୍ତକ ଗୋଇବାକୁ ଅରମ୍ଭ କରେ ।
 ଅଦୃଶ୍ୟ ରୂପ ଗହର ଏପରି ଅପୂର୍ବ ଗୁଣ ଗୁଣି ଦଳକୁ ଭବ
 ଅନେକାନ୍ତେ ଲୋକ ସେଠାରେ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ଯେ-

କଲ ସେ ଯୋଗିକୁ ଖେଳ ବାଦାର କଲେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଫଳ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଗିକୁ
 ଖୋଜିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମାନକର ଉଚିତ ଯେ
 ଚତୁର୍ଭୁଜ ବାବୁ ଯେଉଁ ମତ (Doctrise)
 ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ଚାହା କେତେଦୂର
 ଯୁକ୍ତିସୂକ୍ତ ।

ଯଦି ଧର୍ମପ୍ରଚାରକଙ୍କର ଯିଶୁ, ମହମ୍ମଦ, ତୈ-
 ଇନ୍ଦବ ପ୍ରଭୃତି କମ୍ପା ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅଛନ୍ତି ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ହେବେ, ସେମାନ-
 ଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜ କଥୋପକଥନ ହୋଇ-
 ଥାଏ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବା କେବେ ସେମା-
 ନଙ୍କର ପ୍ରଚାରକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମକୁ ସତ୍ୟବୋଲି
 ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦାଖ ଅଟୁ ।
 କିଏ ଏତେ ଦୃଢ଼ସାହାସୀ ହେବ ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ସହଜ ସମ୍ପାଦନାକାରୀକୁ ଅବହାସ କରିବ ?
 ଚାହାଦେଲେ ଧର୍ମପଥରେ ନେବା ବା କେଉଁ-
 ଠାରେ ମିଳିବେ ? ପୁଣି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ, ମୁସଲମାନ,
 ବୌଦ୍ଧ, ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମମାନ ଏକଧର୍ମ ନୁହେ ।
 ଏମାନେ ଉପାସନା ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟମାନଙ୍କରେ
 ବିଭିନ୍ନ ଅଟନ୍ତି, ଚାହା ନ ହୋଇଥିଲେ ସେହି
 ମତାବଲମ୍ବିମାନେ ଭିନ୍ନ ମତାବଲମ୍ବୀ ବୋଲି
 କଥିବ କୁହନ୍ତି କାହିଁକି ? ବା ସେମାନେ
 ସମସ୍ତେ ଦିଲ ଏକ ହୋଇ ଯାଉ ନାହାନ୍ତି
 କାହିଁକି ? ଅଥଚ ଏକ ଧର୍ମ ସହଜ ଅନ୍ୟ-
 ଧର୍ମର ଅଲିକ୍ୟ ଅଛି । ଯେତେବେଳେ
 ଧର୍ମପ୍ରଚାରକମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜ କଥା-
 ବାର୍ତ୍ତା କରି ଧାରଣ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅନୁମୋଦନ କରି ଅଛନ୍ତି, କମ୍ପା ଅଦେଶ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଯଦି ଏକା ନୁହେଁ ବେଲି କହ,
 ତେବେ ଯେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ-
 ହଜ ସମ୍ପାଦନା ଥିଲା, ସଦି ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ-
 ଦ୍ୱାରା ମିଥ୍ୟାଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକ ହୋଇ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ
 ପ୍ରାଣୀ ସତ୍ୟଧର୍ମରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱର୍ଗପୁଣ୍ୟ ବହୁତ
 ହେଲେ ତେବେ ଏଥିରେ କୋଣ କିଏ ? ଯେ
 କ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବରେ ଏପରି
 ଅନ୍ୟାୟ ସମ୍ଭବ ? ଅଥଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜ
 ଧର୍ମପ୍ରଚାରକଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଦେଉଥିବାର
 ସ୍ୱୀକାର କଲେ, ପୃଥକରେ ଯେତେ ଧର୍ମ ଅଛି
 କମ୍ପା ଦେବ ଚାକ୍ରମୁ ସତ୍ୟଧର୍ମ ବୋଲି ଅ-
 ନୁମୋଦନ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ନ ଯାଉ । ସବୁ ଧର୍ମ
 ସତ୍ୟ ହେଲେ ସେ ସବୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ହୁଏ
 ଅନୁମୋଦନ, କମ୍ପା ଅଦେଶ । ଅନୁମୋଦନ ଧର୍ମ-
 ମାନ ହୁଏ ସମାନ, ନ ହୁଏ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ଭାରତୀୟ ଅଛି । ସବୁ ଧର୍ମ ସମାନ କମ୍ପା ସେ-
 ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଅଛି ବୋଲି ସ୍ୱୀ-
 କାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମାନ, କାରଣ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅବଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅଧିକ ପ୍ରା-
 କନକ ହେବ, ଆଉ ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଦେଶ
 କରି ଅଛନ୍ତି ଚାହା ଅବଶ୍ୟ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ
 ହେବ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ କି ମନ ଆଣା କର
 ଯାଇ ପାରେ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମୋଦନ ଦୋ-
 ମୁହାଣୀରେ ପହଞ୍ଚିଲେ; ହୁଏ ସବୁଧର୍ମ ସମାନ
 କମ୍ପା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଅଛି;
 ଅର୍ଥାତ୍ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମବଲମ୍ବିମାନେ ସମସ୍ତେ ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟ ନିକଟରେ ସମାନ କମ୍ପା କେହି ବଡ଼
 କେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ଯଦି ସବୁ ଧର୍ମକୁ ସମାନ ମନେ କରାଯାଏ
 ତେବେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ । ଯେ ଯେଉଁ
 ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରୁ ପଛେ, ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପାଦପଦୁ ଲଭ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କଲ୍ପନା
 କଲେ ବଡ଼ ଗୋଳମାଳ ଘଟୁଅଛି । କୌଣସି
 ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଚାର କରି
 ଦେଖିବା ଉଚିତ ଯେ, କେଉଁ ଧର୍ମ ସର୍ବୋ-
 ତ୍କୃଷ୍ଟ, କାରଣ ଚାହାଦେଲେ ଅନୁମୋଦନ
 ସେହି ପରମାଗରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପ୍ରାଭିଭାବନ
 ହେବ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରମା କରବାର
 ଉପାୟ କଅଣ ? ପରମାଗର ଉପାୟ, ଦେଶ,
 କାଳ, ପାତ୍ର; ଅର୍ଥାତ୍ ଧର୍ମପ୍ରଚାରକ ସ୍ୱୟଂ ଓ
 ଭାବର ବିପରୀତ ସମ୍ପର୍କରେ ଓ ବିପରୀତ ସ୍ଥାନରେ
 ଅବିଭାବ ହୋଇଅଛି । ଧର୍ମପ୍ରଚାରକଙ୍କର ଅପା-
 ଧାରଣ ଦୂରୀ, ଦାବିତ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ମାନବୀୟ ଗୁଣମାନ
 ଚିତ୍ତ ଦୋଇପାରେ; କାରଣ ଲଭିହାସ ଲେଖା
 ଅରମ୍ଭ ହେଲେ ବିକାରୁ ଏପରି ଘଟ ନାହିଁ ଯେ
 କେହି ଯିଶୁଙ୍କ ପରି ମର-ପୁନବାର ବଞ୍ଚୁଅଛି; କି
 ମହମ୍ମଦଙ୍କ ପରି ମକ୍କାରୁ କେରୁଣାଲେମକୁ, ଓ
 ସେଠାରୁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯାଇ, ସାତସ୍ୱର୍ଗଦେଖି ପୁଣି
 ମକ୍କାକୁ ଫେରି ଆସି, ମକ୍କାରୁ ଯିବାବେଳେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ
 ଦୁଇର ପକ୍ଷାଦାତରେ ପଡ଼ି ଯାଉଥିବା ପାଦକୁ
 ରକ୍ଷା କରି ନାହିଁ । ତୈନ୍ଦନ୍ଦ୍ୟକର ପାଣି ଉପ-
 ରେ ଶୁଣିଯିବା ଗଳ୍ପ କେବଳ କମ୍ପାକଳି ବୋଲି
 ଗଣ୍ୟ ହେଉଅଛି । ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଭାବରେ
 ଏ ସବୁ ଦୈବିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି
 ଗଣ୍ୟ ହେଉ ନାହିଁ ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଘଟିବା
 ସମ୍ଭବପରି ନୁହେଁ ବୋଲି କେହି କହନ୍ତି ।
 ତେବେ କମ୍ପା ପ୍ରଭୃତି ମାନବୀୟ ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣ ଧର୍ମ-
 ପ୍ରଚାରକଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ସବୁ ଗୁଣ
 ଯାହାଠାରେ ଅପାଧାରଣରୂପେ ଲକ୍ଷିତ ହେବ

କଲ ସେ ଯୋଗିକୁ ଖେଳ ବାଦାର କଲେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଫଳ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଗିକୁ
 ଖୋଜିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମାନକର ଉଚିତ ଯେ
 ଚତୁର୍ଭୁଜ ବାବୁ ଯେଉଁ ମତ (Doctrise)
 ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ଚାହା କେତେଦୂର
 ଯୁକ୍ତିସୂକ୍ତ ।

ଯଦି ଧର୍ମପ୍ରଚାରକଙ୍କର ଯିଶୁ, ମହମ୍ମଦ, ତୈ-
 ଇନ୍ଦବ ପ୍ରଭୃତି କମ୍ପା ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅଛନ୍ତି ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ହେବେ, ସେମାନ-
 ଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜ କଥୋପକଥନ ହୋଇ-
 ଥାଏ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବା କେବେ ସେମା-
 ନଙ୍କର ପ୍ରଚାରକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମକୁ ସତ୍ୟବୋଲି
 ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦାଖ ଅଟୁ ।
 କିଏ ଏତେ ଦୃଢ଼ସାହାସୀ ହେବ ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ସହଜ ସମ୍ପାଦନାକାରୀକୁ ଅବହାସ କରିବ ?
 ଚାହାଦେଲେ ଧର୍ମପଥରେ ନେବା ବା କେଉଁ-
 ଠାରେ ମିଳିବେ ? ପୁଣି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ, ମୁସଲମାନ,
 ବୌଦ୍ଧ, ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମମାନ ଏକଧର୍ମ ନୁହେ ।
 ଏମାନେ ଉପାସନା ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟମାନଙ୍କରେ
 ବିଭିନ୍ନ ଅଟନ୍ତି, ଚାହା ନ ହୋଇଥିଲେ ସେହି
 ମତାବଲମ୍ବିମାନେ ଭିନ୍ନ ମତାବଲମ୍ବୀ ବୋଲି
 କଥିବ କୁହନ୍ତି କାହିଁକି ? ବା ସେମାନେ
 ସମସ୍ତେ ଦିଲ ଏକ ହୋଇ ଯାଉ ନାହାନ୍ତି
 କାହିଁକି ? ଅଥଚ ଏକ ଧର୍ମ ସହଜ ଅନ୍ୟ-
 ଧର୍ମର ଅଲିକ୍ୟ ଅଛି । ଯେତେବେଳେ
 ଧର୍ମପ୍ରଚାରକମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜ କଥା-
 ବାର୍ତ୍ତା କରି ଧାରଣ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅନୁମୋଦନ କରି ଅଛନ୍ତି, କମ୍ପା ଅଦେଶ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଯଦି ଏକା ନୁହେଁ ବେଲି କହ,
 ତେବେ ଯେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ-
 ହଜ ସମ୍ପାଦନା ଥିଲା, ସଦି ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ-
 ଦ୍ୱାରା ମିଥ୍ୟାଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକ ହୋଇ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ
 ପ୍ରାଣୀ ସତ୍ୟଧର୍ମରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱର୍ଗପୁଣ୍ୟ ବହୁତ
 ହେଲେ ତେବେ ଏଥିରେ କୋଣ କିଏ ? ଯେ
 କ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବରେ ଏପରି
 ଅନ୍ୟାୟ ସମ୍ଭବ ? ଅଥଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହଜ
 ଧର୍ମପ୍ରଚାରକଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଦେଉଥିବାର
 ସ୍ୱୀକାର କଲେ, ପୃଥକରେ ଯେତେ ଧର୍ମ ଅଛି
 କମ୍ପା ଦେବ ଚାକ୍ରମୁ ସତ୍ୟଧର୍ମ ବୋଲି ଅ-
 ନୁମୋଦନ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ନ ଯାଉ । ସବୁ ଧର୍ମ
 ସତ୍ୟ ହେଲେ ସେ ସବୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ହୁଏ
 ଅନୁମୋଦନ, କମ୍ପା ଅଦେଶ । ଅନୁମୋଦନ ଧର୍ମ-
 ମାନ ହୁଏ ସମାନ, ନ ହୁଏ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ତାହାର ଉତ୍ତରକୁ ସହଜ ସମ୍ଭାଷଣ ଅଛି, କନ୍ତୁ ଏହା ଘଟଣାରେ ଯେ ଦୁଇଜଣ ସମାନ ଗୁଣବିଶିଷ୍ଟ ଅଥଚ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଶ୍ନର ଧର୍ମ ଉକ୍ତ । ଏପରି ସ୍ଥଳରେ କପରି ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନର ବୋଲି ଠିକ କରବା ? ଯେବେ ଗୁଣ ଦେଖିବା ଦେଖ ଓ କାଳରେ ବା କୌଣସି ବିଭିନ୍ନତା ଥାଇ ଯାରେ ।

ଏ ଦୁଇଥରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ, ଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର ଅବ୍ୟବହାର କାଳମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅନୁପାତ ଥିଲ ପରି ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଅନୁମାନ ହୁଏ ଯେ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାୟୁ ଶବ୍ଦର ଦୁଇ ସହସ୍ରରୁ ଅଧକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଉତ୍ପତ୍ତି ପଲନ ହୁଏ; ଦୁଇଶହରୁ ଅଧକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଗୁଣ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି; ସେ ଶବ୍ଦର ଆରମ୍ଭ ଉତ୍ତରୁ ବ ୨୦୦ ଶ ପରେ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମର ଜନ୍ମ ହୁଏ; ଓ ତୌଦଶରୁ ଅଧକ ବର୍ଷ ପରେ ତୈଳନ୍ୟର ଆବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ । ଅତଏବ ଏହା ପୁଣ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର ଅବ୍ୟବହାର କାଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି । ସିଂଧୁ ମୁତ ସମୁଦ୍ର ନିକଟରେ, ମହାନଦୀର ଅରବ ମରୁଭୂମିରେ, ନାନକ ପଞ୍ଜାବରେ, ବୃକ୍ଷ ଅଯୋଧ୍ୟାର ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ, ଥାଇ ତୈଳନ୍ୟ ଗଙ୍ଗାଜାଲରେ ଜନ୍ମ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଥିଲେ ଏ ସବୁ ଦେଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କୌଣସି ସାଧାରଣ ଲକ୍ଷଣ ଥିଲପରି ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ବ ଏମାନେ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକ କରନ୍ତୁନି ବୋଲି ଲକ୍ଷଣ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ପାଠକେ, ମୁଁ ଏହା ନାହିଁ ବୋଲି କହୁ ନାହିଁ; ଆଉ ଯାରେ, ଅନୁକ୍ରମ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣା ନାହିଁ । ଆହୁର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗ୍ରହ ନକ୍ଷତ୍ରର ନାମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାହିଁ ଯେ ଯାହାକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗ୍ରହରେ ଉଦୟ ହେବାଦ୍ୱାରା ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକ ଆବର୍ତ୍ତନ ହେବା ଜଣା ଯାଇ ଯାରେ; ସେମନ୍ତ ବ ଧୂମକେତୁ ଦେଖି ହାଲ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଲୋକେ କହି ଅଛନ୍ତି ବନ୍ୟା ସେମାନେ ଯେଉଁ ସମାଜରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ସେହି ସମାଜର ଏପରି କୌଣସି ସାଧାରଣ ଲକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ବ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଭାବ ମୋତନ ହେବ ।

ପାଠକେ, କେଉଁ ଧର୍ମ କେତେକାଳ ଅଧ୍ୟୟନ କରବ ବନ୍ୟା କେଉଁ ଦେଶରେ ତଳକ ରହା ଜାଣୁନା; ଦେଶ କୌଣସି ଉତ୍ତରରେ

ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କର, ହିମାଳୟଠାରୁ କୁମାସ୍ତକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଏକରୂପରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନାଳୟାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିଥିଲ; ବନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ବାସିତ ବୋଲି ଦେଶାନୁସାରେ—ତାଳରେ—ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରାପନ କରଅଛି; ଏହିପରି ଅର୍ଥ କର ଦେଖନ୍ତୁ । କେତେକାଳ ଅନୁରରେ, କପରି ସ୍ଥାନରେ, କପରି ସମାଜରେ, ବନ୍ୟା କେଉଁ ଗ୍ରହ ନକ୍ଷତ୍ର ଉଦୟ କାଳରେ ଯେ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରାବେ ତାହା ଜଣା ନାହିଁ । ଯେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାର ଉପାୟ କରା ? କେବଳ ଅପାଧ୍ୟାୟ ଧର୍ମ, ଯମାପ୍ରଭୃତ ମାନବସ୍ତୁ ସହସ୍ରକ ସବୁ ଏକମାନ ଉପାୟ ପରି ବୋଧ ହେଉଅଛି । ବନ୍ତୁ ଉଦାହରଣ ସମ୍ଭବ ସିଂହପ୍ରଭୃତ ଯେଉଁ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରାହୋଇଅଛି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସବୁ ଗୁଣରେ ସମାନ ନ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ତୁଳନା କରିବାକୁ ମନେ ଶସ୍ତ୍ର ପୋଥି ଦେବ; ମଧ୍ୟ ଇହା ମୋଦପରି ଲାଟସ୍ୟ ଲାଟର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବପରି ଯେ ମନୁଷ୍ୟର ଅସୁଖକାଳମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଦୁଇ ଭିନ୍ନଜଣ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକ ବାହାର ପାରିନ୍ତି ସେ ସେମାନେ ଉତ୍ତରରେ ସହସ୍ରକରେ ଦାସବାର ସମାନ; ଅଥଚ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରକଧର୍ମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ । ଅହୁର ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟତରୁତ ତୁଳନା କରିବା, ସାରୁ ବାଲଗଣ କୌଣସିପାପର ନୁହେଁ ବନ୍ୟାପଦକା ପକାଇ ଜମି ମାପିବା ପରି ନୁହେଁ । କୌଣସିଅକ୍ତେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଲକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହା ଅଗରନ୍ଧା ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବାକୁ ଦେଉଅଛି ଯେ ଉତ୍ତର ଦେଶ କାଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନର କରବାକୁ ଅଛି କର ଆଅଛି । ତାହା ନ ହେଲେ ଅରବରେ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନର ଦେଲ ଉତ୍ତରରେ ପଞ୍ଜାବରେ କାଳର କାହିଁକି ଭିନ୍ନଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର କଲେ ଏବ ତୈଳନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଗଙ୍ଗାଜାଲରେ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନର କଲେ ? ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମାୟୁ ଧର୍ମ ପାଲେଷ୍ଟାଇନରେ ପ୍ରଶ୍ନର ହୋଇଥିଲା; ଅରବରେ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର ହେବାର ପ୍ରତ୍ୟେକନ କର ? ଯେବେ ଦେଶ କାଳ ଅନୁସାରେ ଧର୍ମର ଭାରତମ୍ୟ ଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବାସ୍ତାୟୁ ପୋତ ଓ ବାସ୍ତାୟୁ ଶକଟର ଅଧିକୃଷ୍ଟା ଦେଉରୁ ଦେଶ ଦେଶରେ ଉତ୍ତର କରିବା ସହଜ; ଓ ମନୁଷ୍ୟ କେତେକାଳ ବସବ ତାହା କେହି କହି ନ ଯାରେ । ଯେବେ ଜଣେ ଦେଶ ପ୍ରମୁଖରେ ବାହାରରେ ବନ୍ୟା ଉଦ୍‌ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ବାସ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ

ହେଲେ ତାହା ଭାଗ୍ୟରେ ଏପରି ହୁଏ ଯେ ଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକ ସହଜ ତାହାର ସମ୍ଭାଷଣ ଯାରେ । ଉପରେ ଦେଖାଗଲ ଯେ ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଧର୍ମମାନଙ୍କର ଭାରତମ୍ୟ ଅଛି ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବା ଯେ, ଶ୍ରୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦ୍ୱାର ମତ ଅନୁସାରେ କେହି ଏକ ଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର ଧର୍ମ ଅଦମ୍ଭନ କରପାରେ ବ ନା ।

ଶ୍ରୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦ୍ୱାର କବଳି ମେ ଉତ୍ତର ସହଜ ସିଂହ ମହାନଦୀ ପ୍ରଭୃତ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକମାନେ କଥାବାତା କରୁଥିଲେ ବନ୍ତୁ ଏହା ଯେ ସେମାନେ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନର ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କା କୌଣସି ଏକ ଧର୍ମ ଥିଲା । କେହି ଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନରକମାନେ ପୂର୍ବ ଧର୍ମକୁ ଛାଡ଼ାଇ ନିଜ ଧର୍ମକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ କରି ଥିଲେ । ଏହା ଯଦି ଉତ୍ତରରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗର ଯୋଗ୍ୟ ନୋହୁଥାନ୍ତା ତେବେ ଏକ ଭିନ୍ନବାକୁ ଉତ୍ତର ଦିଆବାତା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମାନବ ମନା କର ଆନେ ? ଅତଏବ ଏ ଧର୍ମ ଯେ ଅଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଅବଦମ୍ଭନ କରବା ହେବାର ଅପ୍ରୀତିକର ନୁହେଁ ।

ପାଠକେ, ଅନୁମାନେ କିପରି ପାରିବା ଓ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଅବଦମ୍ଭନ କରିବା ? କେବେ ବ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ, ଯେଉଁ ଧର୍ମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦିଗରେ କି ସେହି କାଳର ସେହି ସ୍ଥାନରେ, ଧର୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦିବାଦେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରବା ଯାହା ଅନୁମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ବନ୍ତୁ କେ କିପରି ହେବ ଧର୍ମପ୍ରଶ୍ନରକର ବ୍ୟାପନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସେହି ସ୍ଥାନ ଓ ସେହି ମାନବ ଉତ୍ତର ଅବଶ୍ୟ ସେଠାର ପ୍ରକାର ଅନୁମୋଦନ ବା ଅନୁମୋଦନ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ଏପରି ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଦୂରରେ ଦୌଡ଼ିବ ଅନୁଷ୍ଠା ଗଠିବ ନାହିଁ ? ଗଜଜାତୁ ଲକ୍ଷଣେ ଯାଇଥିବା ଅନୁମାନଙ୍କ ପରି ଲକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପ ଖାର ଭୈର ଉପସ୍ଥିତ ଦେଶ କାଳରେ ପାଠକେ ବନ୍ତୁର କର ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଏହିପରି ଅର୍ଥ ଦୁଇ ଏକତା ଅଛି ଏପରି ହୁଏବ ଦେଖାଗଲ, ଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର ଦେବ ଏହି ହୁଏରେ ଏପରି ଦେଖିଲ ବାତା ।